ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δ/ΝΣΗ: ΜΗΤΡΩΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ: ΜΗΤΡΩΟΥ / Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
Πληροφορίες: ΣΧΙΖΑ ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ
Τηλέφωνο: 2103382428
Fax: 2103616464
E-mail: sshiza@acci.gr

Αθήνα,21/08/2017
Αριθ.Πρωτ.:876891

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), στοιχείων της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ - ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ».**

Την **18/08/2017** καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ - ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ,** το διακριτικό τίτλο EUROCLINIC ΑΘΗΝΩΝ και αριθμό ΓΕΜΗ **000278101000**:

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1142340 οι εγκεκριμένες από την 31/07/2017 Γενική Συνέλευση οικονομικές καταστάσεις με τις σχετικές εκθέσεις όπου από την κείμενη νομοθεσία απαιτούνται για τη χρήση 01/01/2016 έως 31/12/2016.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1142341 η από 31/07/2017 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης σύμφωνα με την οποία ορίστηκαν για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2017 έως 31/12/2017:

- Η ελεγκτική εταιρεία **«GRANT THORNTON Α.Ε.»**, Αρ. ΓΕΜΗ 121548701000, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 127.

Σχετικό έγγραφο άσκησης ελέγχου της Περιφέρεια Αττικής, ΠΕ Αθηνών Κεντρικός Τομέας (Αρ. Πρωτ.: 17106 / 07/08/2017).

Με Εντολή Προέδρου ΕΒΕΑ
Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η γνησιότητα του παρόντος μπορεί να επιβεβαιωθεί από το https://www.businessregistry.gr /publicity.aspx

ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

(Δ.Π.Χ.Α.)

ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΕ: 1477/01/Β/86/1476
Έδρα: Αθανασιάδου 7- 9, Τ.Κ. 11521, Αθήνα

Περιεχόμενα

Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» επί των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016. 3

Β. Έκθεση Ανεξάρτητης Ορκωτής Ελέγκτριας Λογίστριας 13

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις 15

Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης 15

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικών Εσόδων 15

Στοιχεία Κατάστασης Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων 17

Κατάσταση Ταμειακών Ροών 18

Σημειώσεις επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων 19

1. Γενικές πληροφορίες 19

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών 19

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων 19

2.2 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές 20

2.3 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα 25

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές 26

2.5 Ενσώματα πάγια 26

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία 28

2.7 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού 28

2.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού 28

2.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων 29

2.10 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού 29

2.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα 30

2.12 Αποθέματα 30

2.13 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις 30

2.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών 31

2.15 Μετοχικό κεφάλαιο 31

2.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 31

2.17 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring) 31

2.18 Δανεισμός 31

2.19 Φορολογία 32

2.20 Επιχορηγήσεις 32

2.21 Παροχές στο προσωπικό 33

2.22 Προβλέψεις 33

2.23 Αναγνώριση εσόδων 34

2.24 Έσοδα από τόκους / Έξοδα τόκων 34

2.25 Μισθώσεις 35

2.26 Διανομή μερισμάτων 35

2.27 Αναμορφώσεις στα συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις 35
2.28 Επενδύσεις σε θυγατρικές 35
3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου 36
3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου 36
3.2 Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου 37
3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών 38
4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως 39
5. Ενσώματα Πάγια 42
6. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία 43
7. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ανά κατηγορία 44
8. Αποθέματα 45
9. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις 46
10. Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες 47
11. Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα 48
12. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό υπέρ το άρτιο 48
13. Λοιπά αποθεματικά 49
14. Δανεισμός 49
15. Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία 51
16. Υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους 51
17. Αναβαλλόμενη φορολογία 53
18. Λοιπές προβλέψεις 53
19. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 54
20. Πωλήσεις παροχής υπηρεσιών 55
21. Λοιπά κέρδη/ (ζημιές) καθαρά 55
22. Λοιπά έσοδα 55
23. Παροχές σε εργαζομένους 56
24. Έξοδα ανά κατηγορία 57
25. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) καθαρά 58
26. Φορολογία 58
27. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες 60
28. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις 61
29. Ανειλημμένες υποχρεώσεις 61
30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη 62
31. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες 63
32. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού 64

Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» επί των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016.

Κύριοι μέτοχοι,

Θέτουμε υπόψη σας την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2016, βάσει των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 και σας γνωρίζουμε συνοπτικά τα παρακάτω:

Οι παρούσες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Εταιρείας μαζί με τις Καταστάσεις Συνολικών Εσόδων, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, την Κατάσταση Ταμειακών Ροών, τις Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων, καθώς και την Έκθεση ελέγχου του ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή. Καταρτίσθηκε με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία και τις αρχές των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, καλύπτει τη διαχειριστική χρήση 01.01.2016 – 31.12.2016 και απεικονίζει την πραγματική χρηματοοικονομική διάρθρωση της Εταιρείας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το 2016 αποτέλεσε μια χρονιά σταθεροποίησης της Ελληνικής οικονομίας. Η ύφεση το πρώτο εξάμηνο του 2016 ήταν χαμηλότερη της αναμενόμενης, ενώ το δεύτερο εξάμηνο καταγράφηκε ένας χαμηλός ρυθμός ανάπτυξης σε σχέση με το 2015. Παραμένουν ωστόσο σημαντικές αβεβαιότητες ως προς την πορεία της αξιολόγησης, την πορεία των μεταρρυθμίσεων και την εν γένει εξέλιξη του προγράμματος που έχει τεθεί από τους δανειστές.

Τα αποτελέσματα αυτών των συνθηκών είναι ορατά σε όλους τους τομείς της Ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα, ο κλάδος της Ιδιωτικής Υγείας συνεχίζει να πλήττεται από τις μονομερείς κυβερνητικές αποφάσεις που αφορούν στον περιορισμό των δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τις σημαντικές καθυστερήσεις στην πληρωμή των οφειλών του. Παράλληλα, η υπερφορολόγηση των νοικοκυριών και η συνεπακόλουθη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος έχει επηρεάσει αρνητικά και την ιδιωτική δαπάνη.

Οι πάροχοι Ιδιωτικής Υγείας καλούνται, για μία ακόμα χρονιά, με τους μηχανισμούς αναδρομικής επιστροφής ποσών για παρασχεθείσες υπηρεσίες (Rebate και Clawback, άρθρο 100 του ν. 4172/2014) να καλύψουν τις υπερβάσεις του μηναίου πλαφόν δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. παρέχοντας ουσιαστικά δωρεάν υπηρεσίες υγείας.

Αποτέλεσμα των μέτρων αυτών είναι όλοι οι πάροχοι Ιδιωτικής Υγείας να παρουσιάζουν σημαντικά προβλήματα ρευστότητας και μείωσης των ταμειακών ροών τους, καθώς τα οφειλόμενα ποσά από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. συνεχώς αυξάνονται.

Κύκλος Εργασιών: Ο κύκλος εργασιών (χωρίς rebate και claw back) του 2016 ανήλθε σε 43,66 εκ. Ευρώ αυξημένος κατά 5,78% έναντι του προηγούμενου έτους. Οι ημέρες νοσηλείας για το έτος 2016 κατέγραψαν αύξηση της τάξης του 5,9% σε σχέση με το προηγούμενο έτος φτάνοντας τις 31.510 έναντι 29.755 το 2015. Η διατήρηση του όγκου των ασθενών είναι θετική εξέλιξη δεδομένων των συνθηκών ύφεσης που επικράτησαν στην Ελληνική Οικονομία.

Το συνολικό ποσό για rebate και clawback που βαραίνει τις Οικονομικές Καταστάσεις της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται σε 3,43 εκ Ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής διαμορφώνεται σε 40,23 εκ. Ευρώ αυξημένος κατά 6,27% έναντι του 2015.

Ο κύκλος εργασιών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για το 2016 (με rebate και clawback) αντιπροσωπεύει το 13,25% του συνολικού κύκλου εργασιών της Εταιρείας, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για το 2015 ήταν 15,29%.

Μικτά κέρδη: Τα μικτά κέρδη (χωρίς rebate και claw back) ανήλθαν σε 6,59 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 2,95 εκ. Ευρώ σε σχέση με το 2015. Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Claw Back, τα μικτά κέρδη ανέρχονται σε 3,15 εκ. Ευρώ έναντι 0,21 εκ. Ευρώ το 2015.

Κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA): Τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (χωρίς rebate και clawback) ανήλθαν σε 4,75 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 0,72 εκ. Ευρώ σε σχέση με το 2015.

Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback, τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων ανέρχονται σε κέρδη 1,32 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 0,61 εκ. Ευρώ του 2015.

Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback, οι ζημιές μετά φόρων ανήλθαν σε Ευρώ 2,53 εκ. το 2016, έναντι ζημιών 5,11 εκ. Ευρώ το 2015.

Δανεισμός*:* Ο δανεισμός κατά την 31.12.2016 ανήλθε σε 31,06 εκ. Ευρώ έναντι 31,05 εκ. Ευρώ την 31.12.2015. Κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης δεν αποπληρώθηκε κεφάλαιο του ομολογιακού δανείου, αλλά αποπληρώθηκε το σύνολο του κεφαλαίου των χρηματοδοτικών μισθώσεων ύψους 0,08 εκ. Ευρώ.

Όπως προκύπτει από τα Στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία εμφανίζει αρνητικό κεφάλαιο κίνησης κατά 40,52 εκ. Ευρώ, που οφείλεται κυρίως στην ανακατάταξη του ομολογιακού δανείου ύψους 29,7εκ. Ευρώ, από μακροπρόθεσμες στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 1. Κατά την 31/12/2016, η Εταιρεία έχει λάβει επιστολή συναίνεσης από τις συνεργαζόμενες τράπεζες αναφορικά με την άρση των χρηματοοικονομικών δεικτών μέχρι την 31/12/2016. Ωστόσο, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, το σύνολο των δανειακών υποχρεώσεων απεικονίζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 1, δεδομένης της συμβατικής λήξης μέρους του ομολογιακού δανείου ύψους 13 εκ. Ευρώ, ενώ έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες δόσεις συνολικού ποσού 16,7 εκ. Ευρώ.

Τον Απρίλιο 2017, η Εταιρεία έλαβε επιστολή συναίνεσης από τις τράπεζες αναφορικά με την άρση των χρηματοοικονομικών δεικτών καθώς και τη μετάθεση των οφειλών ποσού 19,17 εκ. Ευρώ μέχρι την 30/06/17.

Η Διοίκηση της Εταιρείας βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για την αναχρηματοδότηση των δανειακών της υποχρεώσεων και τον Ιούλιο 2017 υπέγραψε πρόταση για την αναχρηματοδότηση του από 17/12/2008 κοινού ομολογιακού δανείου με τις πιστώτριες τράπεζες σύμφωνα με την οποία, προτείνεται η παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου και ο επαναπροσδιορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών και λοιπών όρων. Εντός του 2017 αναμένεται να υπογραφεί η σχετική συμφωνία αναχρηματοδότησης και να οριστικοποιηθούν οι όροι του ομολογιακού δανείου της Εταιρείας, με την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις πιστώτριες τράπεζες.

Οι τραπεζικές δανειακές υποχρεώσεις είναι εξασφαλισμένες με προσημειώσεις/υποθήκες επί των ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

Ίδια Κεφάλαια: Τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας μειώθηκαν σε 0,71 εκ. Ευρώ, έναντι 3,26 εκ. Ευρώ την 31.12.2015.

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις**:** Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις την 31.12.2016 ανήλθαν σε 25,41 εκ. Ευρώ σε σχέση με 24,88 εκ. Ευρώ το 2015.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα**:** Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της Εταιρείας ανήλθαν σε 0,54 εκ. Ευρώ παρουσιάζοντας μείωση κατά 0,10 εκ. Ευρώ έναντι αυτών της 31.12.2015. Η Εταιρεία εκπληρώνει όλες τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της (μισθοδοσία προσωπικού, ασφαλιστικές εισφορές και φόροι, τόκοι δανεισμού κοκ.)

Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις: Οι πελάτες και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις την 31.12.2016 ανήλθαν σε 14,67 εκ. Ευρώ έναντι 15,95 εκ. Ευρώ την 31.12.2015. Η μεταβολή αυτή περιλαμβάνει το ποσό επιστροφής Rebate και Clawback που ανέρχεται σε 16,55 εκ. Ευρώ για τα έτη 2013 - 2016, την αναστροφή προβλέψεων λόγω έκδοσης πιστωτικών για rebate και clawback, όπως επίσης και εισπράξεις παλαιών οφειλών ιδιωτών πελατών.

***Έξοδα*:**

- Το κόστος πωλήσεων μειώθηκε κατά 1,50% σε σχέση με το 2015 (37,08 εκ. Ευρώ έναντι 37,65 εκ. Ευρώ)
- Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας μειώθηκαν κατά 4,37% σε σχέση με το 2015 (5,63 εκ. Ευρώ έναντι 5,88 εκ. Ευρώ).
- Οι Αμοιβές και έξοδα του προσωπικού ανήλθαν σε 13,49 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 4,63% σε σχέση με το 2015, ενώ το προσωπικό της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2016 αριθμούσε 535 υπαλλήλους έναντι 564 την 31 Δεκεμβρίου 2015 (μείωση 5,14%).
- Ο Φόρος εισοδήματος υπολογίστηκε με συντελεστή 29%, όπως και το 2015.

Αποθέματα: Τα αποθέματα τέλους χρήσεως ανήλθαν σε 0,75 εκ. Ευρώ, μειωμένα κατά 15,75% σε σχέση με αυτά του 2015.

Λοιπά Έσοδα: Τα λοιπά έσοδα ανήλθαν σε 0,47 εκ. Ευρώ μειωμένα κατά 74,48% σε σχέση με το 2015.

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες:

Η Διοίκηση αξιολογεί τα αποτελέσματα και την απόδοσή της Εταιρείας σε μηνιαία βάση εντοπίζοντας έγκαιρα και αποτελεσματικά αποκλίσεις από τους στόχους και λαμβάνοντας διορθωτικά μέτρα. Η αποδοτικότητα της Εταιρείας αποτυπώνεται με την χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών απόδοσης ως κατωτέρω:

Δείκτες	Περιγραφή			2016	2015
Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης	Σύνολο υποχρεώσεων	/	Σύνολο ενεργητικού	98.91%	95.28%
Δείκτης μόχλευσης	Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	/	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων + Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	97.72%	90.32%
Κεφάλαιο κίνησης	Κυκλοφορούν ενεργητικό	-	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	(40,517,567)	(38,460,977)

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Στις 7 Νοεμβρίου 2016 συστάθηκε η Εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε., η οποία έχει σαν σκοπό την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και αποτελεί θυγατρική της Εταιρείας (100% συμμετοχή). Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής Εταιρείας ανέρχεται σε €10.000 (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 €/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016. Σημειώνεται ότι εντός της χρήσης 2016, η θυγατρική Εταιρεία δεν είχε σημαντική δραστηριότητα και ως εκ τούτου, η Εταιρεία δεν κατάρτισε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 10, καθώς αυτές δε διαφέρουν ουσιωδώς από τις ατομικές της καταστάσεις.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τις μεταβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς για την Εταιρεία προκύπτει κυρίως από τις αλλαγές στις τιμές των ιατρικών πράξεων, καθώς και των Κ.Ε.Ν. (Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια) και στις καθυστερημένες πληρωμές των Δημόσιων Ταμείων και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., εξαιτίας της εξαιρετικά αρνητικής συγκυρίας που βρίσκεται η χώρα. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα εκτός των λογαριασμών όψεως, ούτε επενδύσεις σε ομόλογα ή μετοχές.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο τιμής σχετικά με τη μεταβολή της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, τα οποία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την Εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων. Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται εν μέρει την έκθεσή της σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου που αφορούν σε ανταλλαγή επιτοκίου από κυμαινόμενο σε σταθερό. Το οικονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει, σχετίζεται με τη μετατροπή των δανείων από κυμαινόμενο σε σταθερό επιτόκιο. Η Εταιρεία αντλεί δανειακά κεφάλαια σε κυμαινόμενο επιτόκιο και τα μετατρέπει μέσω των swaps σε σταθερό επιτόκιο, swaps τα οποία συνάπτονται συνήθως όταν η καμπύλη των επιτοκίων είναι ευνοϊκή για την Εταιρεία.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρείας. Ο εν λόγω κίνδυνος προκύπτει από την πιστωτική διευκόλυνση στους πελάτες (πιστωτικός κίνδυνος πελατών).

Το πελατολόγιο της Εταιρείας αποτελείται από ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και ιδιώτες. Οι πωλήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες συνήθως ενέχουν μικρό κίνδυνο απωλειών, ωστόσο στην περίπτωση των ασφαλιστικών ταμείων υπάρχουν καθυστερήσεις στις πληρωμές. Ο πιστωτικός κίνδυνος εστιάζεται κυρίως στους ιδιώτες ασθενείς – πελάτες που δεν έχουν κάποιο ασφαλιστικό φορέα, αλλά και σε εκείνους των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια δεν καλύπτουν το συνολικό κόστος της νοσηλείας τους. Η Εταιρεία έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για την καλύτερη και αμεσότερη είσπραξη των απαιτήσεών της.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα της Εταιρείας να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων, η οποία εξασφαλίζεται από τη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών εισροών και εκροών και την επάρκεια ταμειακών διαθεσίμων.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία εμφανίζει αρνητικό κεφάλαιο κίνησης κατά € 40,5 εκ. περίπου, το οποίο οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ανακατάταξη του ομολογιακού δανείου ύψους 29,7 εκ. Ευρώ, από μακροπρόθεσμες στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Επιπρόσθετα, τα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρείας για την χρήση 2016 είναι μικρότερα του ενός δεκάτου του Μετοχικού Κεφαλαίου και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του Κ.Ν. 2190/1920 περί της συνέχισης της δραστηριότητάς της.

Στα πλαίσια των ανωτέρω, η Εταιρεία έχει λάβει μέτρα για τη βελτίωση της ρευστότητάς της. Ειδικότερα, η Διοίκηση βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για την αναχρηματοδότηση των δανειακών της υποχρεώσεων και τον Ιούλιο 2017 υπέγραψε πρόταση για την αναχρηματοδότητση του από 17/12/2008 κοινού ομολογιακού δανείου με τις πιστώτριες τράπεζες σύμφωνα με την οποία, προτείνεται η παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου και ο επαναπροσδιορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών και λοιπών όρων. Εντός του 2017 αναμένεται να υπογραφεί η σχετική συμφωνία αναχρηματοδότησης και να οριστικοποιηθούν οι όροι του ομολογιακού δανείου της Εταιρείας, με την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις πιστώτριες τράπεζες.

Επίσης, η Διοίκηση της Εταιρείας έχει καταρτίσει στρατηγικό σχέδιο για την περίοδο 2017 – 2022, το οποίο προβλέπει ανάπτυξη του κύκλου εργασιών μέσω της παροχής νέων υπηρεσιών, της διεύρυνσης του δικτύου συνεργασιών με ασφαλιστικές εταιρείες και τον σχεδιασμό νέων ασφαλιστικών προϊόντων. Παράλληλα, προβλέπονται δράσεις για την περιστολή των λειτουργικών δαπανών με την ανασυγκρότηση τμημάτων και την εκμετάλλευση συνεργιών, όπου αυτό

είναι εφικτό. Στις προτεραιότητες της Διοίκησης περιλαμβάνεται η διασφάλιση της υγειούς χρηματοοικονομικής διάρθρωσης της Εταιρείας και την βέλτιστη χρήση του κεφαλαίου κίνησης.

Τον Φεβρουάριο 2017, ολοκληρώθηκε η μεταστέγαση και ξεκίνησε η λειτουργία της Ευρωκλινικής Παίδων στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό της Διοίκησης της Εταιρείας με στόχο την αύξηση εσόδων και την περιστολή των δαπανών και αναμένεται ότι θα συνεισφέρει θετικά στα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης του 2017.

Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, η Εταιρεία καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης και μείωση των λειτουργικών εξόδων.

Η Εταιρεία στην προσπάθειά της να μειώσει την έκθεσή της στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες της με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα. Για το 2016, η αναλογία των εσόδων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στο σύνολο του κύκλου εργασιών της Εταιρείας (μετά rebate και clawback) ανήλθε σε 13,25% και είναι μειωμένη κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με αυτή του 2015.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και με δεδομένο ότι δεν υφίστανται ενδείξεις ότι οι δράσεις της Διοίκησης δεν θα ολοκληρωθούν επιτυχώς, εκτιμάται ότι η Εταιρεία δεν θα αντιμετωπίσει θέματα ρευστότητας εντός των επόμενων 12 μηνών.

(δ) Κεφαλαιουχικός κίνδυνος

Ο σκοπός της Εταιρείας όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς της να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά της, ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με την Εταιρεία και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση, ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για τη διατήρηση ή μεταβολή της κεφαλαιακής της διάρθρωσης, η Εταιρεία μπορεί να μεταβάλλει το διανεμόμενο μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαια στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να μειωθούν οι δανειακές της υποχρεώσεις.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, η Εταιρεία παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Το 2016 καταγράφηκε αύξηση του συντελεστή μόχλευσης και ανήλθε σε 97,72%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας εξαιτίας των αποτελεσμάτων της χρήσης 2016.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οι προοπτικές για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας κατά 1,5% το 2017 και η ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος, αναμένονται να κάμψουν την αβεβαιότητα που είχε δημιουργηθεί το 2016 και να ενδυναμώσουν την εγχώρια κατανάλωση. Το γεγονός όμως, ότι δεν έχει εξαλειφθεί ο κίνδυνος για έναν νέο κύκλο ύφεσης, σε συνδυασμό με τα συνεχιζόμενα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο χώρος της υγείας τα τελευταία χρόνια, καθιστούν απαραίτητη την προσήλωση της Διοίκησης της Εταιρείας στον αρχικό σχεδιασμό της για αύξηση της πελατειακής της βάσης, περιστολή των δαπανών όπου αυτό είναι εφικτό με ταυτόχρονη διατήρηση της υψηλής ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η στρατηγική της Εταιρείας επικεντρώνεται:

- στην περαιτέρω ανάπτυξη της λειτουργίας της Παιδιατρικής κλινικής, μετά τη μεταστέγασή της στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών
- στη δημιουργία ενός πρωτοποριακού προφίλ προσωποποιημένης εξυπηρέτησης των ασθενών σε τιμές ανταποκρινόμενες στις ανάγκες της εποχής

- στη δημιουργία στρατηγικών συνεργασιών με τις Ιδιωτικές Ασφαλιστικές Εταιρείες, οι οποίες καθιστούν τις κλινικές «Προτεινόμενους Παρόχους» μέσα από παροχή κινήτρων για τους ασφαλισμένους
- στην ανάπτυξη ασφαλιστικών προϊόντων αποκλειστικής χρήσης στις κλινικές («Κλειστό Δίκτυο»)
- στην ανάπτυξη των τακτικών εξωτερικών ιατρείων και του τμήματος επειγόντων περιστατικών με στόχο την προσέλκυση μεγάλου αριθμού ασθενών, οι οποίοι τροφοδοτούν την κλινική με νοσηλείες και ενδυναμώνουν την αναγνωσιμότητα της
- στη σταδιακή μείωση της εξάρτησης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.:
    - μέσα από την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που δεν χρηματοδοτούνται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., όπως η αισθητική ιατρική, προληπτική ιατρική, τακτικά εξωτερικά ιατρεία και συνδρομητικά προϊόντα υγείας που απευθύνονται σε μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες
    - μέσα από τον περιορισμό των υπηρεσιών υψηλής εξάρτησης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
- στη διατήρηση του λειτουργικού κόστους στα ήδη χαμηλά επίπεδα, μέσω αναδιοργάνωσης τμημάτων, outsourcing υπηρεσιών, επαναδιαπραγμάτευσης συμφωνιών και χρήσης νέων τεχνολογιών
- στη διεύρυνση των συνεργασιών με ιατρούς, κυρίως παθολογικών και ογκολογικών ειδικοτήτων
- στην αποτελεσματική διαχείριση των χρηματοοικονομικών ροών και την εξασφάλιση κεφαλαίων κίνησης.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Την 31 Δεκεμβρίου 2016, το 99,99% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας κατέχει η Εταιρεία Hippokrates Holdings BV με έδρα την Ολλανδία.

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην Εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Οι λοιπές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αφορούν σε συναλλαγές με τα μέλη του ΔΣ και τα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και σε συναλλαγές με την θυγατρική της και διαμορφώνονται ως ακολούθως:

(α) Συναλλαγές με μέλη του ΔΣ και διευθυντικά στελέχη

	2016	**2015**
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	280,600	276,000
Αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών	883,643	923,758
	1,164,243	**1,199,758**

(β) Συναλλαγές με θυγατρική

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.000 Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 Ευρώ/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016. Σημειώνεται ότι εντός της χρήσης 2016, η θυγατρική εταιρεία δεν είχε σημαντική δραστηριότητα και ως εκ τούτου, η Εταιρεία δεν κατάρτισε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 10, καθώς αυτές δε διαφέρουν ουσιωδώς από τις ατομικές της καταστάσεις.

Οι συναλλαγές με τη θυγατρική, αφορούν ενοίκια για την χρήση των κτιριακών εγκαταστάσεων της θυγατρικής και αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

2016	**Έσοδα**	**Απαιτήσεις**
ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	3,934	4,076
	3,934	**4,076**

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα με έδρα της τους Αμπελόκηπους Αττικής (Αθανασιάδου 7 - 9). Υποκατάστημα της εταιρείας είναι η κλινική «Ευρωκλινική Παίδων», η οποία είχε συσταθεί το 2002 ως «Ευρωκλινική Παίδων Θεραπευτικό, Χειρουργικό Κέντρο Ανώνυμη Εταιρεία» και κατά τη διάρκεια του 2016 δραστηριοποιούταν στην παροχή υπηρεσιών υγείας (Λεμεσού 39-41, Κάτω Πατήσια).

ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Στις 23 Ιανουαρίου 2017, ανασυγκροτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο, με θητεία έως τις 30 Ιουνίου 2018. Αντικαταστάθηκαν οι κ.κ. Δαυδίδ Γουάτσον και Ηλίας Τσίγκας (μέλη) από τους κ.κ. Νικόλαο Πλακόπητα και Μιχαήλ Μαδιανό (μέλη).

Στις 13 Φεβρουαρίου 2017, ολοκληρώθηκε η μεταστέγαση και ξεκίνησε η λειτουργία της Ευρωκλινικής Παίδων, στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών (Αθανασιάδου 7- 9, Αμπελόκηποι). Η Παιδιατρική Κλινική λειτουργεί σε υπάρχον κτίριο, το οποίο ανακαινίστηκε πλήρως και διαθέτει δυναμικότητα 41 κλινών. Για τον λόγο αυτό, η Διοίκηση της Εταιρείας έλαβε επέκταση της άδειας λειτουργίας της κλινικής Ευρωκλινική Αθηνών, στις 175 κλίνες, ενώ ταυτόχρονα έλαβε έγκριση για παράταση της άδειας λειτουργίας της Ευρωκλινικής Παίδων για το χρονικό διάστημα ενός έτους. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό της Διοίκησης της Εταιρείας με στόχο την αύξηση των εσόδων και την περιστολή δαπανών και αναμένεται ότι θα συνεισφέρει θετικά στα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης του 2017.

Τον Ιούλιο 2017 υπέγραψε πρόταση για την αναχρηματοδότηση του από 17/12/2008 κοινού ομολογιακού δανείου με τις πιστώτριες τράπεζες σύμφωνα με την οποία, προτείνεται η παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου και ο επαναπροσδιορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών και λοιπών όρων.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΛΕΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η Ευρωκλινική Αθηνών ιδρύθηκε από την Interamerican και ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1998 προσφέροντας υπηρεσίες υγείας με κέντρο τον άνθρωπο. Αποτελεί ένα άρτιο διαγνωστικό, χειρουργικό και θεραπευτικό κέντρο ικανό να ανταπεξέλθει στις προσδοκίες των ασθενών της θέτοντας υψηλότατα κριτήρια και αυστηρή πολιτική ποιότητας εφάμιλλη των μεγαλύτερων νοσηλευτικών κέντρων του εξωτερικού.

Με κορυφαίο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, υψηλού επιστημονικού επιπέδου εκπαίδευση, μοναδικές εξειδικεύσεις και διακρίσεις σε πανελλήνιο και ευρωπαϊκό επίπεδο, διαδραματίζει σταθερά πρωταγωνιστικό ρόλο στον χώρο της ιδιωτικής υγείας. Η Ευρωκλινική Αθηνών διαθέτει ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό αιχμής και σύγχρονες εγκαταστάσεις που της επιτρέπουν να αντιμετωπίζει ανταπεξέρχεται και τα πιο σοβαρά περιστατικά.

Το 2002 ιδρύεται η Ευρωκλινική Παίδων, η οποία λειτουργώντας στο πλαίσιο της Ευρωκλινικής Αθηνών παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας υψηλής ποιότητας σε παιδιά.

Το 2008 ολοκληρώνεται μεταβίβαση των μετοχών των δύο κλινικών στο «South Eastern Europe Fund (SEEF)» από την Eureko B.V. (μητρική εταιρεία της Interamerican).

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Το 2016 είναι έτος ορόσημο για την Ευρωκλινική Αθηνών, αφού σε συνεργασία με τον πλέον αξιόπιστο φορέα πιστοποίησης TUV Austria Hellas, έγινε η πρώτη κλινική στην Ελλάδα και την Ευρώπη που έλαβε την Πανευρωπαϊκή Πιστοποίηση «Patients' Friendly Hospital». Το αυστηρά επιλεγμένο προσωπικό εκπαιδεύτηκε ώστε να βοηθά, να κατευθύνει, να συμπαραστέκεται, να φροντίζει, και να εξασφαλίζει απρόσκοπτη νοσηλεία με επιστημονική γνώση και ουσιαστική φροντίδα.

Επιπρόσθετα, το 2016 η Ευρωκλινική Αθηνών πιστοποιείται για την ποιότητα των παρεχόμενων Υπηρεσιών Υγείας σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή προδιαγραφή EN 15224:2012 αλλά και για την ασφάλεια των γευμάτων που παρασκευάζονται, διακινούνται και διανέμονται εντός της κλινικής, σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 22000:2005.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Στόχος της Εταιρείας είναι η διατήρηση και η προστασία του περιβάλλοντος, με την εφαρμογή συγκεκριμένων περιβαλλοντικών πολιτικών, με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και της παραγωγής αποβλήτων. Η χωριστή διαλογή υλικών (χαρτί γραφείου, καθαρές συσκευασίες και περιτυλίγματα υγειονομικού υλικού, πλαστικό, αλουμίνιο) από το κοινό ρεύμα αποβλήτων, αλλά και από τα αμιγώς νοσοκομειακά απόβλητα συμβάλει σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην καθαριότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων, ώστε να διασφαλίζονται οι απαραίτητες συνθήκες υγιεινής και καλής εμφάνισης των χώρων. Ο καθαρισμός πραγματοποιείται από εταιρείες-συνεργεία καθαρισμού, τα οποία αποτελούνται από ειδικευμένο προσωπικό, εκπαιδευμένο στη μεθοδολογία καθαρισμού, με σύγχρονο εξοπλισμό και υλικά φιλικά στο περιβάλλον.

Οι επί μέρους περιβαλλοντικές πολιτικές που στόχο έχουν τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της Ευρωκλινικής Αθηνών Α.Ε. είναι:

- Χρήση "πράσινης τεχνολογίας" στη λειτουργία των κτιρίων για τη μείωση της ηλεκτρικής ενέργειας:
  - Led φωτισμός
  - Έξυπνα συστήματα θέρμανσης και κλιματισμού νέας τεχνολογίας
  - Μόνωση των κτιρίων
- Ειδική φίλτρανση του αέρα εντός των χώρων της Κλινικής.
- Ανακύκλωση και μείωση της κατανάλωσης χαρτιού, αλουμινίου και πλαστικού μειώνοντας την παραγωγή οικιακών απορριμμάτων.
- Προσεκτική διαχείριση των μολυσματικών απορριμμάτων. Διάθεση-απόρριψη με ειδική διαδικασία σε εξειδικευμένη εταιρεία διαχείρισης μολυσματικών.

- Αποφυγή και λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την πρόληψη ρύπανσης του περιβάλλοντος.
- Εξουδετέρωση των υγρών αποβλήτων που προέρχονται από το μικροβιολογικό εργαστήριο σε βαθμό κατάλληλο για να διοχετευθούν στα δημόσια αποχετευτικά δίκτυα.
- Προώθηση και δημιουργία περιβαλλοντικής ευαισθησίας στους προμηθευτές, υπεργολάβους και συνεργάτες με την εφαρμογή λειτουργικών διαδικασιών.
- Συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού στις πολιτικές της εταιρείας για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Συμμόρφωση με την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία.
- Η πλήρης εφαρμογή των απαιτήσεων του προτύπου ISO 14001 σε όλες τις δραστηριότητες της εταιρείας.
- Η μέτρηση, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση τω ν περιβαλλοντικών στόχων και του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η εταιρεία η οποία έχει αναλάβει έως σήμερα, το συντονισμό και τη διεκπεραίωση του έργου της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Ανακυκλώσιμων Υλικών στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας, έλαβε το ασημένιο μετάλλιο στην τελετή απονομής των Facilities Management Awards 2015, δεδομένου ότι συλλέχθηκαν 27 τόνοι ανακυκλώσιμων υλικών, κατά το έτος 2015 και 34 τόνοι το έτος 2016.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η διαρκώς ανοδική πορεία και η εδραίωσή του Ομίλου, ως ένα από τα σημαντικότερα κέντρα παροχής υπηρεσιών υγείας, οφείλεται πρωτίστως στο ανθρώπινο δυναμικό, καθώς οι άνθρωποι αποτελούν τη σταθερή και διαχρονική αξία, στην οποία η Εταιρεία επενδύει. Το σύνολο του προσωπικού που απασχολούσε η Εταιρεία κατά την 31/12/2016 ανερχόταν στα 535 άτομα (32,1% άνδρες και 67,9% γυναίκες). Η κατανομή του προσωπικού ανά κατηγορία και εκπαιδευτική βαθμίδα, διαμορφώθηκαν ως ακολούθως:

Κατηγορία προσωπικού	Άτομα	Κατηγορία εκπαίδευσης	Άτομα
		Διδακτορικό	1
Ιατρικό	29	Μεταπτυχιακό	55
Νοσηλευτικό	247	ΑΕΙ	59
Διοικητικό	186	ΤΕΙ	190
Βοηθητικό	30	ΙΕΚ	141
Παραϊατρικό	43	Δευτεροβάθμια	83
		Βασική	6
Σύνολο	**535**	**Σύνολο**	**535**

Για την επίτευξη των στόχων της, η Εταιρεία δίνει έμφαση στην προσέλκυση ιατρικού, νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού που διακρίνεται για το ήθος και τον επαγγελματισμό του και επενδύει σημαντικά στην εκπαίδευση των εργαζομένων της, με τη δια βίου μάθηση και την υλοποίηση προγραμμάτων που καλύπτουν επιχειρησιακές και ατομικές ανάγκες και προτεραιότητες. Στο πλαίσιο αυτό οργανώνει και υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα που αφορούν κυρίως στην:

1. Ομαλή ένταξη και εκπαίδευση των νεοπροσλαμβανομένων
2. Εκμάθηση ή βελτιστοποίηση ατομικών δεξιοτήτων
3. Διαρκή εκπαίδευση σε σύγχρονες μεθόδους και νοσηλευτικά πρωτόκολλα
4. Πιστοποιήσεις και ενδοκλινικά μαθήματα νοσηλευτικής υπηρεσίας
5. Συμμετοχή σε πανελλαδικά ή διεθνή συνέδρια

Όλες οι παραπάνω ενέργειες, σε συνδυασμό με την ετήσια αξιολόγηση της απόδοσης, διασφαλίζουν τη διαρκή ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το 2016 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 43 σεμινάρια/εκπαιδεύσεις, στα οποία συμμετείχαν 507 άτομα.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο προτείνει τη μη διανομή μερίσματος, λόγω ύπαρξης σωρευμένων ζημιών εις νέον.

Το Διοικητικό Συμβούλιο απευθύνει θερμό «ευχαριστώ» σε όσους συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων και στην πρόοδο της Εταιρείας το 2016, Διοίκηση, Ιατρούς και προσωπικό.

Αθήνα, 21 Ιουλίου 2017

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΟΥΚΛΑΡΗΣ

Β. Έκθεση Ανεξάρτητης Ορκωτής Ελέγκτριας Λογίστριας

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ,ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία ΦΕΚ/Β΄/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλόλητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Από τον έλεγχο μας προέκυψε ότι κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών που προβλέπονται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 16 «Ενσώματα Πάγια» δεν διενεργήθηκε επικαιροποίηση της αποτίμησης των κτιρίων και των οικοπέδων αναπόσβεστης αξίας € 28,2 εκ. σε εύλογη αξία σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που έχει επιλέξει η εταιρεία. Εξαιτίας του γεγονότος αυτού, είναι πιθανό η αξία με την οποία εμφανίζονται τα ανωτέρω ακίνητα στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις να έχει μεταβληθεί. Ως εκ τούτου, δεν κατέστη δυνατό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια προκειμένου να επαληθεύσουμε την εύλογη αξία των ακινήτων και συνεπώς διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή αποτίμηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα ίδια κεφάλαια και στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος της κλειόμενης χρήσης.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο 'Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη', οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ,ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατά την 31^{η} Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έμφαση Θεμάτων

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.3 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου περιγράφεται το θέμα ότι κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της Εταιρείας υπερβαίνει τη συνολική αξία των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων κατά ποσό € 40,5 εκ. γεγονός το οποίο υποδηλώνει την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας που μπορεί να εγείρει σημαντική αμφιβολία σχετικά με την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας της. Επιπρόσθετα, το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 καθίσταται κατώτερο του ενός δέκατου του μετοχικού κεφαλαίου και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του κωδ. Ν. 2190/1920 περί συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας.

Στην ίδια σημείωση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων γνωστοποιείται ότι η Διοίκηση της Εταιρείας έχει προβεί στο σχεδιασμό κατάλληλων δράσεων για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής θέσης και την ομαλή συνέχιση των δραστηριοτήτων της, προϋπόθεση η οποία έχει ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς της.

Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με τα θέματα αυτά.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ,ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΕΑ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 28 Ιουλίου 2017
Η Ορκωτή Ελέγκτρια Λογίστρια

Ελπίδα Λεωνίδου
ΑΜ. ΣΟΕΛ. 19801

Grant Thornton
An instinct for growth™
Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

	Σημειώσεις	2016	2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Πάγιο Ενεργητικό			
Ενσώματα Πάγια Στοιχεία	**5**	31,781,073	31,786,225
Λοιπά Αϋλα Περιουσιακά Στοιχεία	**6**	17,759,989	19,660,478
Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες	**10**	10,000	0
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	**9**	175,706	173,935
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού		**49,726,768**	**51,620,637**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό			
Αποθέματα	**8**	747,776	887,607
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	**9**	14,665,826	15,951,618
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	**11**	540,869	637,164
Σύνολο Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού		**15,954,472**	**17,476,389**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**65,681,239**	**69,097,026**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Ίδια Κεφάλαια			
Μετοχικό Κεφάλαιο	**12**	38,165,002	38,165,002
Διαφορά από Έκδοση Μετοχών υπέρ το Άρτιο	**12**	62,225,811	62,225,811
Λοιπά Αποθεματικά	**13**	6,956,514	6,971,681
Αποτελέσματα εις Νέο		(106,634,652)	(104,103,560)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**712,674**	**3,258,933**
Υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Παράγωγα/Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	**15**	305,594	871,016
Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους	**16**	1,036,927	982,998
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις	**17**	6,518,902	7,583,213
Λοιπές Προβλέψεις	**18**	525,104	463,500
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	**19**	110,000	0
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		8,496,527	9,900,727
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Δάνεια	**14**	31,062,595	31,054,115
Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις	**20**	25,409,443	24,883,251
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		56,472,038	55,937,366
Σύνολο Υποχρεώσεων		**64,968,565**	**65,838,093**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**65,681,239**	**69,097,026**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικών Εσόδων

	Σημειώσεις	2016	2015
Πωλήσεις Παροχής Υπηρεσιών	**21**	40,233,459	37,858,756
Κόστος Παροχής Υπηρεσιών	**24, 25**	(37,078,638)	(37,645,170)
Μικτό Κέρδος		**3,154,820**	**213,586**
Λοιπά Έσοδα	**23**	474,219	1,858,058
Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	**24, 25**	(5,626,849)	(5,883,826)
Λοιπά Κέρδη/(Ζημιές) Καθαρά	**22**	1,302	1,627
Λειτουργικές Ζημίες		**(1,996,508)**	**(3,810,556)**
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	**26**	1,270	1,593
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	**26**	(1,593,970)	(1,667,079)
Χρηματοοικονομικά Έσοδα/(Έξοδα) Καθαρά	**26**	(1,592,700)	(1,665,485)
Ζημιές προ φόρων		**(3,589,208)**	**(5,476,041)**
Φορολογία	**27**	1,058,116	368,354
Ζημιές μετά Φόρων		**(2,531,092)**	**(5,107,687)**
Ποσά τα οποία μεταφέρονται στα αποτελέσματα:			
Αποθεματικό Αναλογιστικών αποτελεσμάτων		(21,362)	12,754
Επίδραση φόρου επί του αποθεματικού αναλογιστικών αποτελεσμάτων		6,195	(4,857)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα για τη χρήση μετά από φόρους		**(15,167)**	**7,897**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα για τη χρήση		**(2,546,259)**	**(5,099,791)**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Στοιχεία Κατάστασης Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	Αποτελέσματα εις Νέο	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά τη 1 Ιανουαρίου 2015	**38,165,002**	**62,225,811**	**7,114,058**	**50,970**	**(99,197,117)**	**8,358,724**
Ζημία Χρήσεως 2015 μετά από Φόρους	0	0	0	0	(5,107,687)	(5,107,687)
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	12,754	0	12,754
Αναβαλλόμενη υποχρέωση στην επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	(3,699)	0	(3,699)
Αναβαλλόμενη υποχρέωση στην επανεκτίμηση υποχρέωσης λόγω αλλαγής φορολογικού συντελεστή	0	0	0	(1,158)	0	(1,158)
Λοιπές Μεταφορές	0	0	(179,640)	(22,396)	202,036	0
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**0**	**0**	**(179,640)**	**(14,499)**	**(4,905,651)**	**(5,099,791)**
Υπόλοιπα κατά τη 31 Δεκεμβρίου 2015	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**36,471**	**(104,102,768)**	**3,258,933**
Υπόλοιπα κατά τη 1 Ιανουαρίου 2016	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**36,471**	**(104,102,768)**	**3,258,933**
Ζημία Χρήσεως 2016 μετά από Φόρους	0	0	0	0	(2,531,092)	(2,531,092)
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	(21,362)	0	(21,362)
Αναβαλλόμενη υποχρέωση στην επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	6,195	0	6,195
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**0**	**0**	**0**	**(15,167)**	**(2,531,092)**	**(2,546,259)**
Υπόλοιπα κατά τη 31 Δεκεμβρίου 2016	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**21,304**	**(106,633,860)**	**712,674**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημειώσεις	2016	2015	Diff
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**28**	2,868,166	1,611,122	1,257,044
Καταβληθέντες φόροι		0	(161,218)	161,218
Καταβληθέντες τόκοι		(1,550,783)	(1,566,273)	15,490
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**1,317,383**	**(116,368)**	**1,433,751**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές ενσώματων παγίων	**5**	(1,413,428)	(720,613)	(692,816)
Απόκτηση θυγατρικών	**10**	(10,000)	0	(10,000)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		1,270	1,593	(323)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(1,422,158)**	**(719,020)**	**(703,139)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αναληφθέντα δάνεια (καθαρά από άμεσα έξοδα συναλλαγών)		18,926,026	14,376,468	4,549,558
Αποπληρωμή δανεισμού		(18,838,361)	(14,870,130)	(3,968,232)
Πληρωμές κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων		(79,185)	(332,157)	252,973
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**8,481**	**(825,819)**	**834,299**
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		**(96,295)**	**(1,661,208)**	**1,564,913**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		637,164	2,298,372	(1,661,208)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	**11**	**540,869**	**637,164**	**(96,295)**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της «Γενική Κλινική, Διαγνωστικό, Θεραπευτικό, Χειρουργικό Κέντρο – Ευρωκλινική Αθηνών Ανώνυμος Εταιρεία» (η «Εταιρεία») για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»).

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών υγείας στην Ελλάδα.

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα με έδρα της τους Αμπελόκηπους Αττικής (Αθανασιάδου 7 - 9) και η ηλεκτρονική της διεύθυνση είναι www.euroclinic.gr.

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Οι οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 21 Ιουλίου 2017 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι κύριες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων παρουσιάζονται κατωτέρω. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν με βάση τις ίδιες λογιστικές αρχές που ακολουθήθηκαν για την ετοιμασία και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας για το έτος 2015, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί από τη διοίκηση με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»), συμπεριλαμβανομένων και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων («ΔΛΠ») και ερμηνειών που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των διερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31/12/2016.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως έχει τροποποιηθεί με την εκτίμηση σε εύλογη αξία των ενσώματων παγίων (οικόπεδα & κτίρια) και παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί την χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια της χρήσης υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς. Οι περιοχές που αφορούν περίπλοκες συναλλαγές και εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

Τυχόν διαφορές σε ποσά των οικονομικών καταστάσεων και αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.2 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές, βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι Οικονομικές Καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015, εκτός από τις αλλαγές σε Πρότυπα και Διερμηνείες που ισχύουν από την 1 Ιανουαρίου 2016. Παρουσιάζονται τα πρότυπα, τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 1 Ιανουαρίου 2016, καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1 Ιανουαρίου 2016, ωστόσο δεν έχουν υιοθετεί από την ΕΕ και αναμένεται να υιοθετούν στο μέλλον.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και Διερμηνείες των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2016 ή μεταγενέστερα.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές εργαζομένων» (για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)**

Τον Νοέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19 με τίτλο «Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών: Εισφορές Εργαζομένων». Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν εφαρμογή σε εισφορές εργαζομένων ή τρίτων μερών αναφορικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο σκοπός των τροποποιήσεων είναι να απλοποιήσουν την λογιστική αντιμετώπιση για τις εισφορές που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας των εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα, οι εισφορές που υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό επί της μισθοδοσίας. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις Προτύπων Κύκλος 2010-2012 (για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)**

Τον Δεκέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2010-2012», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων αναφορικά με επτά θέματα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 2: Ορισμός των προϋποθέσεων κατοχύρωσης, ΔΠΧΑ 3: Λογιστική αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου ανταλλάγματος σε συνενώσεις επιχειρήσεων, ΔΠΧΑ 8: Συνάθροιση λειτουργικών τομέων, ΔΠΧΑ 8: Συμφωνία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού των προς παρουσίαση τομέων με τα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης, ΔΠΧΑ 13: Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, ΔΛΠ 16 /ΔΛΠ 38: Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιατύπωση των σωρευμένων αποσβέσεων και ΔΛΠ 24: Υπηρεσίες Βασικών Διευθυντικών Στελεχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11: «Λογιστικός χειρισμός των Αποκτήσεων Συμμετοχών σε Από Κοινού Λειτουργίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 11. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προσθέτουν νέα καθοδήγηση σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης συμμετοχής σε μία από κοινού λειτουργία, η οποία συνιστά μία επιχείρηση και διευκρινίζουν τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τέτοιες αποκτήσεις. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38: «Διευκρινίσεις αναφορικά με Αποδεκτές Μεθόδους Αποσβέσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38. Το ΔΛΠ 16 και το ΔΛΠ 38 καθιερώνουν τις αρχές προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίον αντιμετωπίζονται οι αποσβέσεις στον ρυθμό της αναμενόμενης ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Το IASB έχει διευκρινίσει ότι η χρήση των μεθόδων που βασίζονται στα έσοδα για τον υπολογισμό της απόσβεσης ενός περιουσιακού στοιχείου δεν είναι κατάλληλη, διότι τα έσοδα που δημιουργούνται από μία δραστηριότητα που περιλαμβάνει την χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου γενικά αντανακλούν παράγοντες διαφορετικούς από την ανάλωση των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 41: «Γεωργία: Καρποφόρες Φυτείες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Ιούνιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων μέσω των οποίων αλλάζει η χρηματοοικονομική αναφορά για τις καρποφόρες φυτείες. Με την τροποποίηση αυτή, αποφασίστηκε ότι οι καρποφόρες φυτείες, θα πρέπει να λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως τα ενσώματα πάγια (ΔΛΠ 16). Συνεπώς, με τις εν λόγω τροποποιήσεις οι καρποφόρες φυτείες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16, αντί του ΔΛΠ 41. Η παραγωγή που αναπτύσσεται στις καρποφόρες φυτείες παραμένει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 41. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27: «Μέθοδος της Καθαρής Θέσης σε Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Αύγουστο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 27. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις, μία οικονομική οντότητα έχει την επιλογή να αναγνωρίσει τις επενδύσεις της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της, επιλογή η οποία έως και την έκδοση των συγκεκριμένων τροποποιήσεων, δεν ίσχυε. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2012-2014 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2012-2014», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε τέσσερα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: ΔΠΧΑ 5: Αλλαγές στις μεθόδους διάθεσης, ΔΠΧΑ 7: Συμβάσεις Υπηρεσίας και Εφαρμογή των τροποποιήσεων του ΔΠΧΑ 7 στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, ΔΛΠ 19: Επιτόκιο προεξόφλησης: θέμα τοπικής αγοράς, και ΔΛΠ 34: Γνωστοποιήσεις πληροφοριών στην ενδιάμεση οικονομική αναφορά. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1. Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν ως στόχο την επίλυση θεμάτων που αφορούν στις υφιστάμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης, και τη διασφάλιση της ικανότητας άσκησης κρίσης από τις οικονομικές οντότητες κατά την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: «Επενδυτικές Οντότητες: Εφαρμόζοντας την Εξαίρεση από την Ενοποίηση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν επεξηγήσεις αναφορικά με τις απαιτήσεις λογιστικοποίησης των επενδυτικών οντοτήτων, ενώ παρέχουν εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες θα μειώσουν τα κόστη που σχετίζονται με την εφαρμογή των Προτύπων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα και Αναθεωρήσεις Προτύπων αλλά και οι ακόλουθες Διερμηνείες για τα υπάρχοντα Πρότυπα, έχουν δημοσιευθεί αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα:

- **ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Ιανουάριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 14. Σκοπός του ενδιάμεσου αυτού Προτύπου είναι η ενίσχυση της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών των οικονομικών οντοτήτων που έχουν ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Σε πολλές χώρες, υπάρχουν κλάδοι που υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι κυβερνητικές αρχές ρυθμίζουν την παροχή και την τιμολόγηση συγκεκριμένων τύπων δραστηριοτήτων ιδιωτικών οικονομικών οντοτήτων. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εν αναμονή της τελικής έκδοσης του Προτύπου.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28: «Πωλήσεις ή Εισφορές Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του» (το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων)**

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η αντιμετώπιση μίας αναγνωρισμένης ασυνέπειας μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και αυτών του ΔΛΠ 28, σχετικά με τον χειρισμό της πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς ή της κοινοπραξίας του. Τον Δεκέμβριο του 2015, το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων, εν αναμονή των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς

προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017 και 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου, ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 όσον αφορά στο ΔΠΧΑ 12, και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 όσον αφορά στα ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 28. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την «αρχή της επιχειρηματικής συνέχειας των δραστηριοτήτων της Εταιρείας» και δεν περιλαμβάνουν αναπροσαρμογές που να απεικονίζουν τις πιθανές μελλοντικές επιδράσεις που ενδέχεται να επέλθουν στα στοιχεία του Ενεργητικού και Παθητικού αναφορικά με την ανακτησιμότητα και την ανακατάταξή τους στην περίπτωση αδυναμίας της Εταιρείας να συνεχίσει τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες στο μέλλον. Η Διοίκηση δεν έχει πρόθεση ή ανάγκη να προβεί βραχυπρόθεσμα στη ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

Όπως προκύπτει από τα Στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία εμφανίζει αρνητικό κεφάλαιο κίνησης κατά 40,5 εκ Ευρώ, που οφείλεται κυρίως στην ανακατάταξη του ομολογιακού δανείου ύψους 29,7 εκ. Ευρώ, από μακροπρόθεσμες στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Κατά την 31/12/2016, η Εταιρεία έχει λάβει επιστολή συναίνεσης από τις συνεργαζόμενες τράπεζες αναφορικά με την άρση των χρηματοοικονομικών δεικτών. Ωστόσο, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, το σύνολο των δανειακών υποχρεώσεων απεικονίζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 1, δεδομένης της συμβατικής λήξης μέρους του ομολογιακού δανείου ύψους 13 εκ. Ευρώ, ενώ έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες δόσεις συνολικού ποσού 16,7 εκ. Ευρώ.

Στα πλαίσια των ανωτέρω, η Εταιρεία έχει λάβει μέτρα για τη βελτίωση της ρευστότητάς της. Ειδικότερα, η Διοίκηση βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για την αναχρηματοδότηση των δανειακών της υποχρεώσεων και τον Ιούλιο 2017 υπέγραψε πρόταση για την αναχρηματοδότηση του από 17/12/2008 κοινού ομολογιακού δανείου με τις πιστώτριες τράπεζες σύμφωνα με την οποία, προτείνεται η παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου και ο επαναπροσδιορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών και λοιπών όρων. Εντός του 2017 αναμένεται να υπογραφεί η σχετική συμφωνία αναχρηματοδότησης και να οριστικοποιηθούν οι όροι του ομολογιακού δανείου της Εταιρείας, με την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις πιστώτριες τράπεζες.

Επίσης, η Διοίκηση της Εταιρείας έχει καταρτίσει στρατηγικό σχέδιο για την περίοδο 2017 – 2022, το οποίο προβλέπει ανάπτυξη του κύκλου εργασιών μέσω της παροχής νέων υπηρεσιών, της διεύρυνσης του δικτύου συνεργασιών με ασφαλιστικές εταιρείες και τον σχεδιασμό νέων ασφαλιστικών προϊόντων. Παράλληλα, προβλέπονται δράσεις για την περιστολή των λειτουργικών δαπανών με την ανασυγκρότηση τμημάτων και την εκμετάλλευση συνεργιών, όπου αυτό

είναι εφικτό. Στις προτεραιότητες της Διοίκησης περιλαμβάνεται η διασφάλιση της υγειούς χρηματοοικονομικής διάρθρωσης της Εταιρείας και την βέλτιστη χρήση του κεφαλαίου κίνησης.

Το Φεβρουάριο 2017, ολοκληρώθηκε η μεταστέγαση και ξεκίνησε η λειτουργία της Ευρωκλινικής Παίδων στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό της Διοίκησης της Εταιρείας με στόχο την αύξηση των εσόδων και την περιστολή δαπανών και αναμένεται ότι θα συνεισφέρει θετικά στα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης του 2017.

Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, η Εταιρεία καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης και μείωση των λειτουργικών εξόδων.

Η Εταιρεία στην προσπάθειά της να μειώσει την έκθεσή της στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες της με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα. Για το 2016, η αναλογία των εσόδων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στο σύνολο του κύκλου εργασιών της Εταιρείας (μετά rebate και clawback) ανήλθε σε 13,25% και είναι μειωμένη κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με αυτή του 2015.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και με δεδομένο ότι δεν υφίστανται ενδείξεις ότι οι δράσεις της Διοίκησης δεν θα ολοκληρωθούν επιτυχώς, εκτιμάται ότι η Εταιρεία δεν θα αντιμετωπίσει θέματα ρευστότητας εντός των επόμενων 12 μηνών.

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Νόμισμα αποτίμησης και νόμισμα παρουσίασης

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα. Όλα τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων επιμετρούνται σε Ευρώ, το οποίο αποτελεί το νόμισμα του πρωταρχικού οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, νόμισμα το οποίο χρησιμοποιείται για τους λειτουργικούς σκοπούς της Εταιρείας καθώς και για την απεικόνιση των οικονομικών της στοιχείων.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, οι οποίες ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Συναλλαγματικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών και από την αποτίμηση τέλους χρήσης των νομισματικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που αναφέρονται σε ξένα νομίσματα, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Σημαντικές συναλλαγές ή υπόλοιπα δεν υπάρχουν σε άλλα νομίσματα εκτός του Ευρώ.

2.5 Ενσώματα πάγια

Τα οικόπεδα και τα κτίρια της Εταιρείας περιλαμβάνουν τις ιδιόκτητες κλινικές. Τα οικόπεδα και τα κτίρια παρουσιάζονται σε εύλογη αξία, με βάση περιοδικές εκτιμήσεις από τρίτους ανεξάρτητους εγκεκριμένους εκτιμητές, μείον τις μεταγενέστερες αποσβέσεις των κτιρίων. Οποιεσδήποτε συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την ημερομηνία εκτίμησης των κτιρίων, διαγράφονται έναντι της λογιστικής αξίας των κτιρίων και το καθαρό ποσό αναμορφώνεται στην αναπροσαρμοσμένη αξία του κτιρίου.

Τα ενσώματα πάγια που ανήκουν στις υπόλοιπες κατηγορίες επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει όλες τις άμεσες δαπάνες που σχετίζονται με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται αυξητικά της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, ανάλογα με την περίπτωση, μόνον εάν υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το πάγιο θα εισρεύσουν στην Εταιρεία, και το κόστος του παγίου μπορεί να επιμετρηθεί

αξιόπιστα. Η Εταιρεία αναγνωρίζει στη λογιστική αξία ενός στοιχείου των ενσώματων παγίων το κόστος αντικατάστασης τέτοιου στοιχείου όταν επιβαρύνεται με αυτό, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης. Η λογιστική αξία των τμημάτων των ενσώματων παγίων που αντικαθίστανται διαγράφεται. Λοιπές δαπάνες επισκευής και συντήρησης καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρηματοοικονομικής περιόδου, κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Η αύξηση στη λογιστική αξία των οικοπέδων και των κτιρίων, η οποία προκύπτει κατά την αναπροσαρμογή των εν λόγω παγίων αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια, σε πίστωση των λοιπών αποθεματικών. Μειώσεις οι οποίες απαλείφουν προηγούμενες αυξήσεις των ιδίων παγίων αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια, σε χρέωση των λοιπών αποθεματικών. Επιπλέον μειώσεις αναγνωρίζονται σε χρέωση των αποτελεσμάτων χρήσης και μειώνουν ή αυξάνουν τα κέρδη ή τις ζημίες αντίστοιχα.

Χρηματοδοτικά έξοδα που προκύπτουν για το σκοπό της απόκτησης, κατασκευής ή παραγωγής ενός ενσώματου παγίου στοιχείου, για το οποίο απαιτείται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει ή να πουληθεί, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του. Τα χρηματοδοτικά έξοδα κεφαλαιοποιούνται κατά τη διάρκεια της απόκτησης ή ενεργούς κατασκευής ενώ η κεφαλαιοποίησή τους σταματά στην περίπτωση που το πάγιο ολοκληρωθεί. Η κεφαλαιοποίησή των χρηματοδοτικών εξόδων αναστέλλεται στην περίπτωση που η κατασκευή του παγίου ανασταλεί.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των λοιπών ενσώματων παγίων, οι οποίες προσεγγίζονται με βάση τη μέθοδο των επιμέρους συστατικών στοιχείων του εκάστοτε παγίου, υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία έχει ως εξής:

Κατηγορία	**Διάρκεια Ωφέλιμης Ζωής (Έτη)**
Κτίρια & Κτιριακές εγκαταστάσεις	20 - 40
Μηχανήματα & Μηχανολογικές εγκαταστάσεις	5 – 10
Μεταφορικά Μέσα	9 - 11
Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	5 - 10

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση και προσαρμόζονται ανάλογα, τουλάχιστον στο τέλος κάθε χρήσης.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (Σημείωση 2.7 παρακάτω).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, εκτός των οικοπέδων και των κτιρίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες (καθαρά) στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση οικοπέδων και κτιρίων, το ποσό που εμφανίζεται στα λοιπά αποθεματικά μεταφέρεται στα αποτελέσματα εις νέον.

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Άδειες & Σήματα

Άδειες και σήματα που αποκτήθηκαν από την Εταιρεία αναγνωρίζονται στο ιστορικό κόστος. Άδειες και σήματα που αποκτήθηκαν μέσω επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς.

Οι άδειες και τα σήματα έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή και επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (23,5 έτη), η οποία επανεξετάζεται σε περιοδική βάση.

Πελατειακές σχέσεις

Πελατειακές σχέσεις που αποκτήθηκαν μέσω επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Οι πελατειακές σχέσεις έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή και επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (3,5-9,6 έτη), η οποία επανεξετάζεται σε περιοδική βάση.

2.7 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η απομείωση αξίας αναγνωρίζεται κατά το ποσό που η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία, μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσεως. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία είναι απομειωμένα επανεξετάζονται για τυχόν αντιστροφή της απομείωσης στο τέλος κάθε χρήσης.

2.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

1. Ταξινόμηση

Οι επενδύσεις της Εταιρείας ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες με βάση τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση και επανεξετάζει την ταξινόμηση σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης.

(α) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και δεν υπάρχει πρόθεση πώλησής τους. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία στη κατηγορία «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις».

(β) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δε μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12

μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού. Κατά τη διάρκεια του έτους, η Εταιρεία δεν κατείχε επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

2. Αναγνώριση και Επιμέτρηση

Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των δαπανών συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους. Τυχόν δαπάνες συναλλαγής καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού αναγνωρίζονται όταν το δικαίωμα είσπραξης στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα αποτιμώνται και παρουσιάζονται στην εύλογη αξία τους. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις καθώς και οι επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη παρουσιάζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν ως «Λοιπά κέρδη/(ζημίες)-καθαρά». Έσοδα από μερίσματα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης ως «Λοιπά έσοδα» όταν η Εταιρεία θεμελιώνει το δικαίωμα για την είσπραξή τους.

Η Εταιρεία, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εξετάζει κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Στον υπολογισμό απομείωσης των επενδύσεων σε μετοχικούς τίτλους που έχουν αναγνωριστεί ως διαθέσιμες προς πώληση, λαμβάνεται υπόψη τυχόν σημαντική και παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας του τίτλου κάτω από το κόστος του. Όπου υπάρχει τέτοια ένδειξη για διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, η συσσωρευμένη ζημία – που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τις ζημίες απομείωσης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως ως έξοδο στα αποτελέσματα μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια στα αποτελέσματα. Ζημίες απομείωσης σε μετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν ως έξοδο στα αποτελέσματα, δεν αντιστρέφονται.

2.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης εφόσον υπάρχει ένα έννομο δικαίωμα για συμψηφισμό και η πρόθεση να διακανονιστούν σε καθαρή βάση ή να αναγνωριστεί το στοιχείο του ενεργητικού και να διακανονιστεί το στοιχείο του παθητικού ταυτόχρονα.

2.10 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται για ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Θεωρούνται ότι έχουν απομειωθεί όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα ή περισσότερα γεγονότα επέδρασαν αρνητικά στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές τους.

Η ζημία απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων

μελλοντικών ταμειακών ροών του προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Ζημία απομείωσης που έχει αναγνωριστεί κατά τις προηγούμενες περιόδους αναστρέφεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας που σχετίζονται αντικειμενικά με γεγονότα μεταγενέστερα της περιόδου που αναγνωρίστηκε αρχικά η απομείωση.

Ιδιαίτερα όσον αφορά τις απαιτήσεις από πελάτες, η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη για επισφάλειες, που αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη ζημία από μη είσπραξη απαιτήσεων. Η πρόβλεψη σχηματίζεται για να καλύψει πιθανούς μελλοντικούς κινδύνους, όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους όρους της εκάστοτε συμφωνίας, με βάση την οποία δημιουργήθηκε η απαίτηση. Η αντικειμενική ένδειξη ότι οι εμπορικές απαιτήσεις έχουν υποστεί απομείωση περιλαμβάνει δεδομένα που περιέρχονται στην προσοχή της Εταιρείας σχετικά με τα ακόλουθα ζημιογόνα γεγονότα: σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πελάτη (ασφαλιστική εταιρεία, ασθενής), πιθανότητα να αρχίσει διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση του πελάτη καθώς και δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής οφειλών των πελατών. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης και περιλαμβάνεται στο «Κόστος παροχής υπηρεσιών». Επιπλέον, σε περίπτωση που κάποιες απαιτήσεις, για τις οποίες έχει σχηματιστεί πρόβλεψη εισπραχθούν, μειώνεται ισόποσα η πρόβλεψη.

2.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογή τους αξία, την ημερομηνία συμβάσεως, και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην εύλογή τους αξία. Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή ζημιάς που απορρέει από την παραπάνω αποτίμηση εξαρτάται από το κατά πόσον αυτά τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία έχουν προσδιοριστεί ως εργαλεία αντιστάθμισης κινδύνου και τη φύση του αντικειμένου αντιστάθμισης. Η Εταιρεία δεν ακολουθεί λογιστική αντιστάθμισης.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα περιλαμβάνουν συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps).

Τα παράγωγα παρουσιάζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική.

Οι αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία παραγώγων που αποκτώνται για σκοπούς εμπορίας καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως χρηματοοικονομικό έξοδο (έσοδο).

2.12 Αποθέματα

Η Εταιρεία διατηρεί αποθέματα υγειονομικού υλικού και φαρμάκων. Τα αποθέματα της Εταιρείας αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος του υγειονομικού υλικού προσδιορίζεται με τη μέθοδο του σταθμικού μέσου όρου, ενώ των φαρμάκων με την τελευταία τιμή κτήσεως λόγω του υφιστάμενου καθεστώτος διατιμήσεων.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων της Εταιρείας μείον τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώληση τους.

Διαγραφές και ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης που προκύπτουν.

2.13 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες προκύπτουν από τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας. Εάν η είσπραξη των απαιτήσεων αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός 12 μηνών από το τέλος της χρήσης καταχωρούνται στα Στοιχεία Κυκλοφορούντος Ενεργητικού. Εάν ισχύει διαφορετικά καταχωρούνται στα Στοιχεία μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού.

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον την πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Οι λοιπές απαιτήσεις, μη συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών καταχωρούνται πρωταρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος μείον τυχόν προβλέψεων απομείωσης.

Οι προκαταβολές αναγνωρίζονται στο κόστος μείον τυχόν προβλέψεις απομείωσης.

2.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού κινδύνου. Οι τραπεζικοί λογαριασμοί υπεραναλήψεων εμφανίζονται στο δανεισμό ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.15 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

2.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές αφορούν υποχρεώσεις της Εταιρείας που πηγάζουν από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της.

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές και οι λοιπές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογή τους αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος, βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες εάν λήγουν εντός 12 μηνών από το τέλος της χρήσης. Εάν ισχύει διαφορετικά καταχωρούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.17 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring)

Οι διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως υποχρέωση προς την εταιρεία πρακτόρευσης. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα ποσά που έχουν προεισπραχθεί από εταιρείες πρακτόρευσης, χωρίς δικαίωμα αναγωγής, μειώνουν τις απαιτήσεις από πελάτες.

2.18 Δανεισμός

Τα δάνεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (αφού αφαιρεθούν τα σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Αμοιβές που έχουν πληρωθεί για τη δημιουργία δανειακών ορίων αναγνωρίζονται ως έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής, κατά το μέρος που είναι πιθανό ότι μέρος ή όλα τα όρια αυτά θα χρησιμοποιηθούν. Στην περίπτωση αυτή οι αμοιβές αναβάλλονται μέχρι τα όρια αυτά να χρησιμοποιηθούν. Σε περίπτωση που δεν είναι βέβαιο ότι μέρος

ή όλα τα όρια αυτά θα χρησιμοποιηθούν, οι αμοιβές κεφαλαιοποιούνται ως προκαταβολές και αποσβένονται με βάση την περίοδο παροχής χρήσης των ορίων που αφορούν.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.19 Φορολογία

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται ως έξοδο στη κατάσταση συνολικού εισοδήματος εκτός του μέρους που αφορά κονδύλια τα οποία έχουν αναγνωρισθεί άμεσα στην καθαρή θέση ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Στην περίπτωση αυτή, φορολογία αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Η φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία και τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στην Ελλάδα και καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα. Η διοίκηση της Εταιρείας σε τακτά χρονικά διαστήματα αξιολογεί τη θέση της Εταιρείας όσον αφορά τους φορολογικούς νόμους και αναγνωρίζει προβλέψεις για ποσά που πιθανόν να προκύψουν για πληρωμή προς τις φορολογικές αρχές. Τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται ως «Προβλέψεις» στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη μέθοδο της υποχρέωσης, σε όλες τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται, εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ή που αναμένεται ότι θα εφαρμόζονται όταν πραγματοποιηθεί το έσοδο από την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή όταν τακτοποιηθεί η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την Εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

2.20 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, καταχωρούνται σε μεταβατικούς λογαριασμούς και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

2.21 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η Εταιρεία συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα καθορισμένων παροχών, τα οποία χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών σε ταμεία. Οι πληρωμές αυτές καθορίζονται από την ελληνική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων. Ένα σύστημα παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, το οποίο καθορίζει το ποσό το οποίο ο υπάλληλος θα εισπράξει κατά τη συνταξιοδότησή του, και το οποίο συνήθως εξαρτάται από παράγοντες όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και η αμοιβή. Οι παροχές, οι οποίες πληρώνονται σε όλους τους εργαζομένους της χώρας προέλευσης της Εταιρείας, θεωρούνται ότι αποτελούν συνταξιοδοτικό πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά το τέλος της χρήσης μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τις μεταβολές που προκύπτουν από τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με την χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις προϋπολογισθείσες μελλοντικές ταμειακές εκροές, χρησιμοποιώντας το επιτόκιο των μακροπροθέσμων ομολόγων του χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης των ευρωπαϊκών ομολόγων iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα πληρωθούν και με όρους έως τη λήξη τους κατά προσέγγιση ίδιους με τους όρους της δέσμευσης καθορισμένης παροχής.

Τα αναλογιστικά κέρδη αναγνωρίζονται όλα στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως ή σε περίπτωση εθελουσίας αποχώρησης με αντάλλαγμα τις εν λόγω παροχές. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν έχει αποδεδειγμένα δεσμευθεί, είτε να τερματίσει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(γ) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

2.22 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για επίδικες αγωγές αναγνωρίζονται όταν υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πολύ πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όπου υπάρχουν διάφορες παρόμοιες υποχρεώσεις, η πιθανότητα ότι θα απαιτηθεί εκροή κατά την εκκαθάριση προσδιορίζεται με την εξέταση της κατηγορίας υποχρεώσεων συνολικά. Πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμα κι αν η πιθανότητα εκροής σχετικά με οποιοδήποτε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην ίδια κατηγορία υποχρεώσεων μπορεί να είναι μικρή.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των εξόδων τα οποία απαιτούνται να καλύψουν την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία του ισολογισμού. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος και αυξήσεις που αφορούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις, Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη.

Η αύξηση της πρόβλεψης η οποία σχετίζεται με την πάροδο του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό κόστος.

2.23 Αναγνώριση εσόδων

(α) Έσοδα παροχής υπηρεσιών υγείας

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεων και ακυρωτικών. Η Εταιρεία αναγνωρίζει έσοδα όταν αυτά μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα, ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι έχουν αναληφθεί από τον αγοραστή και τα μελλοντικά οφέλη που απορρέουν από τις συναλλαγές της είναι βέβαια.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(β) Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα περιλαμβάνουν διάφορα έσοδα μη λειτουργικά, όπως έσοδα ενοικίων και επιχορηγήσεις.

Όλα τα παραπάνω αναγνωρίζονται ως έσοδο στα αποτελέσματα της περιόδου που αφορούν.

2.24 Έσοδα από τόκους / Έξοδα τόκων

Τα έσοδα από τόκους και τα έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα και στα χρηματοοικονομικά έξοδα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου εξαιρουμένων των χρηματοδοτικών εξόδων που σχετίζονται με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου, για το οποίο απαιτείται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει ή να πουληθεί, τα οποία, από την 1 Ιανουαρίου 2009, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του περιουσιακού στοιχείου.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και ταξινόμησης του εσόδου από τόκους ή του εξόδου τόκων στην σχετιζόμενη περίοδο. Το πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις μελλοντικές ταμειακές πληρωμές ή εισπράξεις κατά τη διάρκεια της προσδοκώμενης ζωής του χρηματοοικονομικού εργαλείου ή μιας συντομότερης περιόδου όπου εφαρμόζεται στην καθαρή αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Στον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, η Εταιρεία εκτιμά τις ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού εργαλείου (για παράδειγμα επιλογές προπληρωμής) αλλά δεν λαμβάνει υπόψη όλες τις μελλοντικές πιστωτικές ζημίες. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις αμοιβές που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των μερών του συμβολαίου οι οποίες είναι αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, τα έξοδα των συναλλαγών και όλες τις άλλες υπεραξίες ή εκπτώσεις.

Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

2.25 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία ως μισθωτής

Λειτουργική μίσθωση

Μισθώσεις, όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τρίτο, δηλαδή τον εκμισθωτή, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται, περιλαμβανομένων και των προκαταβολών, για λειτουργικές μισθώσεις (αφού αφαιρεθούν τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Χρηματοδοτική μίσθωση

Οι μισθώσεις μεταφορικών μέσων και μηχανολογικού εξοπλισμού, όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας, ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται σταθερότητα στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, αφού αφαιρεθούν τα χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε τόκους αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, έτσι ώστε να υπάρχει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του εναπομένοντος υπολοίπου της υποχρέωσης για κάθε περίοδο.

(β) Εταιρεία ως εκμισθωτής

Η Εταιρεία εκμισθώνει ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης.

2.26 Διανομή μερισμάτων

Διανομή μερίσματος αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.27 Αναμορφώσεις στα συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Τυχόν διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις, καθώς και σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.28 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την Εταιρεία. Σημειώνεται ότι η Εταιρεία δεν παρουσιάζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10 δεδομένου ότι η θυγατρική εταιρεία, η οποία συστάθηκε εντός του 2016 δεν είχε δραστηριότητα εντός της χρήσης και ως εκ τούτου η επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου δεν κρίνεται σημαντική. Στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας οι επενδύσεις σε θυγατρικές εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως μειωμένο με την τυχόν ζημία απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (κίνδυνο τιμής, κίνδυνο ταμειακών ροών από μεταβολές επιτοκίων), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση της Εταιρείας.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική Οικονομική Υπηρεσία, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Κεντρική Οικονομική Υπηρεσία προσδιορίζει και εκτιμά τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν αυτούς τους κινδύνους. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει γραπτές οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου, καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων όπως ο κίνδυνος επιτοκίου, ο πιστωτικός κίνδυνος, η χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και οδηγίες σχετικά με την επένδυση των διαθεσίμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τις μεταβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς για την Εταιρεία προκύπτει από τις δανειακές υποχρεώσεις. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα, καθώς και επενδύσεις σε ομόλογα ή μετοχές.

Επιπλέον, η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μεταβολή της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων τα οποία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την Εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων. Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται εν μέρει την έκθεση της σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου που αφορά σε ανταλλαγή επιτοκίου από κυμαινόμενο σε σταθερό. Το οικονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει σχετίζεται με τη μετατροπή των δανείων από κυμαινόμενο σε σταθερό επιτόκιο. Η Εταιρεία αντλεί δανειακά κεφάλαια σε κυμαινόμενο επιτόκιο και τα μετατρέπει μέσω των swaps σε σταθερό επιτόκιο, swaps τα οποία συνάπτονται συνήθως όταν η καμπύλη των επιτοκίων είναι ευνοϊκή για την Εταιρεία.

Τα μέσα πραγματικά επιτόκια των χρηματοοικονομικών εργαλείων την 31.12.2016 αναλύονται στις σημειώσεις 11 (Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα) και 14 (Δανεισμός).

Εάν την 31 Δεκεμβρίου 2016 τα επιτόκια δανεισμού ήταν αυξημένα / μειωμένα κατά 0,1% (2015: 0,1%), ενώ οι λοιπές μεταβλητές παρέμεναν σταθερές, τα αποτελέσματα χρήσης της Εταιρείας θα ήταν αυξημένα / μειωμένα κατά € 14.320 (2015: € 14.069) κυρίως λόγω του αυξημένου / μειωμένου χρηματοοικονομικού κόστους των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο. Αναλογικά θα επηρεαζόταν και η καθαρή θέση της Εταιρείας.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρείας. Ο εν λόγω κίνδυνος προκύπτει από τις καταθέσεις, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα (πιστωτικός κίνδυνος τραπεζών) και την πιστωτική διευκόλυνση στους πελάτες (πιστωτικός κίνδυνος πελατών).

Το πελατολόγιο της Εταιρείας αποτελείται από ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και ιδιώτες. Οι πωλήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες συνήθως ενέχουν ελάχιστο κίνδυνο απωλειών. Ο πιστωτικός κίνδυνος επομένως εστιάζεται κυρίως στους ιδιώτες ασθενείς – πελάτες που δεν έχουν κάποιο ασφαλιστικό φορέα αλλά και σε εκείνους των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια δεν καλύπτουν το συνολικό κόστος της νοσηλείας τους. Η Εταιρεία έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για την καλύτερη και αμεσότερη είσπραξη των απαιτήσεων της.

Κατά το τέλος της χρήσης οι απαιτήσεις από πελάτες οι οποίες έχουν λήξει και δεν έχουν απομειωθεί αναφέρονται στη σημείωση 9. Επιπλέον η πιστωτική διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναλύεται στη σημείωση 7.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα της Εταιρείας να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων, η οποία εξασφαλίζεται από τη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών εισροών και εκροών και την επάρκεια ταμειακών διαθεσίμων.

Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί όποτε και αν καθίσταται απαραίτητο τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, η Εταιρεία καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς και τις καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραγώγων της Εταιρείας (net-settled derivatives) ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης.

Υπόλοιπα με ημερομηνία λήξης μικρότερη του έτους, εξαιρουμένων των καθαρών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων από παράγωγα της Εταιρείας, συμφωνούν με τη λογιστική τους αξία λόγω του ότι η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

31η Δεκεμβρίου 2016

	< από 1 έτος	**1 - 5 έτη**	**> από 5 έτη**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	31,062,595	0	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0	0
Καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραγώγων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων)	307,569	0	0
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	25,409,443	0	0
	56,779,607	**0**	**0**

31η Δεκεμβρίου 2015

	< από 1 έτος	**1 - 5 έτη**	**> από 5 έτη**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	30,974,930	0	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	79,185	0	0
Καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραγώγων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων)	250,996	124,562	0
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	24,883,251	0	0
	56,188,362	**124,562**	**0**

3.2 Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός της Εταιρείας όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς της να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά της ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με την Εταιρεία και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για τη διατήρηση ή μεταβολή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, η Εταιρεία μπορεί να μεταβάλλει το διανεμόμενο μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαια στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να μειωθούν οι δανειακές υποχρεώσεις.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, η Εταιρεία παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Ο δείκτης μόχλευσης υπολογίζεται ως ο λόγος των καθαρών δανειακών υποχρεώσεων (δάνεια μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα μείον χρηματικά διαθέσιμα) προς το σύνολο των καθαρών δανειακών υποχρεώσεων πλέον του συνόλου ιδίων κεφαλαίων. Οι δείκτες μόχλευσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

	2016	**2015**
Σύνολο δανεισμού	31,062,595	31,054,115
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(540,869)	(637,164)
Καθαρός δανεισμός	**30,521,726**	**30,416,950**
Ίδια κεφάλαια	712,674	3,258,933
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	**31,234,400**	**33,675,883**
Συντελεστής μόχλευσης	**97.72%**	**90.32%**

Το 2016 καταγράφηκε αύξηση του συντελεστή μόχλευσης και ανήλθε σε 97.7%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι μειώθηκαν τα χρηματικά διαθέσιμα της Εταιρείας, καθώς επίσης και στη μεταβολή των ιδίων κεφαλαίων.

3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Από 1η Ιανουαρίου 2010 η Εταιρεία εφαρμόζει το αναθεωρημένο ΔΠΧΑ7 σχετικά με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εμφανίζονται σε εύλογη αξία στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Απαιτείται ταξινόμηση της εύλογης αξίας ανά επίπεδο:

Πρώτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει εισηγμένες τιμές που αναφέρονται σε ενεργές αγορές για τη συγκεκριμένη απαίτηση και υποχρέωση.

Δεύτερο Επίπεδο: Περιλαμβάνει τη συλλογή αποτιμήσεων, εκτός των εισηγμένων τιμών που ανήκουν στο πρώτο επίπεδο και θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα αντικειμενικές.

Τρίτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει τη συλλογή αποτιμήσεων, οι οποίες δεν βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα της αγοράς.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της Εταιρείας που αποτιμώνται σε εύλογη αξία, αφορούν παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων) ποσού € 305.594, τα οποία ταξινομούνται στο δεύτερο επίπεδο.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (χρηματιστήρια) (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται από τις εισηγμένες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Μια αγορά θεωρείται ενεργή εάν οι εισηγμένες τιμές είναι διαθέσιμες και εύκολα προσβάσιμες από μεσίτη, βιομηχανικό κλάδο, υπηρεσία αναμετάδοσης τιμών, ρυθμιστική αρχή, και οι τιμές αυτές αντιπροσωπεύουν πραγματικές και τακτικά ασκούμενες εμπορικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται με συνήθεις εμπορικούς όρους και συνθήκες. Οι ενδεικτικές τιμές που χρησιμοποιούνται για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού από την Εταιρεία είναι η τρέχουσα τιμή αγοράς. Αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενσωματώνονται στο πρώτο επίπεδο.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (π.χ. over-the-counter derivatives) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης. Οι τεχνικές αυτές, μεγιστοποιούν την χρήση

αντικειμενικών δεδομένων της αγοράς στην οποία διατίθενται και βασίζονται το λιγότερο δυνατόν σε συγκεκριμένες εκτιμήσεις της διοίκησης της Εταιρείας. Εάν όλα τα σημαντικά δεδομένα που απαιτεί η εκτίμηση της εύλογης αξίας ενός στοιχείου είναι ορατά, το στοιχείο εντάσσεται στο δεύτερο επίπεδο.

Εάν μία ή περισσότερες μεταβλητές δεν βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα της αγοράς, το στοιχείο εντάσσεται στο τρίτο επίπεδο.

Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων είναι:

- Εισηγμένες τιμές αγοράς ή τιμές εφάμιλλων στοιχείων από brokers,
- Η εύλογη αξία των πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου επιτοκίων ορίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών χρηματοροών, όπως προκύπτει από αντικειμενικές καμπύλες επιτοκίων.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, και κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

(α) Εκτίμηση της «εύλογης αξίας» των κτιρίων και οικοπέδων

Η πλέον κατάλληλη ένδειξη της «εύλογης αξίας» είναι οι τρέχουσες αξίες που ισχύουν σε μια ενεργή αγορά συναφών ακινήτων. Εάν δεν είναι εφικτή η εξεύρεση τέτοιων πληροφοριών, η Εταιρεία προσδιορίζει την αξία μέσα σε ένα εύρος λογικών εκτιμήσεων των «ευλόγων αξιών». Για να πάρει μια τέτοια απόφαση, η Εταιρεία λαμβάνει υπόψη της δεδομένα από μια πληθώρα πηγών, που περιλαμβάνουν:

i) Τρέχουσες τιμές σε μια ενεργή αγορά ακινήτων διαφορετικής φύσεως, κατάστασης ή τοποθεσίας, οι οποίες έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να απεικονίζουν αυτές τις διαφορές.

ii) Πρόσφατες τιμές παρόμοιων ακινήτων σε λιγότερο ενεργές αγορές, αναπροσαρμοσμένες έτσι ώστε να απεικονίζονται οποιεσδήποτε μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες που έλαβαν χώρα από την ημερομηνία που έγιναν οι αντίστοιχες συναλλαγές σε εκείνες τις τιμές, και

iii) Προεξοφλημένες μελλοντικές ταμειακές ροές, βασισμένες σε αξιόπιστες εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών, από εξωτερικά στοιχεία όπως, τρέχουσες τιμές ακινήτων στην ίδια τοποθεσία και κατάσταση, με χρήση προεξοφλητικών επιτοκίων που απεικονίζουν την τρέχουσα αξιολόγηση της αγοράς αναφορικά με την αβεβαιότητα για το ύψος και την χρονική στιγμή εμφάνισης αυτών των ταμειακών ροών.

Εάν δεν είναι εφικτή η ανεύρεση τρεχουσών ή προσφάτων τιμών, οι «εύλογες αξίες» προσδιορίζονται με την εφαρμογή τεχνικών αποτίμησης προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Η Εταιρεία χρησιμοποιεί παραδοχές, οι οποίες κατά κύριο λόγο βασίζονται στις συνθήκες της αγοράς που επικρατούν, κατά την ημερομηνία κατάρτισης του εκάστοτε ισολογισμού (δείκτης ανάπτυξης της αγοράς, προεξοφλητικό επιτόκιο).

Τα οικόπεδα και κτίρια της Εταιρείας αποτιμήθηκαν από ανεξάρτητους εκτιμητές την 31 Δεκεμβρίου 2010. Η αποτίμηση έγινε βάσει πρόσφατων συναλλαγών κάτω από συνήθεις εμπορικούς όρους και συνθήκες της αγοράς.

(β) Απομείωση απαιτήσεων από πελάτες

Η απομείωση απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβάνει τη διενέργεια συγκεκριμένης πρόβλεψης για όσους πελάτες έχουν χαρακτηριστεί επισφαλείς, αλλά και τη διενέργεια πρόβλεψης με βάση την ενηλικίωση των ανοικτών υπολοίπων πελατών. Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, τα αποτελέσματα της Εταιρείας έχουν επιβαρυνθεί με απομείωση πελατών ποσού € 383.598 (31 Δεκεμβρίου 2015: € 1.029.647).

Από τον Ιούλιο 2013 τέθηκαν σε εφαρμογή, σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν.4172/2013, τα εξής:

α) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Clawback) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβαλλόμενο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. , έναντι των παρεχόμενων για τον αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Δεν αναγνωρίζονται και δεν αποζημιώνονται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δαπάνες που υποβάλλονται σε αυτόν μετά την πάροδο είκοσι (20) ημερών από τη λήξη εκάστου ημερολογιακού μήνα. Το συνολικό ποσό της επιστροφής (clawback) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

β) η καθιέρωση κλιμακούμενου ποσοστού επί των οφειλών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ιδιώτες παρόχους των ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως επιστροφή (Rebate) για κάθε μήνα. Το ποσό επιστροφής (rebate) υπολογίζεται σε μηνιαία βάση, και αποδίδεται από τους υπόχρεους παρόχους υπηρεσιών υγείας, εντός μηνός από την έγγραφη ή ηλεκτρονική ατομική ειδοποίησή τους, σε λογαριασμό τραπέζης που θα υποδείξει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. επιπλέον δύναται να συμψηφίζει τα παραπάνω ποσά επιστροφής (rebate) με ισόποσες οφειλές του προς τους παρόχους εντός του ίδιου ή/και του προηγούμενου έτους, όπως αυτές προκύπτουν από τα νόμιμα παραστατικά τους.

Οι διατάξεις των ανωτέρω περιπτώσεων (α) και (β) έχουν αναδρομική ισχύ από 01.01.2013 και διάρκεια έως 31.12.2018 σύμφωνα με τη σχετική νομοθετική ρύθμιση του Ν.4336/2015-ΦΕΚ $94^{Α}$/14-08-2015. Η ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση προκάλεσε τη προσφυγή των φορέων των ιδιωτικών κλινικών στο ΣτΕ, υποστηρίζοντας ουσιαστικά ότι πρόκειται για συμψηφισμό και ματαίωση της είσπραξης των οφειλομένων ποσών, ενώ ταυτόχρονα επιβάλλεται δωρεάν παροχή υπηρεσιών υγείας κατά το μέρος που υπερβαίνει το μηνιαίο πλαφόν δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. την 11η Φεβρουαρίου 2016 και την 6η Απριλίου 2016 κοινοποίησε με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στην Εταιρεία τα ποσά του rebate και clawback που αντιστοιχούν στις διαγνωστικές εξετάσεις του έτους 2015 και στα νοσήλια του δευτέρου εξαμήνου 2015. Σε ό,τι αφορά στην χρήση του 2016, η μηνιαία υποβολή του κόστους των νοσηλίων και των διαγνωστικών εξετάσεων προς τον ΕΟΠΥΥ είναι μειωμένη κατά το αντίστοιχο ποσό που αφορά στο rebate. Στις 28 Μαρτίου και στις 30 Ιουνίου 2017, ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. κοινοποίησε αποφάσεις σχετικά με το ύψος του clawback για το πρώτο και δεύτερο εξάμηνο του 2016 αντίστοιχα.

Η Εταιρεία έχει προβεί σε υπολογισμό του Clawback και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά της αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την περίοδο 01.01.2013-31.12.2016 με το ποσό των 16,55 εκ. Ευρώ, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής το άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2013 και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων.

(γ) Προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις

Η Εταιρεία αναγνωρίζει πρόβλεψη για επίδικες ιατρικές και λοιπές υποθέσεις, βάσει στοιχείων από τη Νομική Υπηρεσία της και τους συνεργαζόμενους Νομικούς Συμβούλους. Εάν το τελικό ποσό που θα εκδικαστεί είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τα αποτελέσματα της χρήσης που θα πραγματοποιηθεί το γεγονός.

(δ) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η Ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις, υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές. Υπάρχουν συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται στις φορολογικές αρχές σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται, για φορολογικούς σκοπούς, παραμένουν προσωρινά εκκρεμείς, έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου και, με βάση τους ελέγχους αυτούς, να οριστικοποιηθούν και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικώς αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος της χρήσης που θα πραγματοποιηθεί το γεγονός.

(ε) Παροχές προσωπικού

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων για παροχές προσωπικού βασίζεται σε διάφορους παράγοντες οι οποίοι προσδιορίζονται αναλογιστικά χρησιμοποιώντας κάποιες παραδοχές. Οι παραδοχές που έχουν χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του καθαρού εξόδου παροχών προσωπικού περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο, τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών καθώς και τα επίπεδα πληθωρισμού. Τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία της υποχρέωσης.

Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο. Ειδικότερα χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης των ευρωπαϊκών ομολόγων iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα πληρωθούν και με όρους ως τη λήξη τους κατά προσέγγιση ίδιους με τους όρους της δέσμευσης καθορισμένης παροχής. Επιπλέον άλλη βασική οικονομική υπόθεση σχετίζεται με τις αυξήσεις των αποδοχών του προσωπικού.

Αναλυτικότερα οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στη σημείωση 16.

(στ) Εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (π.χ. over-the-counter derivatives) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης. Οι τεχνικές αυτές, μεγιστοποιούν την χρήση αντικειμενικών δεδομένων της αγοράς στην οποία διατίθενται και βασίζονται το λιγότερο δυνατόν σε συγκεκριμένες εκτιμήσεις της διοίκησης της Εταιρείας.

5. Ενσώματα Πάγια

	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Βελτιώσεις σε Ακίνητα Τρίτων	Πάγια υπό Κατασκευή	Μηχανήματα & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός	Σύνολο
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1 Ιανουαρίου 2015	**7,552,150**	**24,520,514**	**1,468,501**	**0**	**18,094,887**	**84,398**	**8,627,813**	**60,348,264**
Προσθήκες	0	43,360	8,090	0	95,727	0	573,436	**720,613**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(209,969)	(15,182)	(9,305)	**(234,456)**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2015	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,476,591**	**0**	**17,980,645**	**69,216**	**9,191,945**	**60,834,421**
Σωρευμένες Αποσβέσεις με 1 Ιανουαρίου 2015	**0**	**(2,472,093)**	**(820,438)**	**0**	**(16,636,709)**	**(82,933)**	**(7,990,173)**	**(28,002,346)**
Αποσβέσεις	0	(555,397)	(19,174)	0	(547,161)	(347)	(158,229)	**(1,280,306)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	209,969	15,182	9,306	**234,457**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2015	**0**	**(3,027,489)**	**(839,612)**	**0**	**(16,973,901)**	**(68,098)**	**(8,139,096)**	**(29,048,196)**
Αναπόσβεστη Αξία με 31 Δεκεμβρίου 2015	**7,552,150**	**21,536,385**	**636,979**	**0**	**1,006,744**	**1,118**	**1,052,849**	**31,786,225**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1 Ιανουαρίου 2016	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,476,591**	**0**	**17,980,645**	**69,216**	**9,191,945**	**60,834,421**
Προσθήκες	0	0	44,725	897,167	92,707	0	378,829	**1,413,428**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(37,541)	0	(172,088)	**(209,629)**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2016	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,521,316**	**897,167**	**18,035,811**	**69,216**	**9,398,685**	**62,038,220**
Σωρευμένες Αποσβέσεις με 1 Ιανουαρίου 2016	**0**	**(3,027,489)**	**(839,612)**	**0**	**(16,973,901)**	**(68,098)**	**(8,139,096)**	**(29,048,196)**
Αποσβέσεις	0	(871,887)	(59,927)	0	(287,364)	(970)	(197,212)	**(1,417,361)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	36,821	0	171,590	**208,411**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2016	**0**	**(3,899,376)**	**(899,539)**	**0**	**(17,224,444)**	**(69,068)**	**(8,164,718)**	**(30,257,146)**
Αναπόσβεστη Αξία με 31 Δεκεμβρίου 2016	**7,552,150**	**20,664,498**	**621,777**	**897,167**	**811,367**	**148**	**1,233,967**	**31,781,074**

Η δαπάνη για αποσβέσεις € 1.417.361 (2015: € 1.280.306) έχει καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως εξής: € 963.805 (2015: € 870.608) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και € 453.556 (2015: € 409.698) στα έξοδα διοίκησης.

Σε περίπτωση που τα οικόπεδα και τα κτίρια λογιστικοποιούνταν σε ιστορικό κόστος, τα αντίστοιχα ποσά τους θα ήταν ως ακολούθως:

	2016	
	Γήπεδα & Οικόπεδα	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**
Κόστος	3,446,439	23,113,077
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	0	(6,490,451)
	3,446,439	**16,622,626**

	2015	
	Γήπεδα & Οικόπεδα	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**
Κόστος	3,446,439	23,113,077
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	0	(5,618,564)
	3,446,439	**17,494,513**

Επί των ενσώματων παγίων στοιχείων της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών συνολικού ύψους € 94.800.000 για οικόπεδα & κτίρια.

Τα μηχανήματα περιλαμβάνουν μισθωμένο εξοπλισμό βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης και αναλύεται ως εξής :

	2016	**2015**
Αξία κτήσης καφαλοποιημένων χρηματοδοτικών μισθώσεων	3,225,000	3,225,000
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(3,225,000)	(3,127,094)
	0	**97,906**

Η Εταιρεία μισθώνει μηχανήματα, βάσει μη ακυρούμενων συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης. Οι όροι μίσθωσης είναι μεταξύ τριών και πέντε ετών και η ιδιοκτησία των στοιχείων αυτών παραμένει στην Εταιρεία.

6. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Η δαπάνη για αποσβέσεις € 1.900.489 (2015: €3.140.761) έχει καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως εξής: € 1.292.333 (2015: € 2.135.718) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και € 608.157 (2015: € 1.005.044) στα έξοδα διοίκησης.

	Άδειες & Σήματα	Πελατειακές σχέσεις	Σύνολο
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1 Ιανουαρίου 2015	**25,430,000**	**16,600,000**	**42,030,000**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2015	**25,430,000**	**16,600,000**	**42,030,000**
Σωρευμένες Αποσβέσεις και Απομειώσεις με 1 Ιανουαρίου 2015	**(6,733,300)**	**(12,495,461)**	**(19,228,761)**
Αποσβέσεις	(1,082,127)	(2,058,634)	**(3,140,761)**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2015	**(7,815,427)**	**(14,554,095)**	**(22,369,522)**
Αναπόσβεστη Αξία με 31 Δεκεμβρίου 2015	**17,614,573**	**2,045,905**	**19,660,478**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1 Ιανουαρίου 2016	**25,430,000**	**16,600,000**	**42,030,000**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2016	**25,430,000**	**16,600,000**	**42,030,000**
Σωρευμένες Αποσβέσεις και Απομειώσεις με 1 Ιανουαρίου 2016	**(7,815,427)**	**(14,554,095)**	**(22,369,522)**
Αποσβέσεις	(1,082,127)	(818,362)	**(1,900,489)**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2016	**(8,897,554)**	**(15,372,457)**	**(24,270,011)**
Αναπόσβεστη Αξία με 31 Δεκεμβρίου 2016	**16,532,446**	**1,227,543**	**17,759,989**

Έλεγχος απομείωσης

Η Εταιρεία διενεργεί έλεγχο απομείωσης στα άυλα περιουσιακά της στοιχεία σύμφωνα με το ΔΠΛ 36 "Απομείωση Περιουσιακών Στοιχείων", όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση.

Για σκοπούς διενέργειας του ελέγχου απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων, η Εταιρεία θεωρείται ως μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, όπου και χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις ταμειακών ροών, προ φόρων, που βασίζονται σε εγκεκριμένους από το Διοικητικό Συμβούλιο χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς. Η διοίκηση καθορίζει το μικτό περιθώριο κέρδους με βάση αποδόσεις του παρελθόντος και προσδοκίες για την ανάπτυξη της αγοράς. Ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές αντανακλά τις εκτιμήσεις της διοίκησης. Η διοίκηση εκτιμά τα επιτόκια προεξόφλησης χρησιμοποιώντας επιτόκια που αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς για την τρέχουσα αξία του χρήματος και τους συγκεκριμένους κινδύνους της Ελλάδας. Η Εταιρεία θεωρεί ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης κατά την 31/12/2016.

Επί των άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών συνολικού ύψους 25.093.560 Ευρώ.

7. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ανά κατηγορία

Οι λογιστικές αρχές για χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις έχουν εφαρμογή στις παρακάτω κατηγορίες:

(α) Χρηματοοικονομικά Στοιχεία ανά Κατηγορία

Ενεργητικού	2016	2015
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	14,665,826	15,951,618
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	540,869	637,164
Σύνολο	**15,206,695**	**16,588,782**

	2016			2015		
Υποχρεώσεων	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	0	31,062,595	31,062,595	0	30,974,930	30,974,930
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0	0	0	79,185	79,185
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	305,594	0	305,594	871,016	0	871,016
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	0	25,409,443	25,409,443	0	24,883,251	24,883,251
Σύνολο	**305,594**	**56,472,038**	**56,777,632**	**871,016**	**55,937,366**	**56,808,382**

8. Αποθέματα

	2016	2015
Πρώτες και Βοηθητικές Ύλες - Αναλώσιμα Υλικά	480,409	646,670
Φάρμακα	267,367	240,937
Σύνολο	**747,776**	**887,607**

Το κόστος των αποθεμάτων που καταχωρήθηκε ως έξοδο στο κόστος παροχής υπηρεσιών ανέρχεται σε € 11.468.613 (2015: € 10.499.598). Τα αποθέματα δεν περιλαμβάνουν απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία (σημ. 25).

9. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	2016	2015
Απαιτήσεις από πελάτες	39,050,968	36,171,005
Μείον: Rebate & Clawback	(16,552,867)	(13,284,777)
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(9,950,067)	(9,569,759)
Καθαρές απαιτήσεις από πελάτες	12,548,034	13,316,469
Προκαταβολές	256,334	263,944
Έσοδα Χρήσεως Εισπρακτέα	234,513	200,204
Εκπτώσεις αγορών	52,983	64,530
Απαιτήσεις από λοιπούς φόρους	1,242,511	1,983,743
Χρεώστες διάφοροι	507,157	296,663
	14,841,531	16,125,552
Μείον: Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις - προκαταβολές	(175,706)	(173,935)
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	**14,665,826**	**15,951,618**

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό, αφορούν δοσμένες εγγυήσεις σε τρίτους στα πλαίσια της δραστηριότητας της Εταιρείας και δεν έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης.

Οι εύλογες αξίες των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών απαιτήσεων είναι περίπου ίσες με τις λογιστικές αξίες τους.

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων αφορά άτοκα στοιχεία του ενεργητικού της Εταιρείας.

Η Εταιρεία έχει προβεί σε υπολογισμό του Clawback και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά της αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. περιόδου 01.01.2013-31.12.2016 με το ποσό των 16,55 εκ Ευρώ ως αποτέλεσμα της εφαρμογής το άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2014 και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων.

Εκτός του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και ασφαλιστικής εταιρείας, δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, καθώς η Εταιρεία έχει μεγάλο αριθμό πελατών κυρίως στην Ελλάδα, αλλά και συνεργασία με ασφαλιστικές του εξωτερικού.

Η ενηλικίωση των απαιτήσεων από πελάτες σε καθυστέρηση που δεν έχουν απομειωθεί εμφανίζεται κατωτέρω:

	2016	2015
< 3 μήνες	2,760,568	3,529,011
3 - 6 μήνες	4,015,371	4,224,399
> 6 μήνες	5,772,096	5,563,058
	12,548,034	**13,316,469**

Την 31/12/2016 οι απαιτήσεις από πελάτες ποσού € 9.950.067 (2014: € 9.569.759) θεωρούνται απομειωμένες και για το λόγο αυτό έχει σχηματισθεί σχετική πρόβλεψη που αφορά σε ληξιπρόθεσμες άνω των 6 μηνών απαιτήσεις τόσο για το 2016 όσο και για το 2015.

Η κίνηση της πρόβλεψης για απομείωση των απαιτήσεων από πελάτες έχει ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	9,569,759	8,551,033
Προβλέψεις για απομείωση (σημ. 23)	383,598	1,029,647
Διαγραφές	(3,290)	(10,921)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	**9,950,067**	**9,569,759**

Οι προβλέψεις για απομείωση έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, στο κόστος παροχής υπηρεσιών.

Τα ποσά που αναγνωρίζονται ως πρόβλεψη, συνήθως διαγράφονται εφόσον δεν αναμένεται να εισπραχθούν από τους συγκεκριμένους πελάτες. Τα υπόλοιπα ποσά που περιλαμβάνονται στις λοιπές απαιτήσεις δεν περιλαμβάνουν απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία.

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος για την Εταιρεία κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού είναι η λογιστική αξία των πελατών και λοιπών απαιτήσεων η οποία είναι περίπου ίση με την εύλογη τους αξία.

Η Εταιρεία κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού δεν έχει στην κατοχή της εξασφαλίσεις έναντι πελατών.

10. Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες

Η Εταιρεία έχει επενδύσεις στις ακόλουθες θυγατρικές εταιρείες:

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Δραστηριότητα	% Συμμετοχής	Σχέση Συμμετοχής
1	ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	Ελλάδα	Παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας	100%	Άμεση

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε €10.000 (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 €/μετοχή)

και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016. Σημειώνεται ότι εντός της χρήσης 2016, η θυγατρική εταιρεία δεν είχε σημαντική δραστηριότητα και ως εκ τούτου, η Εταιρεία δεν κατάρτισε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 10 καθώς αυτές δε διαφέρουν ουσιωδώς από τις ατομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

11. Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

	2016	2015
Ταμείο	24,932	23,377
Καταθέσεις όψεως	515,938	613,787
Σύνολο	**540,869**	**637,164**

Το μέσο επιτόκιο των καταθέσεων όψεως για το 2016 ήταν 0,2% (2015: 0,2%).

12. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό υπέρ το άρτιο

	Αριθμός μετοχών	Κοινές Μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	8,673,864	38,165,002	62,225,811	**100,390,812**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	8,673,864	38,165,002	62,225,811	**100,390,812**

Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων κοινών μετοχών είναι 8.673.864 μετοχές (2015: 8.673.864 μετοχές) με ονομαστική αξία € 4,4 για κάθε μετοχή (2015: € 4,4 για κάθε μετοχή). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές έχουν πλήρως εξοφληθεί.

Η μετοχική σύνθεση της εταιρείας έχει ως εξής:

ΜΕΤΟΧΟΣ	ΑΡ.ΜΕΤΟΧΩΝ
HIPPOKRATES HOLDING B.V.	5,020,455
AKKADIA HOLDINGS LIMITED	3,652,330
ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	1,079
ΣΥΝΟΛΟ	**8,673,864**

Η «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.».

13. Λοιπά αποθεματικά

	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικά	Αποθεματικά αναλογιστικής υποχρέωσης	Αποθεματικό Αναπροσαρμογής αξίας ακινήτων	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	**23,875**	**4,280**	**174,568**	**50,970**	**6,911,335**	**7,165,028**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	0	0	12,754	0	12,754
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 17)	0	0	0	(4,857)	0	(4,857)
Λοιπές Μεταφορές	0	(4,280)	(174,568)	(22,396)	0	(201,244)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2015	**23,875**	**0**	**0**	**36,471**	**6,911,335**	**6,971,681**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016	**23,875**	**0**	**0**	**36,471**	**6,911,335**	**6,971,681**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	0	0	(21,362)	0	(21,362)
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 17)	0	0	0	6,195	0	6,195
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2016	**23,875**	**0**	**0**	**21,304**	**6,911,335**	**6,956,514**

(α) Τακτικό αποθεματικό

Βάσει των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 κάθε επιχείρηση οφείλει να μεταφέρει τουλάχιστον το 5% των μετά φόρων κερδών της στο Τακτικό Αποθεματικό. Η υποχρέωση αυτή παύει να ισχύει όταν το Αποθεματικό ισούται με το 1/3 (33,33%) του μετοχικού κεφαλαίου. Το Αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την απορρόφηση ζημιών.

14. Δανεισμός

	2016	2015
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια		
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	79,185
Ομολογιακά δάνεια	29,710,000	29,710,000
Τραπεζικός δανεισμός	1,352,595	1,264,930
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Δανείων	**31,062,595**	**31,054,115**
Σύνολο Δανείων	**31,062,595**	**31,054,115**

(α) Ομολογιακά δάνεια

Όπως προκύπτει από τα Στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία εμφανίζει αρνητικό κεφάλαιο κίνησης κατά 40,5 εκ Ευρώ, που οφείλεται κυρίως στην ανακατάταξη του ομολογιακού δανείου ύψους 29,7 εκ. Ευρώ, από μακροπρόθεσμες στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Κατά την 31/12/2016, η Εταιρεία έχει λάβει επιστολή συναίνεσης από τις συνεργαζόμενες τράπεζες αναφορικά με την άρση των χρηματοοικονομικών δεικτών. Ωστόσο, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, το σύνολο των δανειακών υποχρεώσεων απεικονίζεται στις

βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 1, δεδομένης της συμβατικής λήξης μέρους του ομολογιακού δανείου ύψους 13 εκ. Ευρώ, ενώ έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες δόσεις συνολικού ποσού 16,7 εκ. Ευρώ. Τον Απρίλιο 2017, η Εταιρεία έλαβε επιστολή συναίνεσης από τις τράπεζες αναφορικά με την άρση των χρηματοοικονομικών δεικτών καθώς και τη μετάθεση των οφειλών ποσού 19,17 εκ. Ευρώ μέχρι την 30/06/17.

Η Διοίκηση της Εταιρείας βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για την αναχρηματοδότηση των δανειακών της υποχρεώσεων και τον Ιούλιο 2017 υπέγραψε πρόταση για την αναχρηματοδότηση του από 17/12/2008 κοινού ομολογιακού δανείου με τις πιστώτριες τράπεζες σύμφωνα με την οποία, προτείνεται η παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου και ο επαναπροσδιορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών και λοιπών όρων. Εντός του 2017 αναμένεται να υπογραφεί η σχετική συμφωνία αναχρηματοδότησης και να οριστικοποιηθούν οι όροι του ομολογιακού δανείου της Εταιρείας, με την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις πιστώτριες τράπεζες.

Οι τραπεζικές δανειακές υποχρεώσεις είναι εξασφαλισμένες με προσημειώσεις / υποθήκες επί των ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας (σημ. 5 & 6).

Οι εύλογες αξίες των μακροπρόθεσμων τραπεζικών δανείων είναι ίσες με τις λογιστικές αξίες τους. Το μέσο πραγματικό επιτόκιο των ομολογιακών δανείων για το 2016 ήταν 3,56% (2015: 3,69%).

(β) Χρηματοδοτικές Μισθώσεις

Το μέσο πραγματικό επιτόκιο της χρηματοδοτικής μίσθωσης για το 2016 ήταν 6.7% (2015: 5,9%).

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις της Εταιρείας αφορούν ιατρικά μηχανήματα τελευταίας τεχνολογίας.

	2016	**2015**
Υποχρεώσεις Χρηματοδοτικής Μίσθωσης - Ελάχιστες Πληρωμές Μισθωμάτων		
Μέχρι ένα έτος	0	81,613
	0	**81,613**
Μελλοντικές χρεώσεις χρηματοοικονομικού κόστους στις χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	(2,428)
Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων σε Χρηματοδοτικά Μισθώματα	**0**	**79,185**
Η παρούσα αξία των χρηματοδοτικών μισθώσεων αναλύεται ως εξής		
Μέχρι ένα έτος	0	79,185
Από 2 έως 5 έτη	0	0
	0	**79,185**

15. Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

	2016	2015
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίου	305,594	871,016
	305,594	**871,016**

Το ονομαστικό κεφάλαιο των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίου σε ισχύ την 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν € 7.800.000.

Η σύμβαση των swaps έχει πραγματοποιηθεί με τις ανάδοχες τράπεζες του βραχυπρόθεσμου δανεισμού για τη διασφάλιση σταθερού επιτοκίου μέρος των υποχρεώσεων. Η παραπάνω υποχρέωση απορρέει από την αρχική σύμβαση δανεισμού με τις τράπεζες.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 τα επιτόκια κυμάνθηκαν μεταξύ 3,37 % - 3,84% και το κυμαινόμενο επιτόκιο είναι το ισχύον EURIBOR.

16. Υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους

	2016	2015
Υποχρεώσεις στη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	**1,036,927**	**982,998**
Χρεώσεις στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων		
Συνταξιοδοτικές παροχές	**361,260**	**240,260**

	2016	2015
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	1,036,927	982,998
Υποχρέωση στον ισολογισμό	**1,036,927**	**982,998**

	2016	2015
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	74,777	72,535
Τόκος στην υποχρέωση	21,626	26,772
Καθαρά (κέρδη)/ ζημιές που καταχωρήθηκαν στην περίοδο		
Ζημίες/ (Κέρδη) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	264,857	140,952
Καθαρά (κέρδη)/ ζημιές	**361,260**	**240,260**

Υποχρεώσεις Καθορισμένων Παροχών

	2016	2015
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στην αρχή της χρήσης	**982,998**	**956,137**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	74,777	72,535
Χρηματοοικονομικό κόστος	21,626	26,772
Κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	264,857	140,952
Αναλογιστικές ζημιές / (κέρδη)	21,362	(12,754)
Παροχές που εξοφλήθηκαν	(328,694)	(200,645)
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στο τέλος της χρήσης	**1,036,927**	**982,998**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	2016	2015
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1.80%	2.20%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2.00%	2.00%
Πληθωρισμός	2.00%	2.00%

Ρυθμός θνησιμότητας και νοσηρότητας

Όσον αφορά στις παραδοχές σχετικά με τον ρυθμό θνησιμότητας και νοσηρότητας έχει χρησιμοποιηθεί ο πίνακας θνησιμότητας EVK 2000 για άντρες και γυναίκες, ο οποίος είναι κοινά αποδεκτός ως αμερόληπτος.

Ανάλυση ευαισθησίας αποτελεσμάτων

	Ποσοστιαία Μεταβολή στην Υποχρέωση
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	-8%
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	9%
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	9%
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	-8%

17. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενη Φορολογία	Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους	Απομείωση απαιτήσεων	Μη αναγνωρίσιμα άυλα στοιχεία	Προβλέψεις	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Κέρδη Εύλογης Αξίας	Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων	Άδειες & Σήματα	Πελατειακές Σχέσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	(238,392)	(1,379,004)	(23,050)	(445,296)	2,266	819,707	3,282,156	4,861,142	1,067,180	7,946,710
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	(27,507)	(159,116)	(2,660)	(51,380)	262	94,582	378,710	560,901	123,136	916,928
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(11,488)	(548,633)	5,126	(112,978)	9,707	140,529	143,275	(313,817)	(597,004)	(1,285,282)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	3,699	0	0	0	0	0	0	0	0	3,699
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	1,158	0	0	0	0	0	0	0	0	1,158
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**(272,530)**	**(2,086,753)**	**(20,583)**	**(609,653)**	**12,235**	**1,054,818**	**3,804,141**	**5,108,226**	**593,312**	**7,583,213**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016	(272,530)	(2,086,753)	(20,583)	(609,653)	12,235	1,054,818	3,804,141	5,108,226	593,312	7,583,213
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(9,445)	(824,058)	5,126	195,357	(12,235)	163,972	(25,692)	(313,817)	(237,325)	(1,058,116)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(6,195)	0	0	0	0	0	0	0	0	(6,195)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**(288,170)**	**(2,910,811)**	**(15,457)**	**(414,296)**	**0**	**1,218,790**	**3,778,449**	**4,794,409**	**355,987**	**6,518,902**

18. Λοιπές προβλέψεις

	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	448,500	300,000	748,500
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	15,000	0	15,000
Διαγραφές Χρήσεως	0	(300,000)	(300,000)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**463,500**	**0**	**463,500**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016	463,500	0	463,500
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	61,604	0	61,604
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**525,104**	**0**	**525,104**

(α) Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Το ποσό της πρόβλεψης βασίζεται σε εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων της εταιρείας.

Η διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι το ποσό της πρόβλεψης που έχει σχηματισθεί κρίνεται επαρκές και δεν αναμένεται να προκύψουν επιπλέον επιβαρύνσεις πέραν των ποσών που αναφέρονται την 31/12/2016.

Οι πρόσθετες προβλέψεις € 61.604 (2015: € 15.000) έχουν καταχωρηθεί στο κόστος παροχής υπηρεσιών.

(β) Φορολογικές υποχρεώσεις

Η Εταιρεία προχωράει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων λαμβάνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Η Διοίκηση θεωρεί ότι τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση, στα αποτελέσματα χρήσης και στις ταμειακές ροές της Εταιρείας.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρείας αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 27.

19. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Το ποσό των 110.000€ αφορά σε επιταγές πληρωτέες με ημερομηνία λήξης μετά την 31/12/2017.

20. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	2016	2015
Προμηθευτές	16,867,232	16,875,315
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	228,360	81,417
Υποχρεώσεις προς επιστημονικό προσωπικό (ιατροί)	3,654,923	4,063,391
Πιστωτές διάφοροι	2,589,342	2,083,462
Υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους και τέλη	1,028,586	512,942
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	755,602	776,232
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	285,399	490,492
Σύνολο Προμηθευτών και Λοιπών Υποχρεώσεων	**25,409,443**	**24,883,251**

Το υπόλοιπο των ανωτέρω λογαριασμών αφορούν άτοκες υποχρεώσεις βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα.

21. Πωλήσεις παροχής υπηρεσιών

	2016	2015
Παροχή Υπηρεσιών σε:		
Ιδιώτες	13,881,196	13,066,202
Ασφαλιστικές εταιρείες	19,358,211	17,663,720
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	9,537,591	10,095,914
Ιδιωτικές εταιρείες	887,981	453,878
Rebate & Clawback	(3,431,521)	(3,420,959)
Σύνολο Παροχής Υπηρεσιών	**40,233,459**	**37,858,756**

22. Λοιπά κέρδη/ (ζημιές) καθαρά

	2016	2015
Κέρδη από πώληση παγίων	1,302	1,627
Σύνολο	**1,302**	**1,627**

23. Λοιπά έσοδα

	2016	2015
Έσοδα ενοικίων	81,104	434,402
Έσοδα παρεπομένων ασχολιών	92,886	23,163
Επιχορηγήσεις	0	39,528
Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις	0	743,769
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	0	138,782
Λοιπά έσοδα	300,228	478,414
Σύνολο Λοιπών Εσόδων	**474,219**	**1,858,058**

24. Παροχές σε εργαζομένους

	2016	2015
Μισθοί και ημερομίσθια	10,393,193	10,076,113
Εργοδοτικές εισφορές	2,650,562	2,536,029
Έξοδα Προγραμμάτων Καθορισμένων Παροχών	7,584	12,843
Αποζημιώσεις απολυόμενων	332,051	200,645
Λοιπές παροχές	103,513	64,978
Σύνολο Αμοιβών και Εξόδων Προσωπικού	**13,486,902**	**12,890,608**

Στις 31/12/2016 το σύνολο του απασχολούμενου προσωπικού ανήλθε στα 535 άτομα, ενώ για το 2015 ήταν 564.

25. Έξοδα ανά κατηγορία

	2016		
	Κόστος παροχής υπηρεσιών	**Έξοδα διοικητικής λειτουργίας**	**Σύνολο**
Αναλώσιμα	11,468,613	0	11,468,613
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	10,857,449	2,629,454	13,486,902
Αμοιβές τρίτων	7,316,891	304,870	7,621,762
Παροχές τρίτων	3,344,563	176,030	3,520,593
Φόροι / Τέλη	0	514,734	514,734
Διάφορα έξοδα	1,451,386	940,050	2,391,436
Αποσβέσεις	2,256,138	1,061,712	3,317,850
Απομείωση απαιτήσεων	383,598	0	383,598
Σύνολο Κόστους	**37,078,638**	**5,626,849**	**42,705,487**

	2015		
	Κόστος παροχής υπηρεσιών	**Έξοδα διοικητικής λειτουργίας**	**Σύνολο**
Αναλώσιμα	10,499,598	0	10,499,598
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	10,355,184	2,535,424	12,890,608
Αμοιβές τρίτων	8,204,364	341,849	8,546,213
Παροχές τρίτων	3,310,864	174,256	3,485,120
Φόροι / Τέλη	0	732,586	732,586
Διάφορα έξοδα	1,239,187	684,970	1,924,158
Αποσβέσεις	3,006,326	1,414,742	4,421,067
Απομείωση απαιτήσεων	1,029,647	0	1,029,647
Σύνολο Κόστους	**37,645,170**	**5,883,826**	**43,528,997**

26. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) καθαρά

	2016	2015
Τόκοι Δανείων	(1,056,478)	(1,135,732)
Τόκοι Χρηματοδοτικών Μισθώσεων	(2,647)	(12,187)
Τόκοι Συνταξιοδοτικών Προγραμμάτων	(21,626)	(26,772)
Λοιπά έξοδα τραπεζών	(491,658)	(418,354)
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	(586,983)	(558,616)
Κέρδη εύλογης αξίας συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων	565,422	484,582
Σύνολο Χρηματοοικονομικών Εξόδων	**(1,593,970)**	**(1,667,079)**
Τόκοι καταθέσεων	1,233	1,378
Λοιπά έσοδα από τόκους	37	215
Σύνολο Χρηματοοικονομικών Εσόδων	**1,270**	**1,593**
Χρηματοοικονομικά 'Εσοδα/ ('Εξοδα) (Καθαρά)	**(1,592,700)**	**(1,665,485)**

27. Φορολογία

	2016	2015
Φόρος εισοδήματος περιόδου	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος	(1,058,116)	(368,354)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	0	0
	(1,058,116)	**(368,354)**

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου, επί των αποτελεσμάτων της Εταιρείας. Η διαφορά έχει ως εξής:

	2016	2015
Ζημίες προ Φόρων	(3,589,208)	(5,476,041)
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές της Εταιρείας (2015: 29%, 2016: 29%)	(1,040,870)	(1,588,052)
Φορολογικές ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν έχει αναγνωρισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(939,030)	0
Διαφορά φορολογικών συντελεστών σε προσωρινές διαφορές	0	916,928
Δαπάνες μη εκπιπτόμενες από τη φορολογία εισοδήματος	921,784	302,770
	(1,058,116)	**(368,354)**

Σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις ελληνικές επιχειρήσεις ορίστηκε στο 29% για το 2015 και έπειτα.

Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και την χρήση 2010. Ο φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2009 – 2010 ολοκληρώθηκε εντός του 2015 είχε ως αποτέλεσμα την επιβολή ποσού € 161 χιλ. Η εταιρεία είχε σχηματίσει κατά τις προηγούμενες χρήσεις πρόβλεψη φόρου ανέλεγκτων χρήσεων ποσού € 300 χιλ. και η διαφορά αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της χρήσης.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, η Εταιρεία υπάχθηκε σε ειδικό φορολογικό έλεγχο που διενεργήθηκε από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 2238/1994 και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 και έλαβε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1006/2016 οι εταιρείες που έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια του τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι, σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Για την χρήση 2016, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν αναμένεται κατά την ολοκλήρωσή του να προκύψουν διαφορές με ουσιώδη διαφοροποίηση στις φορολογικές υποχρεώσεις που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών, ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής, σε προαιρετική βάση.

28. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

	Σημειώσεις	2016	2015
Ζημίες προ Φόρων		(3,589,208)	(5,476,041)
Προσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	**5**	1,417,362	1,280,306
Αποσβέσεις άϋλων περιουσιακών στοιχείων	**6**	1,900,489	3,140,761
(Κέρδη) / ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων (όπως απεικονίζονται κατωτέρω)		1,218	0
(Κέρδος) / Ζημία εύλογης αξίας (συμπεριλαμβανομένων και των κερδών από την πώληση) χρηματοϊκονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**15**	(565,422)	(484,582)
Έσοδα τόκων	**26**	(1,270)	(1,593)
Έξοδα τόκων	**26**	1,550,783	1,566,273
Απομείωση απαιτήσεων	**9**	383,598	1,029,647
Παροχές σε εργαζομένους	**24**	382,622	240,260
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων			
Λοιπές προβλέψεις (έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις)	**18**	61,604	(123,782)
Απόσβεση εξόδων δανείων			
		1,541,776	**1,171,248**
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης			
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		139,830	38,893
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		900,423	(829,061)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζικων)		636,192	1,430,687
Αύξηση / (μείωση) προβλέψεων		0	0
Αύξηση / (μείωση) υποχρέωσης για παροχές σε εργαζομένους		(350,056)	(200,645)
		1,326,390	**439,874**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**2,868,166**	**1,611,122**

Τα κέρδη από την πώληση ενσώματων παγίων περιλαμβάνουν:

	2016	2015
Καθαρή λογιστική αξία	0	0
Κέρδη / (ζημιές) από την πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	1,302	1,627
Έσοδα από την πώληση ενσώματων παγίων	**1,302**	**1,627**

29. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(α) Εγγυήσεις

Η Εταιρεία έχει παράσχει εγγυήσεις σε τρίτους, στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της, συνολικού ύψους € 99.164 (2015: € 90.061) σχετικά με εξασφάλιση υποχρεώσεων και καλής εκτέλεσης.

(β) Νομικές υποθέσεις

Τρίτοι διεκδικούν δικαστικώς από την Εταιρεία χρηματικά ποσά το ύψος των οποίων ανέρχεται σε € 29,4 εκ. Η έκβαση των υποθέσεων αναμένεται από την Διοίκηση και τους Νομικούς Συμβούλους να είναι θετική για την Εταιρεία και εκτιμάται να μην έχει ουσιώδη επίπτωση στα οικονομικά αποτελέσματά της. Για την πλειοψηφία των υποθέσεων η Εταιρεία διαθέτει κάλυψη επαγγελματικής αστικής ευθύνης βάσει ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ενώ έχει γίνει επαρκής πρόβλεψη για δικαστικές υποθέσεις (σημ. 18). Οι εν λόγω διεκδικήσεις αφορούν κατά κύριο λόγο σε διεκδικήσεις ασθενών.

(γ) Εμπράγματα βάρη

Τα εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών για τα ενσώματα πάγια και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας αναφέρονται στις σημειώσεις 5 και 6 αντίστοιχα.

(γ) Φορολογικές υποχρεώσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρείας αναφέρονται στη σημείωση 27.

30. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

(α) Κεφαλαιουχικές υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν σημαντικές κεφαλαιουχικές δαπάνες που έχουν αναληφθεί αλλά δεν έχουν εκτελεσθεί κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

(β) Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Ο Εταιρεία μισθώνει μεταφορικά μέσα και κτίρια με λειτουργικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις για κτίρια έχουν διάφορους όρους σχετικά με την αναπροσαρμογή του μισθώματος, τα δικαιώματα ανανέωσης και λοιπές ρήτρες και έχουν συνήθως διάρκεια μεταξύ 2 - 5 ετών.

Οι μισθώσεις μεταφορικών μέσων έχουν διάρκεια μεταξύ 1 – 2 ετών. Τα έξοδα λειτουργικών μισθώσεων για μεταφορικά μέσα για το έτος 2016 ανέρχονται σε 73,1 χιλ. Ευρώ (2015: 70,2 χιλ. Ευρώ).

Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις κτιρίων, έχουν ως εξής:

	2016	**2015**
Μέχρι ένα έτος	317,190	112,707
Από 2 έως 5 έτη	1,094,755	344,996
Πάνω από 5 έτη	135,449	102,657
	1,547,394	**560,360**

31. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Οι λοιπές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αφορούν σε συναλλαγές με τα μέλη του ΔΣ και τα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και σε συναλλαγές με την θυγατρική της και διαμορφώνονται ως ακολούθως:

(α) Συναλλαγές με μέλη του ΔΣ και διευθυντικά στελέχη

	2016	**2015**
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	280,600	276,000
Αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών	883,643	923,758
	1,164,243	**1,199,758**

(**β) Συναλλαγές με θυγατρική**

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε €10.000 (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 €/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016. Σημειώνεται ότι εντός της χρήσης 2016, η θυγατρική εταιρεία δεν είχε σημαντική δραστηριότητα και ως εκ τούτου, η Εταιρεία δεν κατάρτισε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 10, καθώς αυτές δε διαφέρουν ουσιωδώς από τις ατομικές της καταστάσεις.

Οι λοιπές συναλλαγές με τη θυγατρική, αφορούν ενοίκια για την χρήση των κτιριακών εγκαταστάσεων της θυγατρικής και αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

2016	**Έσοδα**	**Απαιτήσεις**
ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	3,934	4,076
	3,934	**4,076**

32. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τις μεταβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς για την Εταιρεία προκύπτει κυρίως από τις αλλαγές στις τιμές των ιατρικών πράξεων καθώς και των Κ.Ε.Ν. (Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια) και στις καθυστερημένες πληρωμές των Δημόσιων Ταμείων και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., εξαιτίας της εξαιρετικά αρνητικής συγκυρίας που βρίσκεται η χώρα. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα καθώς και επενδύσεις σε ομόλογα ή μετοχές.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία εκτίθενται σε κίνδυνο τιμής σχετικά με τη μεταβολή της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων τα οποία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την Εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων. Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται εν μέρει την έκθεση της σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου που αφορά σε ανταλλαγή επιτοκίου από κυμαινόμενο σε σταθερό. Το οικονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει σχετίζεται με τη μετατροπή των δανείων από κυμαινόμενο σε σταθερό επιτόκιο. Η Εταιρεία αντλεί δανειακά κεφάλαια σε κυμαινόμενο επιτόκιο και τα μετατρέπει μέσω των swaps σε σταθερό επιτόκιο, swaps τα οποία συνάπτονται συνήθως όταν η καμπύλη των επιτοκίων είναι ευνοϊκή για την Εταιρεία.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρείας. Ο εν λόγω κίνδυνος προκύπτει από την πιστωτική διευκόλυνση στους πελάτες (πιστωτικός κίνδυνος πελατών).

Το πελατολόγιο της Εταιρείας αποτελείται από ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και ιδιώτες. Οι πωλήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες συνήθως ενέχουν μικρό κίνδυνο απωλειών. Επιπλέον στην περίπτωση των ασφαλιστικών ταμείων υπάρχουν καθυστερήσεις στις πληρωμές. Ο πιστωτικός κίνδυνος εστιάζεται κυρίως στους ιδιώτες ασθενείς – πελάτες που δεν έχουν κάποιο ασφαλιστικό φορέα αλλά και σε εκείνους των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια δεν καλύπτουν το συνολικό κόστος της νοσηλείας τους. Η Εταιρεία έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για την καλύτερη και αμεσότερη είσπραξη των απαιτήσεων της.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα της Εταιρείας να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων, η οποία εξασφαλίζεται από τη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών εισροών και εκροών και την επάρκεια ταμειακών διαθεσίμων.
Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, η εταιρεία καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης και μείωση των λειτουργικών εξόδων.
Η Εταιρεία στην προσπάθειά της να μειώσει την έκθεσή της στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες της με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα. Ήδη για το 2016

η αναλογία των εσόδων του Ε.Ο.Π.Υ..Υ μετά από rebate και clawback, στο σύνολο του κύκλου εργασιών της Εταιρείας ανήλθε σε 13,25% και είναι μειωμένη κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με αυτή του 2015.

(δ) Κεφαλαιουχικός κίνδυνος

Ο σκοπός της Εταιρείας όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς της να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά της ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με την Εταιρεία και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για τη διατήρηση ή μεταβολή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, η Εταιρεία μπορεί να μεταβάλλει το διανεμόμενο μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαια στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να μειωθούν οι δανειακές υποχρεώσεις.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, η Εταιρεία παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Το 2016 καταγράφηκε αύξηση του συντελεστή μόχλευσης και ανήλθε σε 94,4%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι αυξήθηκε ο καθαρός δανεισμός της Εταιρείας, καθώς επίσης και στη μεταβολή των ιδίων κεφαλαίων.

33. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Στις 23 Ιανουαρίου 2017, ανασυγκροτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο, με θητεία έως τις 30 Ιουνίου 2018. Αντικαταστάθηκαν οι κ.κ. Δαυδίδ Γουάτσον και Ηλίας Τσίγκας (μέλη) από τους κ.κ. Νικόλαο Πλακόπητα και Μιχαήλ Μαδιανό (μέλη).

Στις 13 Φεβρουαρίου 2017, ολοκληρώθηκε η μεταστέγαση και ξεκίνησε η λειτουργία της Ευρωκλινικής Παίδων, στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών (Αθανασιάδου 7- 9, Αμπελόκηποι). Η Παιδιατρική Κλινική λειτουργεί σε υπάρχον κτίριο, το οποίο ανακαινίστηκε πλήρως και διαθέτει δυναμικότητα 41 κλινών. Για τον λόγο αυτό, η Διοίκηση της Εταιρείας έλαβε επέκταση της άδειας λειτουργίας της κλινικής Ευρωκλινική Αθηνών, στις 175 κλίνες, ενώ ταυτόχρονα έλαβε έγκριση για παράταση της άδειας λειτουργίας της Ευρωκλινικής Παίδων για το χρονικό διάστημα ενός έτους. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό της Διοίκησης της Εταιρείας με στόχο την αύξηση των εσόδων και την περιστολή δαπανών και αναμένεται ότι θα συνεισφέρει θετικά στα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης του 2017.

Τον Ιούλιο 2017 υπέγραψε πρόταση για την αναχρηματοδότηση του από 17/12/2008 κοινού ομολογιακού δανείου με τις πιστώτριες τράπεζες σύμφωνα με την οποία, προτείνεται η παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου και ο επαναπροσδιορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών και λοιπών όρων.

Αθήνα, 21 Ιουλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΠΡΑΛΟΣ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΟΥΚΛΑΡΗΣ	ΜΑΡΙΝΑ ΜΑΖΑΡΑΚΗ	ΚΥΡΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 597179	Α.Δ.Τ. Φ 000370	Α.Δ.Τ. Χ 547493	Α.Δ.Τ. Χ 614651

ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2016

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

(Δ.Π.Χ.Α.)

ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΕ: 1477/01/Β/86/1476
Έδρα: Αθανασιάδου 7- 9, Τ.Κ. 11521, Αθήνα

Περιεχόμενα

Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» επί των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016. 3

Β. Έκθεση Ανεξάρτητης Ορκωτής Ελέγκτριας Λογίστριας 13

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις 15

Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης 15

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικών Εσόδων 15

Στοιχεία Κατάστασης Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων 17

Κατάσταση Ταμειακών Ροών 18

Σημειώσεις επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων 19

1. Γενικές πληροφορίες 19

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών 19

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων 19

2.2 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές 20

2.3 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα 25

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές 26

2.5 Ενσώματα πάγια 26

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία 28

2.7 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού 28

2.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού 28

2.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων 29

2.10 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού 29

2.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα 30

2.12 Αποθέματα 30

2.13 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις 30

2.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών 31

2.15 Μετοχικό κεφάλαιο 31

2.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 31

2.17 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring) 31

2.18 Δανεισμός 31

2.19 Φορολογία 32

2.20 Επιχορηγήσεις 32

2.21 Παροχές στο προσωπικό 33

2.22 Προβλέψεις 33

2.23 Αναγνώριση εσόδων 34

2.24 Έσοδα από τόκους / Έξοδα τόκων 34

2.25 Μισθώσεις 35

2.26 Διανομή μερισμάτων 35

2.27 Αναμορφώσεις στα συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις 35
2.28 Επενδύσεις σε θυγατρικές 35
3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου 36
3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου 36
3.2 Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου 37
3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών 38
4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως 39
5. Ενσώματα Πάγια 42
6. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία 43
7. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ανά κατηγορία 44
8. Αποθέματα 45
9. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις 46
10. Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες 47
11. Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα 48
12. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό υπέρ το άρτιο 48
13. Λοιπά αποθεματικά 49
14. Δανεισμός 49
15. Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία 51
16. Υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους 51
17. Αναβαλλόμενη φορολογία 53
18. Λοιπές προβλέψεις 53
19. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις 54
20. Πωλήσεις παροχής υπηρεσιών 55
21. Λοιπά κέρδη/ (ζημιές) καθαρά 55
22. Λοιπά έσοδα 55
23. Παροχές σε εργαζομένους 56
24. Έξοδα ανά κατηγορία 57
25. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) καθαρά 58
26. Φορολογία 58
27. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες 60
28. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις 61
29. Ανειλημμένες υποχρεώσεις 61
30. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη 62
31. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες 63
32. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού 64

Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ – ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» επί των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2016.

Κύριοι μέτοχοι,

Θέτουμε υπόψη σας την Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2016, βάσει των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 και σας γνωρίζουμε συνοπτικά τα παρακάτω:

Οι παρούσες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις πληροφορίες που απαιτούνται από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Εταιρείας μαζί με τις Καταστάσεις Συνολικών Εσόδων, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων, την Κατάσταση Ταμειακών Ροών, τις Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων, καθώς και την Έκθεση ελέγχου του ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή. Καταρτίσθηκε με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία και τις αρχές των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, καλύπτει τη διαχειριστική χρήση 01.01.2016 – 31.12.2016 και απεικονίζει την πραγματική χρηματοοικονομική διάρθρωση της Εταιρείας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Το 2016 αποτέλεσε μια χρονιά σταθεροποίησης της Ελληνικής οικονομίας. Η ύφεση το πρώτο εξάμηνο του 2016 ήταν χαμηλότερη της αναμενόμενης, ενώ το δεύτερο εξάμηνο καταγράφηκε ένας χαμηλός ρυθμός ανάπτυξης σε σχέση με το 2015. Παραμένουν ωστόσο σημαντικές αβεβαιότητες ως προς την πορεία της αξιολόγησης, την πορεία των μεταρρυθμίσεων και την εν γένει εξέλιξη του προγράμματος που έχει τεθεί από τους δανειστές.

Τα αποτελέσματα αυτών των συνθηκών είναι ορατά σε όλους τους τομείς της Ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα, ο κλάδος της Ιδιωτικής Υγείας συνεχίζει να πλήττεται από τις μονομερείς κυβερνητικές αποφάσεις που αφορούν στον περιορισμό των δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και τις σημαντικές καθυστερήσεις στην πληρωμή των οφειλών του. Παράλληλα, η υπερφορολόγηση των νοικοκυριών και η συνεπακόλουθη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος έχει επηρεάσει αρνητικά και την ιδιωτική δαπάνη.

Οι πάροχοι Ιδιωτικής Υγείας καλούνται, για μία ακόμα χρονιά, με τους μηχανισμούς αναδρομικής επιστροφής ποσών για παρασχεθείσες υπηρεσίες (Rebate και Clawback, άρθρο 100 του ν. 4172/2014) να καλύψουν τις υπερβάσεις του μηναίου πλαφόν δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. παρέχοντας ουσιαστικά δωρεάν υπηρεσίες υγείας.

Αποτέλεσμα των μέτρων αυτών είναι όλοι οι πάροχοι Ιδιωτικής Υγείας να παρουσιάζουν σημαντικά προβλήματα ρευστότητας και μείωσης των ταμειακών ροών τους, καθώς τα οφειλόμενα ποσά από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. συνεχώς αυξάνονται.

Κύκλος Εργασιών: Ο κύκλος εργασιών (χωρίς rebate και claw back) του 2016 ανήλθε σε 43,66 εκ. Ευρώ αυξημένος κατά 5,78% έναντι του προηγούμενου έτους. Οι ημέρες νοσηλείας για το έτος 2016 κατέγραψαν αύξηση της τάξης του 5,9% σε σχέση με το προηγούμενο έτος φτάνοντας τις 31.510 έναντι 29.755 το 2015. Η διατήρηση του όγκου των ασθενών είναι θετική εξέλιξη δεδομένων των συνθηκών ύφεσης που επικράτησαν στην Ελληνική Οικονομία.

Το συνολικό ποσό για rebate και clawback που βαραίνει τις Οικονομικές Καταστάσεις της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016 ανέρχεται σε 3,43 εκ Ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής διαμορφώνεται σε 40,23 εκ. Ευρώ αυξημένος κατά 6,27% έναντι του 2015.

Ο κύκλος εργασιών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για το 2016 (με rebate και clawback) αντιπροσωπεύει το 13,25% του συνολικού κύκλου εργασιών της Εταιρείας, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για το 2015 ήταν 15,29%.

Μικτά κέρδη: Τα μικτά κέρδη (χωρίς rebate και claw back) ανήλθαν σε 6,59 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 2,95 εκ. Ευρώ σε σχέση με το 2015. Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Claw Back, τα μικτά κέρδη ανέρχονται σε 3,15 εκ. Ευρώ έναντι 0,21 εκ. Ευρώ το 2015.

Κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA): Τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (χωρίς rebate και clawback) ανήλθαν σε 4,75 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 0,72 εκ. Ευρώ σε σχέση με το 2015.

Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback, τα κέρδη προ φόρων, τόκων, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων ανέρχονται σε κέρδη 1,32 εκ. Ευρώ έναντι κερδών 0,61 εκ. Ευρώ του 2015.

Μετά την αφαίρεση των ποσών επιστροφής Rebate και Clawback, οι ζημιές μετά φόρων ανήλθαν σε Ευρώ 2,53 εκ. το 2016, έναντι ζημιών 5,11 εκ. Ευρώ το 2015.

Δανεισμός*:* Ο δανεισμός κατά την 31.12.2016 ανήλθε σε 31,06 εκ. Ευρώ έναντι 31,05 εκ. Ευρώ την 31.12.2015. Κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης δεν αποπληρώθηκε κεφάλαιο του ομολογιακού δανείου, αλλά αποπληρώθηκε το σύνολο του κεφαλαίου των χρηματοδοτικών μισθώσεων ύψους 0,08 εκ. Ευρώ.

Όπως προκύπτει από τα Στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία εμφανίζει αρνητικό κεφάλαιο κίνησης κατά 40,52 εκ. Ευρώ, που οφείλεται κυρίως στην ανακατάταξη του ομολογιακού δανείου ύψους 29,7εκ. Ευρώ, από μακροπρόθεσμες στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 1. Κατά την 31/12/2016, η Εταιρεία έχει λάβει επιστολή συναίνεσης από τις συνεργαζόμενες τράπεζες αναφορικά με την άρση των χρηματοοικονομικών δεικτών μέχρι την 31/12/2016. Ωστόσο, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, το σύνολο των δανειακών υποχρεώσεων απεικονίζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 1, δεδομένης της συμβατικής λήξης μέρους του ομολογιακού δανείου ύψους 13 εκ. Ευρώ, ενώ έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες δόσεις συνολικού ποσού 16,7 εκ. Ευρώ.

Τον Απρίλιο 2017, η Εταιρεία έλαβε επιστολή συναίνεσης από τις τράπεζες αναφορικά με την άρση των χρηματοοικονομικών δεικτών καθώς και τη μετάθεση των οφειλών ποσού 19,17 εκ. Ευρώ μέχρι την 30/06/17.

Η Διοίκηση της Εταιρείας βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για την αναχρηματοδότηση των δανειακών της υποχρεώσεων και τον Ιούλιο 2017 υπέγραψε πρόταση για την αναχρηματοδότηση του από 17/12/2008 κοινού ομολογιακού δανείου με τις πιστώτριες τράπεζες σύμφωνα με την οποία, προτείνεται η παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου και ο επαναπροσδιορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών και λοιπών όρων. Εντός του 2017 αναμένεται να υπογραφεί η σχετική συμφωνία αναχρηματοδότησης και να οριστικοποιηθούν οι όροι του ομολογιακού δανείου της Εταιρείας, με την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις πιστώτριες τράπεζες.

Οι τραπεζικές δανειακές υποχρεώσεις είναι εξασφαλισμένες με προσημειώσεις/υποθήκες επί των ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

Ίδια Κεφάλαια: Τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας μειώθηκαν σε 0,71 εκ. Ευρώ, έναντι 3,26 εκ. Ευρώ την 31.12.2015.

Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις**:** Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις την 31.12.2016 ανήλθαν σε 25,41 εκ. Ευρώ σε σχέση με 24,88 εκ. Ευρώ το 2015.

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα**:** Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της Εταιρείας ανήλθαν σε 0,54 εκ. Ευρώ παρουσιάζοντας μείωση κατά 0,10 εκ. Ευρώ έναντι αυτών της 31.12.2015. Η Εταιρεία εκπληρώνει όλες τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της (μισθοδοσία προσωπικού, ασφαλιστικές εισφορές και φόροι, τόκοι δανεισμού κοκ.)

Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις: Οι πελάτες και λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις την 31.12.2016 ανήλθαν σε 14,67 εκ. Ευρώ έναντι 15,95 εκ. Ευρώ την 31.12.2015. Η μεταβολή αυτή περιλαμβάνει το ποσό επιστροφής Rebate και Clawback που ανέρχεται σε 16,55 εκ. Ευρώ για τα έτη 2013 - 2016, την αναστροφή προβλέψεων λόγω έκδοσης πιστωτικών για rebate και clawback, όπως επίσης και εισπράξεις παλαιών οφειλών ιδιωτών πελατών.

***Έξοδα*:**

- Το κόστος πωλήσεων μειώθηκε κατά 1,50% σε σχέση με το 2015 (37,08 εκ. Ευρώ έναντι 37,65 εκ. Ευρώ)
- Τα έξοδα διοικητικής λειτουργίας μειώθηκαν κατά 4,37% σε σχέση με το 2015 (5,63 εκ. Ευρώ έναντι 5,88 εκ. Ευρώ).
- Οι Αμοιβές και έξοδα του προσωπικού ανήλθαν σε 13,49 εκ. Ευρώ αυξημένα κατά 4,63% σε σχέση με το 2015, ενώ το προσωπικό της Εταιρείας την 31 Δεκεμβρίου 2016 αριθμούσε 535 υπαλλήλους έναντι 564 την 31 Δεκεμβρίου 2015 (μείωση 5,14%).
- Ο Φόρος εισοδήματος υπολογίστηκε με συντελεστή 29%, όπως και το 2015.

Αποθέματα: Τα αποθέματα τέλους χρήσεως ανήλθαν σε 0,75 εκ. Ευρώ, μειωμένα κατά 15,75% σε σχέση με αυτά του 2015.

Λοιπά Έσοδα: Τα λοιπά έσοδα ανήλθαν σε 0,47 εκ. Ευρώ μειωμένα κατά 74,48% σε σχέση με το 2015.

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες:

Η Διοίκηση αξιολογεί τα αποτελέσματα και την απόδοσή της Εταιρείας σε μηνιαία βάση εντοπίζοντας έγκαιρα και αποτελεσματικά αποκλίσεις από τους στόχους και λαμβάνοντας διορθωτικά μέτρα. Η αποδοτικότητα της Εταιρείας αποτυπώνεται με την χρήση χρηματοοικονομικών δεικτών απόδοσης ως κατωτέρω:

Δείκτες	Περιγραφή			2016	2015
Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης	Σύνολο υποχρεώσεων	/	Σύνολο ενεργητικού	98.91%	95.28%
Δείκτης μόχλευσης	Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	/	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων + Καθαρές δανειακές υποχρεώσεις	97.72%	90.32%
Κεφάλαιο κίνησης	Κυκλοφορούν ενεργητικό	-	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	(40,517,567)	(38,460,977)

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Στις 7 Νοεμβρίου 2016 συστάθηκε η Εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε., η οποία έχει σαν σκοπό την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και αποτελεί θυγατρική της Εταιρείας (100% συμμετοχή). Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής Εταιρείας ανέρχεται σε €10.000 (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 €/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016. Σημειώνεται ότι εντός της χρήσης 2016, η θυγατρική Εταιρεία δεν είχε σημαντική δραστηριότητα και ως εκ τούτου, η Εταιρεία δεν κατάρτισε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 10, καθώς αυτές δε διαφέρουν ουσιωδώς από τις ατομικές της καταστάσεις.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τις μεταβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς για την Εταιρεία προκύπτει κυρίως από τις αλλαγές στις τιμές των ιατρικών πράξεων, καθώς και των Κ.Ε.Ν. (Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια) και στις καθυστερημένες πληρωμές των Δημόσιων Ταμείων και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., εξαιτίας της εξαιρετικά αρνητικής συγκυρίας που βρίσκεται η χώρα. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα εκτός των λογαριασμών όψεως, ούτε επενδύσεις σε ομόλογα ή μετοχές.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο τιμής σχετικά με τη μεταβολή της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων, τα οποία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την Εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων. Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται εν μέρει την έκθεσή της σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου που αφορούν σε ανταλλαγή επιτοκίου από κυμαινόμενο σε σταθερό. Το οικονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει, σχετίζεται με τη μετατροπή των δανείων από κυμαινόμενο σε σταθερό επιτόκιο. Η Εταιρεία αντλεί δανειακά κεφάλαια σε κυμαινόμενο επιτόκιο και τα μετατρέπει μέσω των swaps σε σταθερό επιτόκιο, swaps τα οποία συνάπτονται συνήθως όταν η καμπύλη των επιτοκίων είναι ευνοϊκή για την Εταιρεία.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρείας. Ο εν λόγω κίνδυνος προκύπτει από την πιστωτική διευκόλυνση στους πελάτες (πιστωτικός κίνδυνος πελατών).

Το πελατολόγιο της Εταιρείας αποτελείται από ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και ιδιώτες. Οι πωλήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες συνήθως ενέχουν μικρό κίνδυνο απωλειών, ωστόσο στην περίπτωση των ασφαλιστικών ταμείων υπάρχουν καθυστερήσεις στις πληρωμές. Ο πιστωτικός κίνδυνος εστιάζεται κυρίως στους ιδιώτες ασθενείς – πελάτες που δεν έχουν κάποιο ασφαλιστικό φορέα, αλλά και σε εκείνους των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια δεν καλύπτουν το συνολικό κόστος της νοσηλείας τους. Η Εταιρεία έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για την καλύτερη και αμεσότερη είσπραξη των απαιτήσεών της.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα της Εταιρείας να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων, η οποία εξασφαλίζεται από τη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών εισροών και εκροών και την επάρκεια ταμειακών διαθεσίμων.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία εμφανίζει αρνητικό κεφάλαιο κίνησης κατά € 40,5 εκ. περίπου, το οποίο οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ανακατάταξη του ομολογιακού δανείου ύψους 29,7 εκ. Ευρώ, από μακροπρόθεσμες στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Επιπρόσθετα, τα Ίδια Κεφάλαια της Εταιρείας για την χρήση 2016 είναι μικρότερα του ενός δεκάτου του Μετοχικού Κεφαλαίου και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του Κ.Ν. 2190/1920 περί της συνέχισης της δραστηριότητάς της.

Στα πλαίσια των ανωτέρω, η Εταιρεία έχει λάβει μέτρα για τη βελτίωση της ρευστότητάς της. Ειδικότερα, η Διοίκηση βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για την αναχρηματοδότηση των δανειακών της υποχρεώσεων και τον Ιούλιο 2017 υπέγραψε πρόταση για την αναχρηματοδότητση του από 17/12/2008 κοινού ομολογιακού δανείου με τις πιστώτριες τράπεζες σύμφωνα με την οποία, προτείνεται η παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου και ο επαναπροσδιορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών και λοιπών όρων. Εντός του 2017 αναμένεται να υπογραφεί η σχετική συμφωνία αναχρηματοδότησης και να οριστικοποιηθούν οι όροι του ομολογιακού δανείου της Εταιρείας, με την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις πιστώτριες τράπεζες.

Επίσης, η Διοίκηση της Εταιρείας έχει καταρτίσει στρατηγικό σχέδιο για την περίοδο 2017 – 2022, το οποίο προβλέπει ανάπτυξη του κύκλου εργασιών μέσω της παροχής νέων υπηρεσιών, της διεύρυνσης του δικτύου συνεργασιών με ασφαλιστικές εταιρείες και τον σχεδιασμό νέων ασφαλιστικών προϊόντων. Παράλληλα, προβλέπονται δράσεις για την περιστολή των λειτουργικών δαπανών με την ανασυγκρότηση τμημάτων και την εκμετάλλευση συνεργιών, όπου αυτό

είναι εφικτό. Στις προτεραιότητες της Διοίκησης περιλαμβάνεται η διασφάλιση της υγειούς χρηματοοικονομικής διάρθρωσης της Εταιρείας και την βέλτιστη χρήση του κεφαλαίου κίνησης.

Τον Φεβρουάριο 2017, ολοκληρώθηκε η μεταστέγαση και ξεκίνησε η λειτουργία της Ευρωκλινικής Παίδων στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό της Διοίκησης της Εταιρείας με στόχο την αύξηση εσόδων και την περιστολή των δαπανών και αναμένεται ότι θα συνεισφέρει θετικά στα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης του 2017.

Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, η Εταιρεία καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης και μείωση των λειτουργικών εξόδων.

Η Εταιρεία στην προσπάθειά της να μειώσει την έκθεσή της στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες της με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα. Για το 2016, η αναλογία των εσόδων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στο σύνολο του κύκλου εργασιών της Εταιρείας (μετά rebate και clawback) ανήλθε σε 13,25% και είναι μειωμένη κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με αυτή του 2015.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και με δεδομένο ότι δεν υφίστανται ενδείξεις ότι οι δράσεις της Διοίκησης δεν θα ολοκληρωθούν επιτυχώς, εκτιμάται ότι η Εταιρεία δεν θα αντιμετωπίσει θέματα ρευστότητας εντός των επόμενων 12 μηνών.

(δ) Κεφαλαιουχικός κίνδυνος

Ο σκοπός της Εταιρείας όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς της να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά της, ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με την Εταιρεία και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση, ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για τη διατήρηση ή μεταβολή της κεφαλαιακής της διάρθρωσης, η Εταιρεία μπορεί να μεταβάλλει το διανεμόμενο μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαια στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να μειωθούν οι δανειακές της υποχρεώσεις.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, η Εταιρεία παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Το 2016 καταγράφηκε αύξηση του συντελεστή μόχλευσης και ανήλθε σε 97,72%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας εξαιτίας των αποτελεσμάτων της χρήσης 2016.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οι προοπτικές για την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας κατά 1,5% το 2017 και η ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος, αναμένονται να κάμψουν την αβεβαιότητα που είχε δημιουργηθεί το 2016 και να ενδυναμώσουν την εγχώρια κατανάλωση. Το γεγονός όμως, ότι δεν έχει εξαλειφθεί ο κίνδυνος για έναν νέο κύκλο ύφεσης, σε συνδυασμό με τα συνεχιζόμενα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο χώρος της υγείας τα τελευταία χρόνια, καθιστούν απαραίτητη την προσήλωση της Διοίκησης της Εταιρείας στον αρχικό σχεδιασμό της για αύξηση της πελατειακής της βάσης, περιστολή των δαπανών όπου αυτό είναι εφικτό με ταυτόχρονη διατήρηση της υψηλής ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η στρατηγική της Εταιρείας επικεντρώνεται:

- στην περαιτέρω ανάπτυξη της λειτουργίας της Παιδιατρικής κλινικής, μετά τη μεταστέγασή της στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών
- στη δημιουργία ενός πρωτοποριακού προφίλ προσωποποιημένης εξυπηρέτησης των ασθενών σε τιμές ανταποκρινόμενες στις ανάγκες της εποχής

- στη δημιουργία στρατηγικών συνεργασιών με τις Ιδιωτικές Ασφαλιστικές Εταιρείες, οι οποίες καθιστούν τις κλινικές «Προτεινόμενους Παρόχους» μέσα από παροχή κινήτρων για τους ασφαλισμένους
- στην ανάπτυξη ασφαλιστικών προϊόντων αποκλειστικής χρήσης στις κλινικές («Κλειστό Δίκτυο»)
- στην ανάπτυξη των τακτικών εξωτερικών ιατρείων και του τμήματος επειγόντων περιστατικών με στόχο την προσέλκυση μεγάλου αριθμού ασθενών, οι οποίοι τροφοδοτούν την κλινική με νοσηλείες και ενδυναμώνουν την αναγνωσιμότητα της
- στη σταδιακή μείωση της εξάρτησης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.:
    - μέσα από την ανάπτυξη δραστηριοτήτων που δεν χρηματοδοτούνται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., όπως η αισθητική ιατρική, προληπτική ιατρική, τακτικά εξωτερικά ιατρεία και συνδρομητικά προϊόντα υγείας που απευθύνονται σε μεγάλες πληθυσμιακές ομάδες
    - μέσα από τον περιορισμό των υπηρεσιών υψηλής εξάρτησης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
- στη διατήρηση του λειτουργικού κόστους στα ήδη χαμηλά επίπεδα, μέσω αναδιοργάνωσης τμημάτων, outsourcing υπηρεσιών, επαναδιαπραγμάτευσης συμφωνιών και χρήσης νέων τεχνολογιών
- στη διεύρυνση των συνεργασιών με ιατρούς, κυρίως παθολογικών και ογκολογικών ειδικοτήτων
- στην αποτελεσματική διαχείριση των χρηματοοικονομικών ροών και την εξασφάλιση κεφαλαίων κίνησης.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Την 31 Δεκεμβρίου 2016, το 99,99% των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας κατέχει η Εταιρεία Hippokrates Holdings BV με έδρα την Ολλανδία.

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην Εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Οι λοιπές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αφορούν σε συναλλαγές με τα μέλη του ΔΣ και τα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και σε συναλλαγές με την θυγατρική της και διαμορφώνονται ως ακολούθως:

(α) Συναλλαγές με μέλη του ΔΣ και διευθυντικά στελέχη

	2016	**2015**
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	280,600	276,000
Αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών	883,643	923,758
	1,164,243	**1,199,758**

(β) Συναλλαγές με θυγατρική

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε 10.000 Ευρώ (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 Ευρώ/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016. Σημειώνεται ότι εντός της χρήσης 2016, η θυγατρική εταιρεία δεν είχε σημαντική δραστηριότητα και ως εκ τούτου, η Εταιρεία δεν κατάρτισε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 10, καθώς αυτές δε διαφέρουν ουσιωδώς από τις ατομικές της καταστάσεις.

Οι συναλλαγές με τη θυγατρική, αφορούν ενοίκια για την χρήση των κτιριακών εγκαταστάσεων της θυγατρικής και αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

2016	**Έσοδα**	**Απαιτήσεις**
ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	3,934	4,076
	3,934	**4,076**

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα με έδρα της τους Αμπελόκηπους Αττικής (Αθανασιάδου 7 - 9). Υποκατάστημα της εταιρείας είναι η κλινική «Ευρωκλινική Παίδων», η οποία είχε συσταθεί το 2002 ως «Ευρωκλινική Παίδων Θεραπευτικό, Χειρουργικό Κέντρο Ανώνυμη Εταιρεία» και κατά τη διάρκεια του 2016 δραστηριοποιούταν στην παροχή υπηρεσιών υγείας (Λεμεσού 39-41, Κάτω Πατήσια).

ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Στις 23 Ιανουαρίου 2017, ανασυγκροτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο, με θητεία έως τις 30 Ιουνίου 2018. Αντικαταστάθηκαν οι κ.κ. Δαυδίδ Γουάτσον και Ηλίας Τσίγκας (μέλη) από τους κ.κ. Νικόλαο Πλακόπητα και Μιχαήλ Μαδιανό (μέλη).

Στις 13 Φεβρουαρίου 2017, ολοκληρώθηκε η μεταστέγαση και ξεκίνησε η λειτουργία της Ευρωκλινικής Παίδων, στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών (Αθανασιάδου 7- 9, Αμπελόκηποι). Η Παιδιατρική Κλινική λειτουργεί σε υπάρχον κτίριο, το οποίο ανακαινίστηκε πλήρως και διαθέτει δυναμικότητα 41 κλινών. Για τον λόγο αυτό, η Διοίκηση της Εταιρείας έλαβε επέκταση της άδειας λειτουργίας της κλινικής Ευρωκλινική Αθηνών, στις 175 κλίνες, ενώ ταυτόχρονα έλαβε έγκριση για παράταση της άδειας λειτουργίας της Ευρωκλινικής Παίδων για το χρονικό διάστημα ενός έτους. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό της Διοίκησης της Εταιρείας με στόχο την αύξηση των εσόδων και την περιστολή δαπανών και αναμένεται ότι θα συνεισφέρει θετικά στα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης του 2017.

Τον Ιούλιο 2017 υπέγραψε πρόταση για την αναχρηματοδότηση του από 17/12/2008 κοινού ομολογιακού δανείου με τις πιστώτριες τράπεζες σύμφωνα με την οποία, προτείνεται η παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου και ο επαναπροσδιορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών και λοιπών όρων.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΛΕΤΟΥΡΓΙΑΣ

Η Ευρωκλινική Αθηνών ιδρύθηκε από την Interamerican και ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1998 προσφέροντας υπηρεσίες υγείας με κέντρο τον άνθρωπο. Αποτελεί ένα άρτιο διαγνωστικό, χειρουργικό και θεραπευτικό κέντρο ικανό να ανταπεξέλθει στις προσδοκίες των ασθενών της θέτοντας υψηλότατα κριτήρια και αυστηρή πολιτική ποιότητας εφάμιλλη των μεγαλύτερων νοσηλευτικών κέντρων του εξωτερικού.

Με κορυφαίο ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, υψηλού επιστημονικού επιπέδου εκπαίδευση, μοναδικές εξειδικεύσεις και διακρίσεις σε πανελλήνιο και ευρωπαϊκό επίπεδο, διαδραματίζει σταθερά πρωταγωνιστικό ρόλο στον χώρο της ιδιωτικής υγείας. Η Ευρωκλινική Αθηνών διαθέτει ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό αιχμής και σύγχρονες εγκαταστάσεις που της επιτρέπουν να αντιμετωπίζει ανταπεξέρχεται και τα πιο σοβαρά περιστατικά.

Το 2002 ιδρύεται η Ευρωκλινική Παίδων, η οποία λειτουργώντας στο πλαίσιο της Ευρωκλινικής Αθηνών παρέχει εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας υψηλής ποιότητας σε παιδιά.

Το 2008 ολοκληρώνεται μεταβίβαση των μετοχών των δύο κλινικών στο «South Eastern Europe Fund (SEEF)» από την Eureko B.V. (μητρική εταιρεία της Interamerican).

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Το 2016 είναι έτος ορόσημο για την Ευρωκλινική Αθηνών, αφού σε συνεργασία με τον πλέον αξιόπιστο φορέα πιστοποίησης TUV Austria Hellas, έγινε η πρώτη κλινική στην Ελλάδα και την Ευρώπη που έλαβε την Πανευρωπαϊκή Πιστοποίηση «Patients' Friendly Hospital». Το αυστηρά επιλεγμένο προσωπικό εκπαιδεύτηκε ώστε να βοηθά, να κατευθύνει, να συμπαραστέκεται, να φροντίζει, και να εξασφαλίζει απρόσκοπτη νοσηλεία με επιστημονική γνώση και ουσιαστική φροντίδα.

Επιπρόσθετα, το 2016 η Ευρωκλινική Αθηνών πιστοποιείται για την ποιότητα των παρεχόμενων Υπηρεσιών Υγείας σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή προδιαγραφή EN 15224:2012 αλλά και για την ασφάλεια των γευμάτων που παρασκευάζονται, διακινούνται και διανέμονται εντός της κλινικής, σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 22000:2005.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Στόχος της Εταιρείας είναι η διατήρηση και η προστασία του περιβάλλοντος, με την εφαρμογή συγκεκριμένων περιβαλλοντικών πολιτικών, με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και της παραγωγής αποβλήτων. Η χωριστή διαλογή υλικών (χαρτί γραφείου, καθαρές συσκευασίες και περιτυλίγματα υγειονομικού υλικού, πλαστικό, αλουμίνιο) από το κοινό ρεύμα αποβλήτων, αλλά και από τα αμιγώς νοσοκομειακά απόβλητα συμβάλει σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος. Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην καθαριότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων, ώστε να διασφαλίζονται οι απαραίτητες συνθήκες υγιεινής και καλής εμφάνισης των χώρων. Ο καθαρισμός πραγματοποιείται από εταιρείες-συνεργεία καθαρισμού, τα οποία αποτελούνται από ειδικευμένο προσωπικό, εκπαιδευμένο στη μεθοδολογία καθαρισμού, με σύγχρονο εξοπλισμό και υλικά φιλικά στο περιβάλλον.

Οι επί μέρους περιβαλλοντικές πολιτικές που στόχο έχουν τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της Ευρωκλινικής Αθηνών Α.Ε. είναι:

- Χρήση "πράσινης τεχνολογίας" στη λειτουργία των κτιρίων για τη μείωση της ηλεκτρικής ενέργειας:
  - Led φωτισμός
  - Έξυπνα συστήματα θέρμανσης και κλιματισμού νέας τεχνολογίας
  - Μόνωση των κτιρίων
- Ειδική φίλτρανση του αέρα εντός των χώρων της Κλινικής.
- Ανακύκλωση και μείωση της κατανάλωσης χαρτιού, αλουμινίου και πλαστικού μειώνοντας την παραγωγή οικιακών απορριμμάτων.
- Προσεκτική διαχείριση των μολυσματικών απορριμμάτων. Διάθεση-απόρριψη με ειδική διαδικασία σε εξειδικευμένη εταιρεία διαχείρισης μολυσματικών.

- Αποφυγή και λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την πρόληψη ρύπανσης του περιβάλλοντος.
- Εξουδετέρωση των υγρών αποβλήτων που προέρχονται από το μικροβιολογικό εργαστήριο σε βαθμό κατάλληλο για να διοχετευθούν στα δημόσια αποχετευτικά δίκτυα.
- Προώθηση και δημιουργία περιβαλλοντικής ευαισθησίας στους προμηθευτές, υπεργολάβους και συνεργάτες με την εφαρμογή λειτουργικών διαδικασιών.
- Συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού στις πολιτικές της εταιρείας για την προστασία του περιβάλλοντος.
- Συμμόρφωση με την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία.
- Η πλήρης εφαρμογή των απαιτήσεων του προτύπου ISO 14001 σε όλες τις δραστηριότητες της εταιρείας.
- Η μέτρηση, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση τω ν περιβαλλοντικών στόχων και του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η εταιρεία η οποία έχει αναλάβει έως σήμερα, το συντονισμό και τη διεκπεραίωση του έργου της Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Ανακυκλώσιμων Υλικών στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας, έλαβε το ασημένιο μετάλλιο στην τελετή απονομής των Facilities Management Awards 2015, δεδομένου ότι συλλέχθηκαν 27 τόνοι ανακυκλώσιμων υλικών, κατά το έτος 2015 και 34 τόνοι το έτος 2016.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η διαρκώς ανοδική πορεία και η εδραίωσή του Ομίλου, ως ένα από τα σημαντικότερα κέντρα παροχής υπηρεσιών υγείας, οφείλεται πρωτίστως στο ανθρώπινο δυναμικό, καθώς οι άνθρωποι αποτελούν τη σταθερή και διαχρονική αξία, στην οποία η Εταιρεία επενδύει. Το σύνολο του προσωπικού που απασχολούσε η Εταιρεία κατά την 31/12/2016 ανερχόταν στα 535 άτομα (32,1% άνδρες και 67,9% γυναίκες). Η κατανομή του προσωπικού ανά κατηγορία και εκπαιδευτική βαθμίδα, διαμορφώθηκαν ως ακολούθως:

Κατηγορία προσωπικού	Άτομα	Κατηγορία εκπαίδευσης	Άτομα
		Διδακτορικό	1
Ιατρικό	29	Μεταπτυχιακό	55
Νοσηλευτικό	247	ΑΕΙ	59
Διοικητικό	186	ΤΕΙ	190
Βοηθητικό	30	ΙΕΚ	141
Παραϊατρικό	43	Δευτεροβάθμια	83
		Βασική	6
Σύνολο	**535**	**Σύνολο**	**535**

Για την επίτευξη των στόχων της, η Εταιρεία δίνει έμφαση στην προσέλκυση ιατρικού, νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού που διακρίνεται για το ήθος και τον επαγγελματισμό του και επενδύει σημαντικά στην εκπαίδευση των εργαζομένων της, με τη δια βίου μάθηση και την υλοποίηση προγραμμάτων που καλύπτουν επιχειρησιακές και ατομικές ανάγκες και προτεραιότητες. Στο πλαίσιο αυτό οργανώνει και υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα που αφορούν κυρίως στην:

1. Ομαλή ένταξη και εκπαίδευση των νεοπροσλαμβανομένων
2. Εκμάθηση ή βελτιστοποίηση ατομικών δεξιοτήτων
3. Διαρκή εκπαίδευση σε σύγχρονες μεθόδους και νοσηλευτικά πρωτόκολλα
4. Πιστοποιήσεις και ενδοκλινικά μαθήματα νοσηλευτικής υπηρεσίας
5. Συμμετοχή σε πανελλαδικά ή διεθνή συνέδρια

Όλες οι παραπάνω ενέργειες, σε συνδυασμό με την ετήσια αξιολόγηση της απόδοσης, διασφαλίζουν τη διαρκή ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το 2016 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 43 σεμινάρια/εκπαιδεύσεις, στα οποία συμμετείχαν 507 άτομα.

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο προτείνει τη μη διανομή μερίσματος, λόγω ύπαρξης σωρευμένων ζημιών εις νέον.

Το Διοικητικό Συμβούλιο απευθύνει θερμό «ευχαριστώ» σε όσους συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων και στην πρόοδο της Εταιρείας το 2016, Διοίκηση, Ιατρούς και προσωπικό.

Αθήνα, 21 Ιουλίου 2017

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΟΥΚΛΑΡΗΣ

Β. Έκθεση Ανεξάρτητης Ορκωτής Ελέγκτριας Λογίστριας

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ,ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Έκθεση Ελέγχου επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ, ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2016, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, που έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία ΦΕΚ/Β΄/2848/23.10.2012). Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλόλητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Από τον έλεγχο μας προέκυψε ότι κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών που προβλέπονται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 16 «Ενσώματα Πάγια» δεν διενεργήθηκε επικαιροποίηση της αποτίμησης των κτιρίων και των οικοπέδων αναπόσβεστης αξίας € 28,2 εκ. σε εύλογη αξία σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που έχει επιλέξει η εταιρεία. Εξαιτίας του γεγονότος αυτού, είναι πιθανό η αξία με την οποία εμφανίζονται τα ανωτέρω ακίνητα στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις να έχει μεταβληθεί. Ως εκ τούτου, δεν κατέστη δυνατό να αποκτήσουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια προκειμένου να επαληθεύσουμε την εύλογη αξία των ακινήτων και συνεπώς διατηρούμε επιφύλαξη για την ορθή αποτίμηση των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στα ίδια κεφάλαια και στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος της κλειόμενης χρήσης.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο 'Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη', οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Εταιρείας «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ,ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατά την 31^{η} Δεκεμβρίου 2016, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έμφαση Θεμάτων

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.3 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, όπου περιγράφεται το θέμα ότι κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016, το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων της Εταιρείας υπερβαίνει τη συνολική αξία των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων κατά ποσό € 40,5 εκ. γεγονός το οποίο υποδηλώνει την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας που μπορεί να εγείρει σημαντική αμφιβολία σχετικά με την απρόσκοπτη συνέχιση της δραστηριότητας της. Επιπρόσθετα, το σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων της Εταιρείας κατά την 31η Δεκεμβρίου 2016 καθίσταται κατώτερο του ενός δέκατου του μετοχικού κεφαλαίου και συνεπώς συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 48 του κωδ. Ν. 2190/1920 περί συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας.

Στην ίδια σημείωση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων γνωστοποιείται ότι η Διοίκηση της Εταιρείας έχει προβεί στο σχεδιασμό κατάλληλων δράσεων για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής θέσης και την ομαλή συνέχιση των δραστηριοτήτων της, προϋπόθεση η οποία έχει ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων με βάση την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητάς της.

Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με τα θέματα αυτά.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του Κωδ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2016.

β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΓΕΝΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ, ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ,ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ, ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΕΑ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 28 Ιουλίου 2017
Η Ορκωτή Ελέγκτρια Λογίστρια

Ελπίδα Λεωνίδου
ΑΜ. ΣΟΕΛ. 19801

Grant Thornton
An instinct for growth™
Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

Στοιχεία Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

	Σημειώσεις	2016	2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Πάγιο Ενεργητικό			
Ενσώματα Πάγια Στοιχεία	**5**	31,781,073	31,786,225
Λοιπά Αϋλα Περιουσιακά Στοιχεία	**6**	17,759,989	19,660,478
Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες	**10**	10,000	0
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	**9**	175,706	173,935
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού		**49,726,768**	**51,620,637**
Κυκλοφορούν Ενεργητικό			
Αποθέματα	**8**	747,776	887,607
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	**9**	14,665,826	15,951,618
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	**11**	540,869	637,164
Σύνολο Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού		**15,954,472**	**17,476,389**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**65,681,239**	**69,097,026**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Ίδια Κεφάλαια			
Μετοχικό Κεφάλαιο	**12**	38,165,002	38,165,002
Διαφορά από Έκδοση Μετοχών υπέρ το Άρτιο	**12**	62,225,811	62,225,811
Λοιπά Αποθεματικά	**13**	6,956,514	6,971,681
Αποτελέσματα εις Νέο		(106,634,652)	(104,103,560)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**712,674**	**3,258,933**
Υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Παράγωγα/Χρηματοοικονομικά Στοιχεία	**15**	305,594	871,016
Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους	**16**	1,036,927	982,998
Αναβαλλόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις	**17**	6,518,902	7,583,213
Λοιπές Προβλέψεις	**18**	525,104	463,500
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	**19**	110,000	0
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		8,496,527	9,900,727
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Δάνεια	**14**	31,062,595	31,054,115
Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις	**20**	25,409,443	24,883,251
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		56,472,038	55,937,366
Σύνολο Υποχρεώσεων		**64,968,565**	**65,838,093**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**65,681,239**	**69,097,026**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Στοιχεία Κατάστασης Συνολικών Εσόδων

	Σημειώσεις	2016	2015
Πωλήσεις Παροχής Υπηρεσιών	**21**	40,233,459	37,858,756
Κόστος Παροχής Υπηρεσιών	**24, 25**	(37,078,638)	(37,645,170)
Μικτό Κέρδος		**3,154,820**	**213,586**
Λοιπά Έσοδα	**23**	474,219	1,858,058
Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	**24, 25**	(5,626,849)	(5,883,826)
Λοιπά Κέρδη/(Ζημιές) Καθαρά	**22**	1,302	1,627
Λειτουργικές Ζημίες		**(1,996,508)**	**(3,810,556)**
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	**26**	1,270	1,593
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	**26**	(1,593,970)	(1,667,079)
Χρηματοοικονομικά Έσοδα/(Έξοδα) Καθαρά	**26**	(1,592,700)	(1,665,485)
Ζημιές προ φόρων		**(3,589,208)**	**(5,476,041)**
Φορολογία	**27**	1,058,116	368,354
Ζημιές μετά Φόρων		**(2,531,092)**	**(5,107,687)**
Ποσά τα οποία μεταφέρονται στα αποτελέσματα:			
Αποθεματικό Αναλογιστικών αποτελεσμάτων		(21,362)	12,754
Επίδραση φόρου επί του αποθεματικού αναλογιστικών αποτελεσμάτων		6,195	(4,857)
Λοιπά συνολικά εισοδήματα για τη χρήση μετά από φόρους		**(15,167)**	**7,897**
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα για τη χρήση		**(2,546,259)**	**(5,099,791)**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Στοιχεία Κατάστασης Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	Μετοχικό Κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά Αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	Αποτελέσματα εις Νέο	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά τη 1 Ιανουαρίου 2015	**38,165,002**	**62,225,811**	**7,114,058**	**50,970**	**(99,197,117)**	**8,358,724**
Ζημία Χρήσεως 2015 μετά από Φόρους	0	0	0	0	(5,107,687)	(5,107,687)
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	12,754	0	12,754
Αναβαλλόμενη υποχρέωση στην επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	(3,699)	0	(3,699)
Αναβαλλόμενη υποχρέωση στην επανεκτίμηση υποχρέωσης λόγω αλλαγής φορολογικού συντελεστή	0	0	0	(1,158)	0	(1,158)
Λοιπές Μεταφορές	0	0	(179,640)	(22,396)	202,036	0
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**0**	**0**	**(179,640)**	**(14,499)**	**(4,905,651)**	**(5,099,791)**
Υπόλοιπα κατά τη 31 Δεκεμβρίου 2015	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**36,471**	**(104,102,768)**	**3,258,933**
Υπόλοιπα κατά τη 1 Ιανουαρίου 2016	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**36,471**	**(104,102,768)**	**3,258,933**
Ζημία Χρήσεως 2016 μετά από Φόρους	0	0	0	0	(2,531,092)	(2,531,092)
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	(21,362)	0	(21,362)
Αναβαλλόμενη υποχρέωση στην επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχής προσωπικού	0	0	0	6,195	0	6,195
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα	**0**	**0**	**0**	**(15,167)**	**(2,531,092)**	**(2,546,259)**
Υπόλοιπα κατά τη 31 Δεκεμβρίου 2016	**38,165,002**	**62,225,811**	**6,934,418**	**21,304**	**(106,633,860)**	**712,674**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Σημειώσεις	2016	2015	Diff
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες				
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	**28**	2,868,166	1,611,122	1,257,044
Καταβληθέντες φόροι		0	(161,218)	161,218
Καταβληθέντες τόκοι		(1,550,783)	(1,566,273)	15,490
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**1,317,383**	**(116,368)**	**1,433,751**
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές ενσώματων παγίων	**5**	(1,413,428)	(720,613)	(692,816)
Απόκτηση θυγατρικών	**10**	(10,000)	0	(10,000)
Τόκοι που εισπράχθηκαν		1,270	1,593	(323)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		**(1,422,158)**	**(719,020)**	**(703,139)**
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από αναληφθέντα δάνεια (καθαρά από άμεσα έξοδα συναλλαγών)		18,926,026	14,376,468	4,549,558
Αποπληρωμή δανεισμού		(18,838,361)	(14,870,130)	(3,968,232)
Πληρωμές κεφαλαίου χρηματοδοτικών μισθώσεων		(79,185)	(332,157)	252,973
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**8,481**	**(825,819)**	**834,299**
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		**(96,295)**	**(1,661,208)**	**1,564,913**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης		637,164	2,298,372	(1,661,208)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	**11**	**540,869**	**637,164**	**(96,295)**

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις της «Γενική Κλινική, Διαγνωστικό, Θεραπευτικό, Χειρουργικό Κέντρο – Ευρωκλινική Αθηνών Ανώνυμος Εταιρεία» (η «Εταιρεία») για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»).

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών υγείας στην Ελλάδα.

Η Εταιρεία έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα με έδρα της τους Αμπελόκηπους Αττικής (Αθανασιάδου 7 - 9) και η ηλεκτρονική της διεύθυνση είναι www.euroclinic.gr.

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Οι οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 21 Ιουλίου 2017 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

2. Σύνοψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι κύριες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη σύνταξη αυτών των οικονομικών καταστάσεων παρουσιάζονται κατωτέρω. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καταρτίστηκαν με βάση τις ίδιες λογιστικές αρχές που ακολουθήθηκαν για την ετοιμασία και παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας για το έτος 2015, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά.

2.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί από τη διοίκηση με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς («ΔΠΧΑ»), συμπεριλαμβανομένων και των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων («ΔΛΠ») και ερμηνειών που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διερμηνειών των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των διερμηνειών τους, οι οποίες έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι την 31/12/2016.

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως έχει τροποποιηθεί με την εκτίμηση σε εύλογη αξία των ενσώματων παγίων (οικόπεδα & κτίρια) και παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί την χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διοίκηση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια της χρήσης υπό αναφορά. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διοίκησης σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς. Οι περιοχές που αφορούν περίπλοκες συναλλαγές και εμπεριέχουν μεγάλο βαθμό υποκειμενικότητας, ή οι υποθέσεις και εκτιμήσεις που είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις αναφέρονται στη Σημείωση 4.

Τυχόν διαφορές σε ποσά των οικονομικών καταστάσεων και αντίστοιχα ποσά στις σημειώσεις οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.2 Αλλαγή στις Λογιστικές Πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές, βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι Οικονομικές Καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015, εκτός από τις αλλαγές σε Πρότυπα και Διερμηνείες που ισχύουν από την 1 Ιανουαρίου 2016. Παρουσιάζονται τα πρότυπα, τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 1 Ιανουαρίου 2016, καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1 Ιανουαρίου 2016, ωστόσο δεν έχουν υιοθετεί από την ΕΕ και αναμένεται να υιοθετούν στο μέλλον.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις και Διερμηνείες των ΔΠΧΑ εκδόθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2016 ή μεταγενέστερα.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Πρόγραμμα Καθορισμένων Παροχών: Εισφορές εργαζομένων» (για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)**

Τον Νοέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19 με τίτλο «Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών: Εισφορές Εργαζομένων». Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν εφαρμογή σε εισφορές εργαζομένων ή τρίτων μερών αναφορικά με προγράμματα καθορισμένων παροχών. Ο σκοπός των τροποποιήσεων είναι να απλοποιήσουν την λογιστική αντιμετώπιση για τις εισφορές που είναι ανεξάρτητες από τα έτη υπηρεσίας των εργαζομένων, όπως είναι για παράδειγμα, οι εισφορές που υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό επί της μισθοδοσίας. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις Προτύπων Κύκλος 2010-2012 (για ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/02/2015)**

Τον Δεκέμβριο του 2013, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2010-2012», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων αναφορικά με επτά θέματα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2014, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 2: Ορισμός των προϋποθέσεων κατοχύρωσης, ΔΠΧΑ 3: Λογιστική αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου ανταλλάγματος σε συνενώσεις επιχειρήσεων, ΔΠΧΑ 8: Συνάθροιση λειτουργικών τομέων, ΔΠΧΑ 8: Συμφωνία του συνόλου των στοιχείων του ενεργητικού των προς παρουσίαση τομέων με τα στοιχεία του ενεργητικού της επιχείρησης, ΔΠΧΑ 13: Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις, ΔΛΠ 16 /ΔΛΠ 38: Μέθοδος αναπροσαρμογής – αναλογική αναδιατύπωση των σωρευμένων αποσβέσεων και ΔΛΠ 24: Υπηρεσίες Βασικών Διευθυντικών Στελεχών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 11: «Λογιστικός χειρισμός των Αποκτήσεων Συμμετοχών σε Από Κοινού Λειτουργίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 11. Οι εν λόγω τροποποιήσεις προσθέτουν νέα καθοδήγηση σχετικά με τη λογιστική αντιμετώπιση της απόκτησης συμμετοχής σε μία από κοινού λειτουργία, η οποία συνιστά μία επιχείρηση και διευκρινίζουν τον κατάλληλο λογιστικό χειρισμό για τέτοιες αποκτήσεις. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38: «Διευκρινίσεις αναφορικά με Αποδεκτές Μεθόδους Αποσβέσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 38. Το ΔΛΠ 16 και το ΔΛΠ 38 καθιερώνουν τις αρχές προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίον αντιμετωπίζονται οι αποσβέσεις στον ρυθμό της αναμενόμενης ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Το IASB έχει διευκρινίσει ότι η χρήση των μεθόδων που βασίζονται στα έσοδα για τον υπολογισμό της απόσβεσης ενός περιουσιακού στοιχείου δεν είναι κατάλληλη, διότι τα έσοδα που δημιουργούνται από μία δραστηριότητα που περιλαμβάνει την χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου γενικά αντανακλούν παράγοντες διαφορετικούς από την ανάλωση των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 16 και στο ΔΛΠ 41: «Γεωργία: Καρποφόρες Φυτείες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Ιούνιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων μέσω των οποίων αλλάζει η χρηματοοικονομική αναφορά για τις καρποφόρες φυτείες. Με την τροποποίηση αυτή, αποφασίστηκε ότι οι καρποφόρες φυτείες, θα πρέπει να λογιστικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο όπως τα ενσώματα πάγια (ΔΛΠ 16). Συνεπώς, με τις εν λόγω τροποποιήσεις οι καρποφόρες φυτείες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 16, αντί του ΔΛΠ 41. Η παραγωγή που αναπτύσσεται στις καρποφόρες φυτείες παραμένει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 41. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 27: «Μέθοδος της Καθαρής Θέσης σε Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Αύγουστο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 27. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις, μία οικονομική οντότητα έχει την επιλογή να αναγνωρίσει τις επενδύσεις της σε θυγατρικές, κοινοπραξίες και συγγενείς βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης στις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της, επιλογή η οποία έως και την έκδοση των συγκεκριμένων τροποποιήσεων, δεν ίσχυε. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2012-2014 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ - Κύκλος 2012-2014», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε τέσσερα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016, αν και οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να τις εφαρμόσουν νωρίτερα. Τα θέματα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον κύκλο είναι τα εξής: ΔΠΧΑ 5: Αλλαγές στις μεθόδους διάθεσης, ΔΠΧΑ 7: Συμβάσεις Υπηρεσίας και Εφαρμογή των τροποποιήσεων του ΔΠΧΑ 7 στις συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, ΔΛΠ 19: Επιτόκιο προεξόφλησης: θέμα τοπικής αγοράς, και ΔΛΠ 34: Γνωστοποιήσεις πληροφοριών στην ενδιάμεση οικονομική αναφορά. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΛΠ 1. Οι εν λόγω τροποποιήσεις έχουν ως στόχο την επίλυση θεμάτων που αφορούν στις υφιστάμενες απαιτήσεις παρουσίασης και γνωστοποίησης, και τη διασφάλιση της ικανότητας άσκησης κρίσης από τις οικονομικές οντότητες κατά την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποιήσεις στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28: «Επενδυτικές Οντότητες: Εφαρμόζοντας την Εξαίρεση από την Ενοποίηση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Δεκέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στα ΔΠΧΑ 10, ΔΠΧΑ 12 και ΔΛΠ 28. Οι εν λόγω τροποποιήσεις εισάγουν επεξηγήσεις αναφορικά με τις απαιτήσεις λογιστικοποίησης των επενδυτικών οντοτήτων, ενώ παρέχουν εξαιρέσεις σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, οι οποίες θα μειώσουν τα κόστη που σχετίζονται με την εφαρμογή των Προτύπων. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν σημαντική επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα και Αναθεωρήσεις Προτύπων αλλά και οι ακόλουθες Διερμηνείες για τα υπάρχοντα Πρότυπα, έχουν δημοσιευθεί αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα:

- **ΔΠΧΑ 14 «Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ρυθμιζόμενων Δραστηριοτήτων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2016)**

Τον Ιανουάριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 14. Σκοπός του ενδιάμεσου αυτού Προτύπου είναι η ενίσχυση της συγκρισιμότητας των χρηματοοικονομικών αναφορών των οικονομικών οντοτήτων που έχουν ρυθμιζόμενες δραστηριότητες. Σε πολλές χώρες, υπάρχουν κλάδοι που υπόκεινται σε ειδική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι κυβερνητικές αρχές ρυθμίζουν την παροχή και την τιμολόγηση συγκεκριμένων τύπων δραστηριοτήτων ιδιωτικών οικονομικών οντοτήτων. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, εν αναμονή της τελικής έκδοσης του Προτύπου.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28: «Πωλήσεις ή Εισφορές Περιουσιακών Στοιχείων μεταξύ ενός Επενδυτή και της Συγγενούς ή της Κοινοπραξίας του» (το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων)**

Τον Σεπτέμβριο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 10 και στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η αντιμετώπιση μίας αναγνωρισμένης ασυνέπειας μεταξύ των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 10 και αυτών του ΔΛΠ 28, σχετικά με τον χειρισμό της πώλησης ή εισφοράς περιουσιακών στοιχείων μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς ή της κοινοπραξίας του. Τον Δεκέμβριο του 2015, το IASB ανέβαλε επ' αόριστον την έναρξη ισχύος των εν λόγω τροποποιήσεων, εν αναμονή των αποτελεσμάτων του ερευνητικού έργου σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαίτησης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς

προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017 και 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου, ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 όσον αφορά στο ΔΠΧΑ 12, και την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 όσον αφορά στα ΔΠΧΑ 1 και ΔΛΠ 28. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές Καταστάσεις της, αν και δεν αναμένεται να έχει καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.3 Συνεχιζόμενη δραστηριότητα

Οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την «αρχή της επιχειρηματικής συνέχειας των δραστηριοτήτων της Εταιρείας» και δεν περιλαμβάνουν αναπροσαρμογές που να απεικονίζουν τις πιθανές μελλοντικές επιδράσεις που ενδέχεται να επέλθουν στα στοιχεία του Ενεργητικού και Παθητικού αναφορικά με την ανακτησιμότητα και την ανακατάταξή τους στην περίπτωση αδυναμίας της Εταιρείας να συνεχίσει τις επιχειρηματικές της δραστηριότητες στο μέλλον. Η Διοίκηση δεν έχει πρόθεση ή ανάγκη να προβεί βραχυπρόθεσμα στη ρευστοποίηση περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

Όπως προκύπτει από τα Στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία εμφανίζει αρνητικό κεφάλαιο κίνησης κατά 40,5 εκ Ευρώ, που οφείλεται κυρίως στην ανακατάταξη του ομολογιακού δανείου ύψους 29,7 εκ. Ευρώ, από μακροπρόθεσμες στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Κατά την 31/12/2016, η Εταιρεία έχει λάβει επιστολή συναίνεσης από τις συνεργαζόμενες τράπεζες αναφορικά με την άρση των χρηματοοικονομικών δεικτών. Ωστόσο, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, το σύνολο των δανειακών υποχρεώσεων απεικονίζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 1, δεδομένης της συμβατικής λήξης μέρους του ομολογιακού δανείου ύψους 13 εκ. Ευρώ, ενώ έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες δόσεις συνολικού ποσού 16,7 εκ. Ευρώ.

Στα πλαίσια των ανωτέρω, η Εταιρεία έχει λάβει μέτρα για τη βελτίωση της ρευστότητάς της. Ειδικότερα, η Διοίκηση βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για την αναχρηματοδότηση των δανειακών της υποχρεώσεων και τον Ιούλιο 2017 υπέγραψε πρόταση για την αναχρηματοδότηση του από 17/12/2008 κοινού ομολογιακού δανείου με τις πιστώτριες τράπεζες σύμφωνα με την οποία, προτείνεται η παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου και ο επαναπροσδιορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών και λοιπών όρων. Εντός του 2017 αναμένεται να υπογραφεί η σχετική συμφωνία αναχρηματοδότησης και να οριστικοποιηθούν οι όροι του ομολογιακού δανείου της Εταιρείας, με την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις πιστώτριες τράπεζες.

Επίσης, η Διοίκηση της Εταιρείας έχει καταρτίσει στρατηγικό σχέδιο για την περίοδο 2017 – 2022, το οποίο προβλέπει ανάπτυξη του κύκλου εργασιών μέσω της παροχής νέων υπηρεσιών, της διεύρυνσης του δικτύου συνεργασιών με ασφαλιστικές εταιρείες και τον σχεδιασμό νέων ασφαλιστικών προϊόντων. Παράλληλα, προβλέπονται δράσεις για την περιστολή των λειτουργικών δαπανών με την ανασυγκρότηση τμημάτων και την εκμετάλλευση συνεργιών, όπου αυτό

είναι εφικτό. Στις προτεραιότητες της Διοίκησης περιλαμβάνεται η διασφάλιση της υγειούς χρηματοοικονομικής διάρθρωσης της Εταιρείας και την βέλτιστη χρήση του κεφαλαίου κίνησης.

Το Φεβρουάριο 2017, ολοκληρώθηκε η μεταστέγαση και ξεκίνησε η λειτουργία της Ευρωκλινικής Παίδων στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό της Διοίκησης της Εταιρείας με στόχο την αύξηση των εσόδων και την περιστολή δαπανών και αναμένεται ότι θα συνεισφέρει θετικά στα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης του 2017.

Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, η Εταιρεία καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης και μείωση των λειτουργικών εξόδων.

Η Εταιρεία στην προσπάθειά της να μειώσει την έκθεσή της στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες της με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα. Για το 2016, η αναλογία των εσόδων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στο σύνολο του κύκλου εργασιών της Εταιρείας (μετά rebate και clawback) ανήλθε σε 13,25% και είναι μειωμένη κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με αυτή του 2015.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω και με δεδομένο ότι δεν υφίστανται ενδείξεις ότι οι δράσεις της Διοίκησης δεν θα ολοκληρωθούν επιτυχώς, εκτιμάται ότι η Εταιρεία δεν θα αντιμετωπίσει θέματα ρευστότητας εντός των επόμενων 12 μηνών.

2.4 Συναλλαγματικές μετατροπές

(α) Νόμισμα αποτίμησης και νόμισμα παρουσίασης

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα. Όλα τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων επιμετρούνται σε Ευρώ, το οποίο αποτελεί το νόμισμα του πρωταρχικού οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί («λειτουργικό νόμισμα»). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, νόμισμα το οποίο χρησιμοποιείται για τους λειτουργικούς σκοπούς της Εταιρείας καθώς και για την απεικόνιση των οικονομικών της στοιχείων.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, οι οποίες ίσχυαν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Συναλλαγματικά κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από την τακτοποίηση τέτοιων συναλλαγών και από την αποτίμηση τέλους χρήσης των νομισματικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων που αναφέρονται σε ξένα νομίσματα, αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Σημαντικές συναλλαγές ή υπόλοιπα δεν υπάρχουν σε άλλα νομίσματα εκτός του Ευρώ.

2.5 Ενσώματα πάγια

Τα οικόπεδα και τα κτίρια της Εταιρείας περιλαμβάνουν τις ιδιόκτητες κλινικές. Τα οικόπεδα και τα κτίρια παρουσιάζονται σε εύλογη αξία, με βάση περιοδικές εκτιμήσεις από τρίτους ανεξάρτητους εγκεκριμένους εκτιμητές, μείον τις μεταγενέστερες αποσβέσεις των κτιρίων. Οποιεσδήποτε συσσωρευμένες αποσβέσεις κατά την ημερομηνία εκτίμησης των κτιρίων, διαγράφονται έναντι της λογιστικής αξίας των κτιρίων και το καθαρό ποσό αναμορφώνεται στην αναπροσαρμοσμένη αξία του κτιρίου.

Τα ενσώματα πάγια που ανήκουν στις υπόλοιπες κατηγορίες επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Το ιστορικό κόστος περιλαμβάνει όλες τις άμεσες δαπάνες που σχετίζονται με την απόκτηση των στοιχείων.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται αυξητικά της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή αναγνωρίζονται ως ξεχωριστό πάγιο, ανάλογα με την περίπτωση, μόνον εάν υπάρχει σημαντική πιθανότητα ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη που σχετίζονται με το πάγιο θα εισρεύσουν στην Εταιρεία, και το κόστος του παγίου μπορεί να επιμετρηθεί

αξιόπιστα. Η Εταιρεία αναγνωρίζει στη λογιστική αξία ενός στοιχείου των ενσώματων παγίων το κόστος αντικατάστασης τέτοιου στοιχείου όταν επιβαρύνεται με αυτό, εφόσον πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης. Η λογιστική αξία των τμημάτων των ενσώματων παγίων που αντικαθίστανται διαγράφεται. Λοιπές δαπάνες επισκευής και συντήρησης καταχωρούνται στα αποτελέσματα της χρηματοοικονομικής περιόδου, κατά την οποία πραγματοποιούνται.

Η αύξηση στη λογιστική αξία των οικοπέδων και των κτιρίων, η οποία προκύπτει κατά την αναπροσαρμογή των εν λόγω παγίων αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια, σε πίστωση των λοιπών αποθεματικών. Μειώσεις οι οποίες απαλείφουν προηγούμενες αυξήσεις των ιδίων παγίων αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια, σε χρέωση των λοιπών αποθεματικών. Επιπλέον μειώσεις αναγνωρίζονται σε χρέωση των αποτελεσμάτων χρήσης και μειώνουν ή αυξάνουν τα κέρδη ή τις ζημίες αντίστοιχα.

Χρηματοδοτικά έξοδα που προκύπτουν για το σκοπό της απόκτησης, κατασκευής ή παραγωγής ενός ενσώματου παγίου στοιχείου, για το οποίο απαιτείται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει ή να πουληθεί, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του. Τα χρηματοδοτικά έξοδα κεφαλαιοποιούνται κατά τη διάρκεια της απόκτησης ή ενεργούς κατασκευής ενώ η κεφαλαιοποίησή τους σταματά στην περίπτωση που το πάγιο ολοκληρωθεί. Η κεφαλαιοποίησή των χρηματοδοτικών εξόδων αναστέλλεται στην περίπτωση που η κατασκευή του παγίου ανασταλεί.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των λοιπών ενσώματων παγίων, οι οποίες προσεγγίζονται με βάση τη μέθοδο των επιμέρους συστατικών στοιχείων του εκάστοτε παγίου, υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία έχει ως εξής:

Κατηγορία	**Διάρκεια Ωφέλιμης Ζωής (Έτη)**
Κτίρια & Κτιριακές εγκαταστάσεις	20 - 40
Μηχανήματα & Μηχανολογικές εγκαταστάσεις	5 – 10
Μεταφορικά Μέσα	9 - 11
Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	5 - 10

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση και προσαρμόζονται ανάλογα, τουλάχιστον στο τέλος κάθε χρήσης.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα (Σημείωση 2.7 παρακάτω).

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, εκτός των οικοπέδων και των κτιρίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες (καθαρά) στα αποτελέσματα.

Κατά την πώληση οικοπέδων και κτιρίων, το ποσό που εμφανίζεται στα λοιπά αποθεματικά μεταφέρεται στα αποτελέσματα εις νέον.

2.6 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Άδειες & Σήματα

Άδειες και σήματα που αποκτήθηκαν από την Εταιρεία αναγνωρίζονται στο ιστορικό κόστος. Άδειες και σήματα που αποκτήθηκαν μέσω επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς.

Οι άδειες και τα σήματα έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή και επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (23,5 έτη), η οποία επανεξετάζεται σε περιοδική βάση.

Πελατειακές σχέσεις

Πελατειακές σχέσεις που αποκτήθηκαν μέσω επιχειρηματικών συνενώσεων αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία, κατά την ημερομηνία της εξαγοράς. Οι πελατειακές σχέσεις έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή και επιμετρούνται στο ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον τυχόν συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (3,5-9,6 έτη), η οποία επανεξετάζεται σε περιοδική βάση.

2.7 Απομείωση μη χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα περιουσιακά στοιχεία που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η απομείωση αξίας αναγνωρίζεται κατά το ποσό που η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία του. Η ανακτήσιμη αξία είναι η μεγαλύτερη αξία, μεταξύ εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και αξίας χρήσεως. Για την εκτίμηση των ζημιών απομείωσης τα περιουσιακά στοιχεία εντάσσονται στις μικρότερες δυνατές μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού τα οποία είναι απομειωμένα επανεξετάζονται για τυχόν αντιστροφή της απομείωσης στο τέλος κάθε χρήσης.

2.8 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

1. Ταξινόμηση

Οι επενδύσεις της Εταιρείας ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες με βάση τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η Διοίκηση προσδιορίζει την ταξινόμηση κατά την αρχική αναγνώριση και επανεξετάζει την ταξινόμηση σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης.

(α) Δάνεια και απαιτήσεις

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές και δεν υπάρχει πρόθεση πώλησής τους. Περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία στη κατηγορία «Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις».

(β) Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δε μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω κατηγορίες. Περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία εφόσον η Διοίκηση δεν έχει την πρόθεση να τα ρευστοποιήσει μέσα σε 12

μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού. Κατά τη διάρκεια του έτους, η Εταιρεία δεν κατείχε επενδύσεις αυτής της κατηγορίας.

2. Αναγνώριση και Επιμέτρηση

Οι αγορές και οι πωλήσεις των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των δαπανών συναλλαγής για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους. Τυχόν δαπάνες συναλλαγής καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού αναγνωρίζονται όταν το δικαίωμα είσπραξης στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα αποτιμώνται και παρουσιάζονται στην εύλογη αξία τους. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις καθώς και οι επενδύσεις διακρατούμενες ως τη λήξη παρουσιάζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν ως «Λοιπά κέρδη/(ζημίες)-καθαρά». Έσοδα από μερίσματα των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης ως «Λοιπά έσοδα» όταν η Εταιρεία θεμελιώνει το δικαίωμα για την είσπραξή τους.

Η Εταιρεία, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εξετάζει κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Στον υπολογισμό απομείωσης των επενδύσεων σε μετοχικούς τίτλους που έχουν αναγνωριστεί ως διαθέσιμες προς πώληση, λαμβάνεται υπόψη τυχόν σημαντική και παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας του τίτλου κάτω από το κόστος του. Όπου υπάρχει τέτοια ένδειξη για διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, η συσσωρευμένη ζημία – που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τις ζημίες απομείωσης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως ως έξοδο στα αποτελέσματα μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια στα αποτελέσματα. Ζημίες απομείωσης σε μετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν ως έξοδο στα αποτελέσματα, δεν αντιστρέφονται.

2.9 Συμψηφισμός χρηματοοικονομικών στοιχείων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην κατάσταση οικονομικής θέσης εφόσον υπάρχει ένα έννομο δικαίωμα για συμψηφισμό και η πρόθεση να διακανονιστούν σε καθαρή βάση ή να αναγνωριστεί το στοιχείο του ενεργητικού και να διακανονιστεί το στοιχείο του παθητικού ταυτόχρονα.

2.10 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται για ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Θεωρούνται ότι έχουν απομειωθεί όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα ή περισσότερα γεγονότα επέδρασαν αρνητικά στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές τους.

Η ζημία απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που αποτιμάται στο αναπόσβεστο κόστος υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων

μελλοντικών ταμειακών ροών του προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Ζημία απομείωσης που έχει αναγνωριστεί κατά τις προηγούμενες περιόδους αναστρέφεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας που σχετίζονται αντικειμενικά με γεγονότα μεταγενέστερα της περιόδου που αναγνωρίστηκε αρχικά η απομείωση.

Ιδιαίτερα όσον αφορά τις απαιτήσεις από πελάτες, η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη για επισφάλειες, που αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη ζημία από μη είσπραξη απαιτήσεων. Η πρόβλεψη σχηματίζεται για να καλύψει πιθανούς μελλοντικούς κινδύνους, όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους όρους της εκάστοτε συμφωνίας, με βάση την οποία δημιουργήθηκε η απαίτηση. Η αντικειμενική ένδειξη ότι οι εμπορικές απαιτήσεις έχουν υποστεί απομείωση περιλαμβάνει δεδομένα που περιέρχονται στην προσοχή της Εταιρείας σχετικά με τα ακόλουθα ζημιογόνα γεγονότα: σημαντική οικονομική δυσχέρεια του πελάτη (ασφαλιστική εταιρεία, ασθενής), πιθανότητα να αρχίσει διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση του πελάτη καθώς και δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής οφειλών των πελατών. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης και περιλαμβάνεται στο «Κόστος παροχής υπηρεσιών». Επιπλέον, σε περίπτωση που κάποιες απαιτήσεις, για τις οποίες έχει σχηματιστεί πρόβλεψη εισπραχθούν, μειώνεται ισόποσα η πρόβλεψη.

2.11 Παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογή τους αξία, την ημερομηνία συμβάσεως, και μεταγενέστερα επιμετρούνται στην εύλογή τους αξία. Η μέθοδος αναγνώρισης του κέρδους ή ζημιάς που απορρέει από την παραπάνω αποτίμηση εξαρτάται από το κατά πόσον αυτά τα παράγωγα χρηματοοικονομικά εργαλεία έχουν προσδιοριστεί ως εργαλεία αντιστάθμισης κινδύνου και τη φύση του αντικειμένου αντιστάθμισης. Η Εταιρεία δεν ακολουθεί λογιστική αντιστάθμισης.

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα περιλαμβάνουν συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων (interest rate swaps).

Τα παράγωγα παρουσιάζονται ως περιουσιακά στοιχεία όταν η εύλογη αξία τους είναι θετική και ως υποχρεώσεις όταν η εύλογη αξία τους είναι αρνητική.

Οι αναπροσαρμογές στην εύλογη αξία παραγώγων που αποκτώνται για σκοπούς εμπορίας καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων ως χρηματοοικονομικό έξοδο (έσοδο).

2.12 Αποθέματα

Η Εταιρεία διατηρεί αποθέματα υγειονομικού υλικού και φαρμάκων. Τα αποθέματα της Εταιρείας αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσεως και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος του υγειονομικού υλικού προσδιορίζεται με τη μέθοδο του σταθμικού μέσου όρου, ενώ των φαρμάκων με την τελευταία τιμή κτήσεως λόγω του υφιστάμενου καθεστώτος διατιμήσεων.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία εκτιμάται με βάση το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων της Εταιρείας μείον τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώληση τους.

Διαγραφές και ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της χρήσης που προκύπτουν.

2.13 Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες προκύπτουν από τις συνήθεις δραστηριότητες της Εταιρείας. Εάν η είσπραξη των απαιτήσεων αναμένεται να πραγματοποιηθεί εντός 12 μηνών από το τέλος της χρήσης καταχωρούνται στα Στοιχεία Κυκλοφορούντος Ενεργητικού. Εάν ισχύει διαφορετικά καταχωρούνται στα Στοιχεία μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού.

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον την πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Το ποσό της ζημιάς απομείωσης καταχωρείται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Οι λοιπές απαιτήσεις, μη συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών καταχωρούνται πρωταρχικά στην εύλογη αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος μείον τυχόν προβλέψεων απομείωσης.

Οι προκαταβολές αναγνωρίζονται στο κόστος μείον τυχόν προβλέψεις απομείωσης.

2.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα μετρητών περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο, τις καταθέσεις όψεως και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι 3 μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού κινδύνου. Οι τραπεζικοί λογαριασμοί υπεραναλήψεων εμφανίζονται στο δανεισμό ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.15 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο περιλαμβάνει τις κοινές μετοχές της Εταιρείας. Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης.

2.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές αφορούν υποχρεώσεις της Εταιρείας που πηγάζουν από την αγορά αγαθών και υπηρεσιών στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της.

Οι υποχρεώσεις προς προμηθευτές και οι λοιπές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογή τους αξία και μεταγενέστερα επιμετρούνται στο αναπόσβεστο κόστος, βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις καταχωρούνται ως βραχυπρόθεσμες εάν λήγουν εντός 12 μηνών από το τέλος της χρήσης. Εάν ισχύει διαφορετικά καταχωρούνται ως μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.

2.17 Διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων (Factoring)

Οι διακανονισμοί πρακτορείας απαιτήσεων με δικαίωμα αναγωγής καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους ως υποχρέωση προς την εταιρεία πρακτόρευσης. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (καθαρό από σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων κατά τη διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Τα ποσά που έχουν προεισπραχθεί από εταιρείες πρακτόρευσης, χωρίς δικαίωμα αναγωγής, μειώνουν τις απαιτήσεις από πελάτες.

2.18 Δανεισμός

Τα δάνεια αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τυχόν διαφορά μεταξύ του εισπραχθέντος ποσού (αφού αφαιρεθούν τα σχετικά έξοδα) και της αξίας εξόφλησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Αμοιβές που έχουν πληρωθεί για τη δημιουργία δανειακών ορίων αναγνωρίζονται ως έξοδα για την πραγματοποίηση της συναλλαγής, κατά το μέρος που είναι πιθανό ότι μέρος ή όλα τα όρια αυτά θα χρησιμοποιηθούν. Στην περίπτωση αυτή οι αμοιβές αναβάλλονται μέχρι τα όρια αυτά να χρησιμοποιηθούν. Σε περίπτωση που δεν είναι βέβαιο ότι μέρος

ή όλα τα όρια αυτά θα χρησιμοποιηθούν, οι αμοιβές κεφαλαιοποιούνται ως προκαταβολές και αποσβένονται με βάση την περίοδο παροχής χρήσης των ορίων που αφορούν.

Τα δάνεια ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εκτός εάν η Εταιρεία έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες από την ημερομηνία του ισολογισμού.

2.19 Φορολογία

Η φορολογία της χρήσης περιλαμβάνει φόρο εισοδήματος και αναβαλλόμενο φόρο. Η φορολογία αναγνωρίζεται ως έξοδο στη κατάσταση συνολικού εισοδήματος εκτός του μέρους που αφορά κονδύλια τα οποία έχουν αναγνωρισθεί άμεσα στην καθαρή θέση ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα. Στην περίπτωση αυτή, φορολογία αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Η φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία και τους φορολογικούς συντελεστές που ισχύουν στην Ελλάδα και καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα εισοδήματα. Η διοίκηση της Εταιρείας σε τακτά χρονικά διαστήματα αξιολογεί τη θέση της Εταιρείας όσον αφορά τους φορολογικούς νόμους και αναγνωρίζει προβλέψεις για ποσά που πιθανόν να προκύψουν για πληρωμή προς τις φορολογικές αρχές. Τα ποσά αυτά αναγνωρίζονται ως «Προβλέψεις» στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται με βάση τη μέθοδο της υποχρέωσης, σε όλες τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται, εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημία. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές (και νόμους) που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού ή που αναμένεται ότι θα εφαρμόζονται όταν πραγματοποιηθεί το έσοδο από την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή όταν τακτοποιηθεί η αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την Εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει νομικά κατοχυρωμένο δικαίωμα να συμψηφισθούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

2.20 Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους όταν αναμένεται με βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με όλους τους προβλεπόμενους όρους.

Κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα, καταχωρούνται σε μεταβατικούς λογαριασμούς και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα έτσι ώστε να αντιστοιχίζονται με τα έξοδα που προορίζονται να αποζημιώσουν.

2.21 Παροχές στο προσωπικό

(α) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Η Εταιρεία συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα καθορισμένων παροχών, τα οποία χρηματοδοτούνται μέσω πληρωμών σε ταμεία. Οι πληρωμές αυτές καθορίζονται από την ελληνική νομοθεσία και τους κανονισμούς των ταμείων. Ένα σύστημα παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα, το οποίο καθορίζει το ποσό το οποίο ο υπάλληλος θα εισπράξει κατά τη συνταξιοδότησή του, και το οποίο συνήθως εξαρτάται από παράγοντες όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και η αμοιβή. Οι παροχές, οι οποίες πληρώνονται σε όλους τους εργαζομένους της χώρας προέλευσης της Εταιρείας, θεωρούνται ότι αποτελούν συνταξιοδοτικό πρόγραμμα καθορισμένων παροχών.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή κατά το τέλος της χρήσης μείον την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος και τις μεταβολές που προκύπτουν από τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με την χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις προϋπολογισθείσες μελλοντικές ταμειακές εκροές, χρησιμοποιώντας το επιτόκιο των μακροπροθέσμων ομολόγων του χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης των ευρωπαϊκών ομολόγων iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα πληρωθούν και με όρους έως τη λήξη τους κατά προσέγγιση ίδιους με τους όρους της δέσμευσης καθορισμένης παροχής.

Τα αναλογιστικά κέρδη αναγνωρίζονται όλα στα λοιπά συνολικά εισοδήματα.

Το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.

(β) Παροχές τερματισμού της απασχόλησης

Οι παροχές τερματισμού της απασχόλησης πληρώνονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως ή σε περίπτωση εθελουσίας αποχώρησης με αντάλλαγμα τις εν λόγω παροχές. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν έχει αποδεδειγμένα δεσμευθεί, είτε να τερματίσει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εθελουσία αποχώρηση. Παροχές τερματισμού της απασχόλησης που οφείλονται 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(γ) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς το προσωπικό σε χρήμα και σε είδος καταχωρούνται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες.

2.22 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις για επίδικες αγωγές αναγνωρίζονται όταν υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη δέσμευση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, όταν είναι πολύ πιθανόν ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της δέσμευσης και όταν το απαιτούμενο ποσό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Όπου υπάρχουν διάφορες παρόμοιες υποχρεώσεις, η πιθανότητα ότι θα απαιτηθεί εκροή κατά την εκκαθάριση προσδιορίζεται με την εξέταση της κατηγορίας υποχρεώσεων συνολικά. Πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμα κι αν η πιθανότητα εκροής σχετικά με οποιοδήποτε στοιχείο που περιλαμβάνεται στην ίδια κατηγορία υποχρεώσεων μπορεί να είναι μικρή.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των εξόδων τα οποία απαιτούνται να καλύψουν την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία του ισολογισμού. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος και αυξήσεις που αφορούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις, Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη.

Η αύξηση της πρόβλεψης η οποία σχετίζεται με την πάροδο του χρόνου αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό κόστος.

2.23 Αναγνώριση εσόδων

(α) Έσοδα παροχής υπηρεσιών υγείας

Τα έσοδα περιλαμβάνουν την εύλογη αξία των πωλήσεων παροχής υπηρεσιών, καθαρά από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, εκπτώσεων και ακυρωτικών. Η Εταιρεία αναγνωρίζει έσοδα όταν αυτά μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα, ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι έχουν αναληφθεί από τον αγοραστή και τα μελλοντικά οφέλη που απορρέουν από τις συναλλαγές της είναι βέβαια.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(β) Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα περιλαμβάνουν διάφορα έσοδα μη λειτουργικά, όπως έσοδα ενοικίων και επιχορηγήσεις.

Όλα τα παραπάνω αναγνωρίζονται ως έσοδο στα αποτελέσματα της περιόδου που αφορούν.

2.24 Έσοδα από τόκους / Έξοδα τόκων

Τα έσοδα από τόκους και τα έξοδα τόκων αναγνωρίζονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα και στα χρηματοοικονομικά έξοδα χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου εξαιρουμένων των χρηματοδοτικών εξόδων που σχετίζονται με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου, για το οποίο απαιτείται ένα σημαντικό χρονικό διάστημα προκειμένου να μπορέσει να λειτουργήσει ή να πουληθεί, τα οποία, από την 1 Ιανουαρίου 2009, κεφαλαιοποιούνται ως μέρος του κόστους του περιουσιακού στοιχείου.

Η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου είναι μία μέθοδος υπολογισμού του αποσβεσμένου κόστους ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και ταξινόμησης του εσόδου από τόκους ή του εξόδου τόκων στην σχετιζόμενη περίοδο. Το πραγματικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις μελλοντικές ταμειακές πληρωμές ή εισπράξεις κατά τη διάρκεια της προσδοκώμενης ζωής του χρηματοοικονομικού εργαλείου ή μιας συντομότερης περιόδου όπου εφαρμόζεται στην καθαρή αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Στον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, η Εταιρεία εκτιμά τις ταμειακές ροές λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμβατικούς όρους του χρηματοοικονομικού εργαλείου (για παράδειγμα επιλογές προπληρωμής) αλλά δεν λαμβάνει υπόψη όλες τις μελλοντικές πιστωτικές ζημίες. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει όλες τις αμοιβές που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των μερών του συμβολαίου οι οποίες είναι αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, τα έξοδα των συναλλαγών και όλες τις άλλες υπεραξίες ή εκπτώσεις.

Όταν υπάρχει απομείωση των απαιτήσεων, η λογιστική αξία αυτών μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό τους το οποίο είναι η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλουμένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Στην συνέχεια λογίζονται τόκοι με το ίδιο επιτόκιο επί της απομειωμένης (νέας λογιστικής) αξίας.

2.25 Μισθώσεις

(α) Εταιρεία ως μισθωτής

Λειτουργική μίσθωση

Μισθώσεις, όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τρίτο, δηλαδή τον εκμισθωτή, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται, περιλαμβανομένων και των προκαταβολών, για λειτουργικές μισθώσεις (αφού αφαιρεθούν τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

Χρηματοδοτική μίσθωση

Οι μισθώσεις μεταφορικών μέσων και μηχανολογικού εξοπλισμού, όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας, ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου στοιχείου και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται σταθερότητα στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, αφού αφαιρεθούν τα χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στις μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε τόκους αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, έτσι ώστε να υπάρχει ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του εναπομένοντος υπολοίπου της υποχρέωσης για κάθε περίοδο.

(β) Εταιρεία ως εκμισθωτής

Η Εταιρεία εκμισθώνει ακίνητα μόνο με τη μορφή λειτουργικής μίσθωσης.

2.26 Διανομή μερισμάτων

Διανομή μερίσματος αναγνωρίζεται ως υποχρέωση όταν η διανομή εγκρίνεται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.27 Αναμορφώσεις στα συγκριτικά στοιχεία και στρογγυλοποιήσεις

Τυχόν διαφορές που παρουσιάζονται μεταξύ των ποσών σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων ποσών στις σημειώσεις, καθώς και σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2.28 Επενδύσεις σε θυγατρικές

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις πάνω στις οποίες ασκείται έλεγχος από την Εταιρεία. Σημειώνεται ότι η Εταιρεία δεν παρουσιάζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10 δεδομένου ότι η θυγατρική εταιρεία, η οποία συστάθηκε εντός του 2016 δεν είχε δραστηριότητα εντός της χρήσης και ως εκ τούτου η επίδραση στα αποτελέσματα του Ομίλου δεν κρίνεται σημαντική. Στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας οι επενδύσεις σε θυγατρικές εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως μειωμένο με την τυχόν ζημία απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η Εταιρεία εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (κίνδυνο τιμής, κίνδυνο ταμειακών ροών από μεταβολές επιτοκίων), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση της Εταιρείας.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική Οικονομική Υπηρεσία, η οποία λειτουργεί με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Κεντρική Οικονομική Υπηρεσία προσδιορίζει και εκτιμά τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν αυτούς τους κινδύνους. Το Διοικητικό Συμβούλιο παρέχει γραπτές οδηγίες και κατευθύνσεις για τη γενική διαχείριση του κινδύνου, καθώς και ειδικές οδηγίες για τη διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων όπως ο κίνδυνος επιτοκίου, ο πιστωτικός κίνδυνος, η χρήση παραγώγων και μη-παραγώγων χρηματοοικονομικών εργαλείων, καθώς και οδηγίες σχετικά με την επένδυση των διαθεσίμων.

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τις μεταβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς για την Εταιρεία προκύπτει από τις δανειακές υποχρεώσεις. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα, καθώς και επενδύσεις σε ομόλογα ή μετοχές.

Επιπλέον, η Εταιρεία εκτίθεται σε κίνδυνο από τη μεταβολή της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων τα οποία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την Εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων. Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται εν μέρει την έκθεση της σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου που αφορά σε ανταλλαγή επιτοκίου από κυμαινόμενο σε σταθερό. Το οικονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει σχετίζεται με τη μετατροπή των δανείων από κυμαινόμενο σε σταθερό επιτόκιο. Η Εταιρεία αντλεί δανειακά κεφάλαια σε κυμαινόμενο επιτόκιο και τα μετατρέπει μέσω των swaps σε σταθερό επιτόκιο, swaps τα οποία συνάπτονται συνήθως όταν η καμπύλη των επιτοκίων είναι ευνοϊκή για την Εταιρεία.

Τα μέσα πραγματικά επιτόκια των χρηματοοικονομικών εργαλείων την 31.12.2016 αναλύονται στις σημειώσεις 11 (Ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα) και 14 (Δανεισμός).

Εάν την 31 Δεκεμβρίου 2016 τα επιτόκια δανεισμού ήταν αυξημένα / μειωμένα κατά 0,1% (2015: 0,1%), ενώ οι λοιπές μεταβλητές παρέμεναν σταθερές, τα αποτελέσματα χρήσης της Εταιρείας θα ήταν αυξημένα / μειωμένα κατά € 14.320 (2015: € 14.069) κυρίως λόγω του αυξημένου / μειωμένου χρηματοοικονομικού κόστους των δανείων με κυμαινόμενο επιτόκιο. Αναλογικά θα επηρεαζόταν και η καθαρή θέση της Εταιρείας.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρείας. Ο εν λόγω κίνδυνος προκύπτει από τις καταθέσεις, τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα (πιστωτικός κίνδυνος τραπεζών) και την πιστωτική διευκόλυνση στους πελάτες (πιστωτικός κίνδυνος πελατών).

Το πελατολόγιο της Εταιρείας αποτελείται από ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και ιδιώτες. Οι πωλήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες συνήθως ενέχουν ελάχιστο κίνδυνο απωλειών. Ο πιστωτικός κίνδυνος επομένως εστιάζεται κυρίως στους ιδιώτες ασθενείς – πελάτες που δεν έχουν κάποιο ασφαλιστικό φορέα αλλά και σε εκείνους των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια δεν καλύπτουν το συνολικό κόστος της νοσηλείας τους. Η Εταιρεία έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για την καλύτερη και αμεσότερη είσπραξη των απαιτήσεων της.

Κατά το τέλος της χρήσης οι απαιτήσεις από πελάτες οι οποίες έχουν λήξει και δεν έχουν απομειωθεί αναφέρονται στη σημείωση 9. Επιπλέον η πιστωτική διαβάθμιση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναλύεται στη σημείωση 7.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα της Εταιρείας να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων, η οποία εξασφαλίζεται από τη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών εισροών και εκροών και την επάρκεια ταμειακών διαθεσίμων.

Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί όποτε και αν καθίσταται απαραίτητο τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, η Εταιρεία καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης.

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις μη προεξοφλημένες συμβατικές ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς και τις καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραγώγων της Εταιρείας (net-settled derivatives) ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης.

Υπόλοιπα με ημερομηνία λήξης μικρότερη του έτους, εξαιρουμένων των καθαρών χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων από παράγωγα της Εταιρείας, συμφωνούν με τη λογιστική τους αξία λόγω του ότι η επίδραση της προεξόφλησης δεν είναι σημαντική.

31η Δεκεμβρίου 2016

	< από 1 έτος	**1 - 5 έτη**	**> από 5 έτη**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	31,062,595	0	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0	0
Καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραγώγων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων)	307,569	0	0
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	25,409,443	0	0
	56,779,607	**0**	**0**

31η Δεκεμβρίου 2015

	< από 1 έτος	**1 - 5 έτη**	**> από 5 έτη**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	30,974,930	0	0
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	79,185	0	0
Καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις παραγώγων (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων)	250,996	124,562	0
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	24,883,251	0	0
	56,188,362	**124,562**	**0**

3.2 Διαχείριση κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός της Εταιρείας όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς της να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά της ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με την Εταιρεία και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για τη διατήρηση ή μεταβολή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, η Εταιρεία μπορεί να μεταβάλλει το διανεμόμενο μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαια στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να μειωθούν οι δανειακές υποχρεώσεις.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, η Εταιρεία παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Ο δείκτης μόχλευσης υπολογίζεται ως ο λόγος των καθαρών δανειακών υποχρεώσεων (δάνεια μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα μείον χρηματικά διαθέσιμα) προς το σύνολο των καθαρών δανειακών υποχρεώσεων πλέον του συνόλου ιδίων κεφαλαίων. Οι δείκτες μόχλευσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και 2015 παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

	2016	**2015**
Σύνολο δανεισμού	31,062,595	31,054,115
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(540,869)	(637,164)
Καθαρός δανεισμός	**30,521,726**	**30,416,950**
Ίδια κεφάλαια	712,674	3,258,933
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	**31,234,400**	**33,675,883**
Συντελεστής μόχλευσης	**97.72%**	**90.32%**

Το 2016 καταγράφηκε αύξηση του συντελεστή μόχλευσης και ανήλθε σε 97.7%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι μειώθηκαν τα χρηματικά διαθέσιμα της Εταιρείας, καθώς επίσης και στη μεταβολή των ιδίων κεφαλαίων.

3.3 Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Από 1η Ιανουαρίου 2010 η Εταιρεία εφαρμόζει το αναθεωρημένο ΔΠΧΑ7 σχετικά με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εμφανίζονται σε εύλογη αξία στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Απαιτείται ταξινόμηση της εύλογης αξίας ανά επίπεδο:

Πρώτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει εισηγμένες τιμές που αναφέρονται σε ενεργές αγορές για τη συγκεκριμένη απαίτηση και υποχρέωση.

Δεύτερο Επίπεδο: Περιλαμβάνει τη συλλογή αποτιμήσεων, εκτός των εισηγμένων τιμών που ανήκουν στο πρώτο επίπεδο και θεωρούνται άμεσα ή έμμεσα αντικειμενικές.

Τρίτο Επίπεδο: Περιλαμβάνει τη συλλογή αποτιμήσεων, οι οποίες δεν βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα της αγοράς.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία της Εταιρείας που αποτιμώνται σε εύλογη αξία, αφορούν παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού (συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων) ποσού € 305.594, τα οποία ταξινομούνται στο δεύτερο επίπεδο.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (χρηματιστήρια) (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται από τις εισηγμένες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Μια αγορά θεωρείται ενεργή εάν οι εισηγμένες τιμές είναι διαθέσιμες και εύκολα προσβάσιμες από μεσίτη, βιομηχανικό κλάδο, υπηρεσία αναμετάδοσης τιμών, ρυθμιστική αρχή, και οι τιμές αυτές αντιπροσωπεύουν πραγματικές και τακτικά ασκούμενες εμπορικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται με συνήθεις εμπορικούς όρους και συνθήκες. Οι ενδεικτικές τιμές που χρησιμοποιούνται για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού από την Εταιρεία είναι η τρέχουσα τιμή αγοράς. Αυτά τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενσωματώνονται στο πρώτο επίπεδο.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (π.χ. over-the-counter derivatives) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης. Οι τεχνικές αυτές, μεγιστοποιούν την χρήση

αντικειμενικών δεδομένων της αγοράς στην οποία διατίθενται και βασίζονται το λιγότερο δυνατόν σε συγκεκριμένες εκτιμήσεις της διοίκησης της Εταιρείας. Εάν όλα τα σημαντικά δεδομένα που απαιτεί η εκτίμηση της εύλογης αξίας ενός στοιχείου είναι ορατά, το στοιχείο εντάσσεται στο δεύτερο επίπεδο.

Εάν μία ή περισσότερες μεταβλητές δεν βασίζονται σε αντικειμενικά δεδομένα της αγοράς, το στοιχείο εντάσσεται στο τρίτο επίπεδο.

Οι τεχνικές αποτίμησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων είναι:

- Εισηγμένες τιμές αγοράς ή τιμές εφάμιλλων στοιχείων από brokers,
- Η εύλογη αξία των πράξεων αντιστάθμισης κινδύνου επιτοκίων ορίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών χρηματοροών, όπως προκύπτει από αντικειμενικές καμπύλες επιτοκίων.

4. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και κρίσεις της διοικήσεως

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της Διοίκησης επανεξετάζονται διαρκώς και βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα και προσδοκίες για μελλοντικά γεγονότα, και κρίνονται εύλογες σύμφωνα με τα ισχύοντα.

Η Εταιρεία προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την εξέλιξη των μελλοντικών γεγονότων. Οι εκτιμήσεις και παραδοχές που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν ουσιώδεις προσαρμογές στις λογιστικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στους επόμενους 12 μήνες έχουν ως εξής:

(α) Εκτίμηση της «εύλογης αξίας» των κτιρίων και οικοπέδων

Η πλέον κατάλληλη ένδειξη της «εύλογης αξίας» είναι οι τρέχουσες αξίες που ισχύουν σε μια ενεργή αγορά συναφών ακινήτων. Εάν δεν είναι εφικτή η εξεύρεση τέτοιων πληροφοριών, η Εταιρεία προσδιορίζει την αξία μέσα σε ένα εύρος λογικών εκτιμήσεων των «ευλόγων αξιών». Για να πάρει μια τέτοια απόφαση, η Εταιρεία λαμβάνει υπόψη της δεδομένα από μια πληθώρα πηγών, που περιλαμβάνουν:

i) Τρέχουσες τιμές σε μια ενεργή αγορά ακινήτων διαφορετικής φύσεως, κατάστασης ή τοποθεσίας, οι οποίες έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να απεικονίζουν αυτές τις διαφορές.

ii) Πρόσφατες τιμές παρόμοιων ακινήτων σε λιγότερο ενεργές αγορές, αναπροσαρμοσμένες έτσι ώστε να απεικονίζονται οποιεσδήποτε μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες που έλαβαν χώρα από την ημερομηνία που έγιναν οι αντίστοιχες συναλλαγές σε εκείνες τις τιμές, και

iii) Προεξοφλημένες μελλοντικές ταμειακές ροές, βασισμένες σε αξιόπιστες εκτιμήσεις μελλοντικών ταμειακών ροών, από εξωτερικά στοιχεία όπως, τρέχουσες τιμές ακινήτων στην ίδια τοποθεσία και κατάσταση, με χρήση προεξοφλητικών επιτοκίων που απεικονίζουν την τρέχουσα αξιολόγηση της αγοράς αναφορικά με την αβεβαιότητα για το ύψος και την χρονική στιγμή εμφάνισης αυτών των ταμειακών ροών.

Εάν δεν είναι εφικτή η ανεύρεση τρεχουσών ή προσφάτων τιμών, οι «εύλογες αξίες» προσδιορίζονται με την εφαρμογή τεχνικών αποτίμησης προεξοφλημένων ταμειακών ροών. Η Εταιρεία χρησιμοποιεί παραδοχές, οι οποίες κατά κύριο λόγο βασίζονται στις συνθήκες της αγοράς που επικρατούν, κατά την ημερομηνία κατάρτισης του εκάστοτε ισολογισμού (δείκτης ανάπτυξης της αγοράς, προεξοφλητικό επιτόκιο).

Τα οικόπεδα και κτίρια της Εταιρείας αποτιμήθηκαν από ανεξάρτητους εκτιμητές την 31 Δεκεμβρίου 2010. Η αποτίμηση έγινε βάσει πρόσφατων συναλλαγών κάτω από συνήθεις εμπορικούς όρους και συνθήκες της αγοράς.

(β) Απομείωση απαιτήσεων από πελάτες

Η απομείωση απαιτήσεων από πελάτες περιλαμβάνει τη διενέργεια συγκεκριμένης πρόβλεψης για όσους πελάτες έχουν χαρακτηριστεί επισφαλείς, αλλά και τη διενέργεια πρόβλεψης με βάση την ενηλικίωση των ανοικτών υπολοίπων πελατών. Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, τα αποτελέσματα της Εταιρείας έχουν επιβαρυνθεί με απομείωση πελατών ποσού € 383.598 (31 Δεκεμβρίου 2015: € 1.029.647).

Από τον Ιούλιο 2013 τέθηκαν σε εφαρμογή, σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν.4172/2013, τα εξής:

α) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Clawback) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.. Ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβαλλόμενο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. , έναντι των παρεχόμενων για τον αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Δεν αναγνωρίζονται και δεν αποζημιώνονται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. δαπάνες που υποβάλλονται σε αυτόν μετά την πάροδο είκοσι (20) ημερών από τη λήξη εκάστου ημερολογιακού μήνα. Το συνολικό ποσό της επιστροφής (clawback) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

β) η καθιέρωση κλιμακούμενου ποσοστού επί των οφειλών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ιδιώτες παρόχους των ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως επιστροφή (Rebate) για κάθε μήνα. Το ποσό επιστροφής (rebate) υπολογίζεται σε μηνιαία βάση, και αποδίδεται από τους υπόχρεους παρόχους υπηρεσιών υγείας, εντός μηνός από την έγγραφη ή ηλεκτρονική ατομική ειδοποίησή τους, σε λογαριασμό τραπέζης που θα υποδείξει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. επιπλέον δύναται να συμψηφίζει τα παραπάνω ποσά επιστροφής (rebate) με ισόποσες οφειλές του προς τους παρόχους εντός του ίδιου ή/και του προηγούμενου έτους, όπως αυτές προκύπτουν από τα νόμιμα παραστατικά τους.

Οι διατάξεις των ανωτέρω περιπτώσεων (α) και (β) έχουν αναδρομική ισχύ από 01.01.2013 και διάρκεια έως 31.12.2018 σύμφωνα με τη σχετική νομοθετική ρύθμιση του Ν.4336/2015-ΦΕΚ $94^{Α}$/14-08-2015. Η ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση προκάλεσε τη προσφυγή των φορέων των ιδιωτικών κλινικών στο ΣτΕ, υποστηρίζοντας ουσιαστικά ότι πρόκειται για συμψηφισμό και ματαίωση της είσπραξης των οφειλομένων ποσών, ενώ ταυτόχρονα επιβάλλεται δωρεάν παροχή υπηρεσιών υγείας κατά το μέρος που υπερβαίνει το μηνιαίο πλαφόν δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ..

Ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. την 11η Φεβρουαρίου 2016 και την 6η Απριλίου 2016 κοινοποίησε με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων στην Εταιρεία τα ποσά του rebate και clawback που αντιστοιχούν στις διαγνωστικές εξετάσεις του έτους 2015 και στα νοσήλια του δευτέρου εξαμήνου 2015. Σε ό,τι αφορά στην χρήση του 2016, η μηνιαία υποβολή του κόστους των νοσηλίων και των διαγνωστικών εξετάσεων προς τον ΕΟΠΥΥ είναι μειωμένη κατά το αντίστοιχο ποσό που αφορά στο rebate. Στις 28 Μαρτίου και στις 30 Ιουνίου 2017, ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. κοινοποίησε αποφάσεις σχετικά με το ύψος του clawback για το πρώτο και δεύτερο εξάμηνο του 2016 αντίστοιχα.

Η Εταιρεία έχει προβεί σε υπολογισμό του Clawback και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά της αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για την περίοδο 01.01.2013-31.12.2016 με το ποσό των 16,55 εκ. Ευρώ, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής το άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2013 και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων.

(γ) Προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις

Η Εταιρεία αναγνωρίζει πρόβλεψη για επίδικες ιατρικές και λοιπές υποθέσεις, βάσει στοιχείων από τη Νομική Υπηρεσία της και τους συνεργαζόμενους Νομικούς Συμβούλους. Εάν το τελικό ποσό που θα εκδικαστεί είναι διαφορετικό από το αρχικώς αναγνωρισθέν, η διαφορά θα επηρεάσει τα αποτελέσματα της χρήσης που θα πραγματοποιηθεί το γεγονός.

(δ) Πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος

Η Ελληνική φορολογική νομοθεσία και οι σχετικές διατάξεις, υπόκεινται σε ερμηνείες από τις φορολογικές αρχές. Υπάρχουν συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός του φόρου είναι αβέβαιος. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται στις φορολογικές αρχές σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται, για φορολογικούς σκοπούς, παραμένουν προσωρινά εκκρεμείς, έως ότου οι φορολογικές αρχές ελέγξουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου και, με βάση τους ελέγχους αυτούς, να οριστικοποιηθούν και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις. Εάν ο τελικός φόρος είναι διαφορετικός από τον αρχικώς αναγνωρισθέντα, η διαφορά θα επηρεάσει τον φόρο εισοδήματος της χρήσης που θα πραγματοποιηθεί το γεγονός.

(ε) Παροχές προσωπικού

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων για παροχές προσωπικού βασίζεται σε διάφορους παράγοντες οι οποίοι προσδιορίζονται αναλογιστικά χρησιμοποιώντας κάποιες παραδοχές. Οι παραδοχές που έχουν χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του καθαρού εξόδου παροχών προσωπικού περιλαμβάνουν το προεξοφλητικό επιτόκιο, τις μελλοντικές αυξήσεις μισθών καθώς και τα επίπεδα πληθωρισμού. Τυχόν αλλαγές στις παραδοχές αυτές θα επηρεάσουν τη λογιστική αξία της υποχρέωσης.

Η παρούσα αξία των καθορισμένων παροχών προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας το κατάλληλο προεξοφλητικό επιτόκιο. Ειδικότερα χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης των ευρωπαϊκών ομολόγων iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα πληρωθούν και με όρους ως τη λήξη τους κατά προσέγγιση ίδιους με τους όρους της δέσμευσης καθορισμένης παροχής. Επιπλέον άλλη βασική οικονομική υπόθεση σχετίζεται με τις αυξήσεις των αποδοχών του προσωπικού.

Αναλυτικότερα οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν παρουσιάζονται στη σημείωση 16.

(στ) Εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές (π.χ. over-the-counter derivatives) προσδιορίζεται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης. Οι τεχνικές αυτές, μεγιστοποιούν την χρήση αντικειμενικών δεδομένων της αγοράς στην οποία διατίθενται και βασίζονται το λιγότερο δυνατόν σε συγκεκριμένες εκτιμήσεις της διοίκησης της Εταιρείας.

5. Ενσώματα Πάγια

	Γήπεδα & Οικόπεδα	Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις	Βελτιώσεις σε Ακίνητα Τρίτων	Πάγια υπό Κατασκευή	Μηχανήματα & Μηχανολογικές Εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και Λοιπός Εξοπλισμός	Σύνολο
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1 Ιανουαρίου 2015	**7,552,150**	**24,520,514**	**1,468,501**	**0**	**18,094,887**	**84,398**	**8,627,813**	**60,348,264**
Προσθήκες	0	43,360	8,090	0	95,727	0	573,436	**720,613**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(209,969)	(15,182)	(9,305)	**(234,456)**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2015	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,476,591**	**0**	**17,980,645**	**69,216**	**9,191,945**	**60,834,421**
Σωρευμένες Αποσβέσεις με 1 Ιανουαρίου 2015	**0**	**(2,472,093)**	**(820,438)**	**0**	**(16,636,709)**	**(82,933)**	**(7,990,173)**	**(28,002,346)**
Αποσβέσεις	0	(555,397)	(19,174)	0	(547,161)	(347)	(158,229)	**(1,280,306)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	209,969	15,182	9,306	**234,457**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2015	**0**	**(3,027,489)**	**(839,612)**	**0**	**(16,973,901)**	**(68,098)**	**(8,139,096)**	**(29,048,196)**
Αναπόσβεστη Αξία με 31 Δεκεμβρίου 2015	**7,552,150**	**21,536,385**	**636,979**	**0**	**1,006,744**	**1,118**	**1,052,849**	**31,786,225**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1 Ιανουαρίου 2016	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,476,591**	**0**	**17,980,645**	**69,216**	**9,191,945**	**60,834,421**
Προσθήκες	0	0	44,725	897,167	92,707	0	378,829	**1,413,428**
Εκποιήσεις/Διαγραφές	0	0	0	0	(37,541)	0	(172,088)	**(209,629)**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2016	**7,552,150**	**24,563,874**	**1,521,316**	**897,167**	**18,035,811**	**69,216**	**9,398,685**	**62,038,220**
Σωρευμένες Αποσβέσεις με 1 Ιανουαρίου 2016	**0**	**(3,027,489)**	**(839,612)**	**0**	**(16,973,901)**	**(68,098)**	**(8,139,096)**	**(29,048,196)**
Αποσβέσεις	0	(871,887)	(59,927)	0	(287,364)	(970)	(197,212)	**(1,417,361)**
Αποσβέσεις Εκποιηθέντων/Διαγραφθέντων	0	0	0	0	36,821	0	171,590	**208,411**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2016	**0**	**(3,899,376)**	**(899,539)**	**0**	**(17,224,444)**	**(69,068)**	**(8,164,718)**	**(30,257,146)**
Αναπόσβεστη Αξία με 31 Δεκεμβρίου 2016	**7,552,150**	**20,664,498**	**621,777**	**897,167**	**811,367**	**148**	**1,233,967**	**31,781,074**

Η δαπάνη για αποσβέσεις € 1.417.361 (2015: € 1.280.306) έχει καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως εξής: € 963.805 (2015: € 870.608) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και € 453.556 (2015: € 409.698) στα έξοδα διοίκησης.

Σε περίπτωση που τα οικόπεδα και τα κτίρια λογιστικοποιούνταν σε ιστορικό κόστος, τα αντίστοιχα ποσά τους θα ήταν ως ακολούθως:

	2016	
	Γήπεδα & Οικόπεδα	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**
Κόστος	3,446,439	23,113,077
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	0	(6,490,451)
	3,446,439	**16,622,626**

	2015	
	Γήπεδα & Οικόπεδα	**Κτίρια & Κτιριακές Εγκαταστάσεις**
Κόστος	3,446,439	23,113,077
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	0	(5,618,564)
	3,446,439	**17,494,513**

Επί των ενσώματων παγίων στοιχείων της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών συνολικού ύψους € 94.800.000 για οικόπεδα & κτίρια.

Τα μηχανήματα περιλαμβάνουν μισθωμένο εξοπλισμό βάσει χρηματοδοτικής μίσθωσης και αναλύεται ως εξής :

	2016	**2015**
Αξία κτήσης καφαλοποιημένων χρηματοδοτικών μισθώσεων	3,225,000	3,225,000
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(3,225,000)	(3,127,094)
	0	**97,906**

Η Εταιρεία μισθώνει μηχανήματα, βάσει μη ακυρούμενων συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης. Οι όροι μίσθωσης είναι μεταξύ τριών και πέντε ετών και η ιδιοκτησία των στοιχείων αυτών παραμένει στην Εταιρεία.

6. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Η δαπάνη για αποσβέσεις € 1.900.489 (2015: €3.140.761) έχει καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως εξής: € 1.292.333 (2015: € 2.135.718) στο κόστος παροχής υπηρεσιών και € 608.157 (2015: € 1.005.044) στα έξοδα διοίκησης.

	Άδειες & Σήματα	Πελατειακές σχέσεις	Σύνολο
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1 Ιανουαρίου 2015	**25,430,000**	**16,600,000**	**42,030,000**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2015	**25,430,000**	**16,600,000**	**42,030,000**
Σωρευμένες Αποσβέσεις και Απομειώσεις με 1 Ιανουαρίου 2015	**(6,733,300)**	**(12,495,461)**	**(19,228,761)**
Αποσβέσεις	(1,082,127)	(2,058,634)	**(3,140,761)**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2015	**(7,815,427)**	**(14,554,095)**	**(22,369,522)**
Αναπόσβεστη Αξία με 31 Δεκεμβρίου 2015	**17,614,573**	**2,045,905**	**19,660,478**
Αξία Κτήσης ή Αξία Αποτίμησης κατά την 1 Ιανουαρίου 2016	**25,430,000**	**16,600,000**	**42,030,000**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2016	**25,430,000**	**16,600,000**	**42,030,000**
Σωρευμένες Αποσβέσεις και Απομειώσεις με 1 Ιανουαρίου 2016	**(7,815,427)**	**(14,554,095)**	**(22,369,522)**
Αποσβέσεις	(1,082,127)	(818,362)	**(1,900,489)**
Υπόλοιπο με 31 Δεκεμβρίου 2016	**(8,897,554)**	**(15,372,457)**	**(24,270,011)**
Αναπόσβεστη Αξία με 31 Δεκεμβρίου 2016	**16,532,446**	**1,227,543**	**17,759,989**

Έλεγχος απομείωσης

Η Εταιρεία διενεργεί έλεγχο απομείωσης στα άυλα περιουσιακά της στοιχεία σύμφωνα με το ΔΠΛ 36 "Απομείωση Περιουσιακών Στοιχείων", όποτε υπάρχει ένδειξη για απομείωση.

Για σκοπούς διενέργειας του ελέγχου απομείωσης των άυλων περιουσιακών στοιχείων, η Εταιρεία θεωρείται ως μια μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών, όπου και χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις ταμειακών ροών, προ φόρων, που βασίζονται σε εγκεκριμένους από το Διοικητικό Συμβούλιο χρηματοοικονομικούς προϋπολογισμούς. Η διοίκηση καθορίζει το μικτό περιθώριο κέρδους με βάση αποδόσεις του παρελθόντος και προσδοκίες για την ανάπτυξη της αγοράς. Ο ρυθμός ανάπτυξης στο διηνεκές αντανακλά τις εκτιμήσεις της διοίκησης. Η διοίκηση εκτιμά τα επιτόκια προεξόφλησης χρησιμοποιώντας επιτόκια που αντανακλούν τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς για την τρέχουσα αξία του χρήματος και τους συγκεκριμένους κινδύνους της Ελλάδας. Η Εταιρεία θεωρεί ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης κατά την 31/12/2016.

Επί των άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών συνολικού ύψους 25.093.560 Ευρώ.

7. Χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις ανά κατηγορία

Οι λογιστικές αρχές για χρηματοοικονομικά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις έχουν εφαρμογή στις παρακάτω κατηγορίες:

(α) Χρηματοοικονομικά Στοιχεία ανά Κατηγορία

Ενεργητικού	2016	2015
Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις	14,665,826	15,951,618
Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα	540,869	637,164
Σύνολο	**15,206,695**	**16,588,782**

	2016			2015		
Υποχρεώσεων	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**	**Υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων**	**Λοιπές χρημ/κες υποχρεώσεις**	**Σύνολο**
Δανεισμός (μη συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών μισθώσεων)	0	31,062,595	31,062,595	0	30,974,930	30,974,930
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	0	0	0	79,185	79,185
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία	305,594	0	305,594	871,016	0	871,016
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	0	25,409,443	25,409,443	0	24,883,251	24,883,251
Σύνολο	**305,594**	**56,472,038**	**56,777,632**	**871,016**	**55,937,366**	**56,808,382**

8. Αποθέματα

	2016	2015
Πρώτες και Βοηθητικές Ύλες - Αναλώσιμα Υλικά	480,409	646,670
Φάρμακα	267,367	240,937
Σύνολο	**747,776**	**887,607**

Το κόστος των αποθεμάτων που καταχωρήθηκε ως έξοδο στο κόστος παροχής υπηρεσιών ανέρχεται σε € 11.468.613 (2015: € 10.499.598). Τα αποθέματα δεν περιλαμβάνουν απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία (σημ. 25).

9. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	2016	2015
Απαιτήσεις από πελάτες	39,050,968	36,171,005
Μείον: Rebate & Clawback	(16,552,867)	(13,284,777)
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(9,950,067)	(9,569,759)
Καθαρές απαιτήσεις από πελάτες	12,548,034	13,316,469
Προκαταβολές	256,334	263,944
Έσοδα Χρήσεως Εισπρακτέα	234,513	200,204
Εκπτώσεις αγορών	52,983	64,530
Απαιτήσεις από λοιπούς φόρους	1,242,511	1,983,743
Χρεώστες διάφοροι	507,157	296,663
	14,841,531	16,125,552
Μείον: Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις - προκαταβολές	(175,706)	(173,935)
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις από πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	**14,665,826**	**15,951,618**

Οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις που περιλαμβάνονται στο μη κυκλοφορούν ενεργητικό, αφορούν δοσμένες εγγυήσεις σε τρίτους στα πλαίσια της δραστηριότητας της Εταιρείας και δεν έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία λήξης.

Οι εύλογες αξίες των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών απαιτήσεων είναι περίπου ίσες με τις λογιστικές αξίες τους.

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων αφορά άτοκα στοιχεία του ενεργητικού της Εταιρείας.

Η Εταιρεία έχει προβεί σε υπολογισμό του Clawback και του Rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά της αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. περιόδου 01.01.2013-31.12.2016 με το ποσό των 16,55 εκ Ευρώ ως αποτέλεσμα της εφαρμογής το άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2014 και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων.

Εκτός του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και ασφαλιστικής εταιρείας, δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, καθώς η Εταιρεία έχει μεγάλο αριθμό πελατών κυρίως στην Ελλάδα, αλλά και συνεργασία με ασφαλιστικές του εξωτερικού.

Η ενηλικίωση των απαιτήσεων από πελάτες σε καθυστέρηση που δεν έχουν απομειωθεί εμφανίζεται κατωτέρω:

	2016	2015
< 3 μήνες	2,760,568	3,529,011
3 - 6 μήνες	4,015,371	4,224,399
> 6 μήνες	5,772,096	5,563,058
	12,548,034	**13,316,469**

Την 31/12/2016 οι απαιτήσεις από πελάτες ποσού € 9.950.067 (2014: € 9.569.759) θεωρούνται απομειωμένες και για το λόγο αυτό έχει σχηματισθεί σχετική πρόβλεψη που αφορά σε ληξιπρόθεσμες άνω των 6 μηνών απαιτήσεις τόσο για το 2016 όσο και για το 2015.

Η κίνηση της πρόβλεψης για απομείωση των απαιτήσεων από πελάτες έχει ως εξής:

	2016	2015
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	9,569,759	8,551,033
Προβλέψεις για απομείωση (σημ. 23)	383,598	1,029,647
Διαγραφές	(3,290)	(10,921)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου	**9,950,067**	**9,569,759**

Οι προβλέψεις για απομείωση έχουν καταχωρηθεί στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, στο κόστος παροχής υπηρεσιών.

Τα ποσά που αναγνωρίζονται ως πρόβλεψη, συνήθως διαγράφονται εφόσον δεν αναμένεται να εισπραχθούν από τους συγκεκριμένους πελάτες. Τα υπόλοιπα ποσά που περιλαμβάνονται στις λοιπές απαιτήσεις δεν περιλαμβάνουν απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία.

Ο μέγιστος πιστωτικός κίνδυνος για την Εταιρεία κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού είναι η λογιστική αξία των πελατών και λοιπών απαιτήσεων η οποία είναι περίπου ίση με την εύλογη τους αξία.

Η Εταιρεία κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού δεν έχει στην κατοχή της εξασφαλίσεις έναντι πελατών.

10. Επενδύσεις σε Θυγατρικές και Συγγενείς Εταιρείες

Η Εταιρεία έχει επενδύσεις στις ακόλουθες θυγατρικές εταιρείες:

α/α	Επωνυμία Εταιρείας	Έδρα	Δραστηριότητα	% Συμμετοχής	Σχέση Συμμετοχής
1	ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	Ελλάδα	Παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας	100%	Άμεση

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε €10.000 (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 €/μετοχή)

και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016. Σημειώνεται ότι εντός της χρήσης 2016, η θυγατρική εταιρεία δεν είχε σημαντική δραστηριότητα και ως εκ τούτου, η Εταιρεία δεν κατάρτισε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 10 καθώς αυτές δε διαφέρουν ουσιωδώς από τις ατομικές καταστάσεις της Εταιρείας.

11. Ταμειακά Διαθέσιμα και ισοδύναμα

	2016	2015
Ταμείο	24,932	23,377
Καταθέσεις όψεως	515,938	613,787
Σύνολο	**540,869**	**637,164**

Το μέσο επιτόκιο των καταθέσεων όψεως για το 2016 ήταν 0,2% (2015: 0,2%).

12. Μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικό υπέρ το άρτιο

	Αριθμός μετοχών	Κοινές Μετοχές	Υπέρ το άρτιο	Σύνολο
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	8,673,864	38,165,002	62,225,811	**100,390,812**
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	8,673,864	38,165,002	62,225,811	**100,390,812**

Ο συνολικός αριθμός των εγκεκριμένων κοινών μετοχών είναι 8.673.864 μετοχές (2015: 8.673.864 μετοχές) με ονομαστική αξία € 4,4 για κάθε μετοχή (2015: € 4,4 για κάθε μετοχή). Όλες οι εκδοθείσες μετοχές έχουν πλήρως εξοφληθεί.

Η μετοχική σύνθεση της εταιρείας έχει ως εξής:

ΜΕΤΟΧΟΣ	ΑΡ.ΜΕΤΟΧΩΝ
HIPPOKRATES HOLDING B.V.	5,020,455
AKKADIA HOLDINGS LIMITED	3,652,330
ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	1,079
ΣΥΝΟΛΟ	**8,673,864**

Η «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.».

13. Λοιπά αποθεματικά

	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικά	Αποθεματικά αναλογιστικής υποχρέωσης	Αποθεματικό Αναπροσαρμογής αξίας ακινήτων	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	**23,875**	**4,280**	**174,568**	**50,970**	**6,911,335**	**7,165,028**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	0	0	12,754	0	12,754
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 17)	0	0	0	(4,857)	0	(4,857)
Λοιπές Μεταφορές	0	(4,280)	(174,568)	(22,396)	0	(201,244)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2015	**23,875**	**0**	**0**	**36,471**	**6,911,335**	**6,971,681**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016	**23,875**	**0**	**0**	**36,471**	**6,911,335**	**6,971,681**
Επανεκτίμηση υποχρέωσης παροχών προσωπικού	0	0	0	(21,362)	0	(21,362)
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 17)	0	0	0	6,195	0	6,195
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2016	**23,875**	**0**	**0**	**21,304**	**6,911,335**	**6,956,514**

(α) Τακτικό αποθεματικό

Βάσει των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 κάθε επιχείρηση οφείλει να μεταφέρει τουλάχιστον το 5% των μετά φόρων κερδών της στο Τακτικό Αποθεματικό. Η υποχρέωση αυτή παύει να ισχύει όταν το Αποθεματικό ισούται με το 1/3 (33,33%) του μετοχικού κεφαλαίου. Το Αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί, αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την απορρόφηση ζημιών.

14. Δανεισμός

	2016	2015
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια		
Χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	79,185
Ομολογιακά δάνεια	29,710,000	29,710,000
Τραπεζικός δανεισμός	1,352,595	1,264,930
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Δανείων	**31,062,595**	**31,054,115**
Σύνολο Δανείων	**31,062,595**	**31,054,115**

(α) Ομολογιακά δάνεια

Όπως προκύπτει από τα Στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία εμφανίζει αρνητικό κεφάλαιο κίνησης κατά 40,5 εκ Ευρώ, που οφείλεται κυρίως στην ανακατάταξη του ομολογιακού δανείου ύψους 29,7 εκ. Ευρώ, από μακροπρόθεσμες στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Κατά την 31/12/2016, η Εταιρεία έχει λάβει επιστολή συναίνεσης από τις συνεργαζόμενες τράπεζες αναφορικά με την άρση των χρηματοοικονομικών δεικτών. Ωστόσο, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, το σύνολο των δανειακών υποχρεώσεων απεικονίζεται στις

βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σύμφωνα με το ΔΛΠ 1, δεδομένης της συμβατικής λήξης μέρους του ομολογιακού δανείου ύψους 13 εκ. Ευρώ, ενώ έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες δόσεις συνολικού ποσού 16,7 εκ. Ευρώ. Τον Απρίλιο 2017, η Εταιρεία έλαβε επιστολή συναίνεσης από τις τράπεζες αναφορικά με την άρση των χρηματοοικονομικών δεικτών καθώς και τη μετάθεση των οφειλών ποσού 19,17 εκ. Ευρώ μέχρι την 30/06/17.

Η Διοίκηση της Εταιρείας βρίσκεται σε προχωρημένες διαπραγματεύσεις με τις συνεργαζόμενες τράπεζες για την αναχρηματοδότηση των δανειακών της υποχρεώσεων και τον Ιούλιο 2017 υπέγραψε πρόταση για την αναχρηματοδότηση του από 17/12/2008 κοινού ομολογιακού δανείου με τις πιστώτριες τράπεζες σύμφωνα με την οποία, προτείνεται η παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου και ο επαναπροσδιορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών και λοιπών όρων. Εντός του 2017 αναμένεται να υπογραφεί η σχετική συμφωνία αναχρηματοδότησης και να οριστικοποιηθούν οι όροι του ομολογιακού δανείου της Εταιρείας, με την επιτυχή ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων με τις πιστώτριες τράπεζες.

Οι τραπεζικές δανειακές υποχρεώσεις είναι εξασφαλισμένες με προσημειώσεις / υποθήκες επί των ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας (σημ. 5 & 6).

Οι εύλογες αξίες των μακροπρόθεσμων τραπεζικών δανείων είναι ίσες με τις λογιστικές αξίες τους. Το μέσο πραγματικό επιτόκιο των ομολογιακών δανείων για το 2016 ήταν 3,56% (2015: 3,69%).

(β) Χρηματοδοτικές Μισθώσεις

Το μέσο πραγματικό επιτόκιο της χρηματοδοτικής μίσθωσης για το 2016 ήταν 6.7% (2015: 5,9%).

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις της Εταιρείας αφορούν ιατρικά μηχανήματα τελευταίας τεχνολογίας.

	2016	**2015**
Υποχρεώσεις Χρηματοδοτικής Μίσθωσης - Ελάχιστες Πληρωμές Μισθωμάτων		
Μέχρι ένα έτος	0	81,613
	0	**81,613**
Μελλοντικές χρεώσεις χρηματοοικονομικού κόστους στις χρηματοδοτικές μισθώσεις	0	(2,428)
Παρούσα Αξία Υποχρεώσεων σε Χρηματοδοτικά Μισθώματα	**0**	**79,185**
Η παρούσα αξία των χρηματοδοτικών μισθώσεων αναλύεται ως εξής		
Μέχρι ένα έτος	0	79,185
Από 2 έως 5 έτη	0	0
	0	**79,185**

15. Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

	2016	2015
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις		
Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίου	305,594	871,016
	305,594	**871,016**

Το ονομαστικό κεφάλαιο των συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίου σε ισχύ την 31 Δεκεμβρίου 2016 ήταν € 7.800.000.

Η σύμβαση των swaps έχει πραγματοποιηθεί με τις ανάδοχες τράπεζες του βραχυπρόθεσμου δανεισμού για τη διασφάλιση σταθερού επιτοκίου μέρος των υποχρεώσεων. Η παραπάνω υποχρέωση απορρέει από την αρχική σύμβαση δανεισμού με τις τράπεζες.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 τα επιτόκια κυμάνθηκαν μεταξύ 3,37 % - 3,84% και το κυμαινόμενο επιτόκιο είναι το ισχύον EURIBOR.

16. Υποχρεώσεις για παροχές σε εργαζομένους

	2016	2015
Υποχρεώσεις στη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για:		
Συνταξιοδοτικές παροχές	**1,036,927**	**982,998**
Χρεώσεις στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων		
Συνταξιοδοτικές παροχές	**361,260**	**240,260**

	2016	2015
Παρούσα αξία μη χρηματοδοτούμενων υποχρεώσεων	1,036,927	982,998
Υποχρέωση στον ισολογισμό	**1,036,927**	**982,998**

	2016	2015
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	74,777	72,535
Τόκος στην υποχρέωση	21,626	26,772
Καθαρά (κέρδη)/ ζημιές που καταχωρήθηκαν στην περίοδο		
Ζημίες/ (Κέρδη) περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	264,857	140,952
Καθαρά (κέρδη)/ ζημιές	**361,260**	**240,260**

Υποχρεώσεις Καθορισμένων Παροχών

	2016	2015
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στην αρχή της χρήσης	**982,998**	**956,137**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	74,777	72,535
Χρηματοοικονομικό κόστος	21,626	26,772
Κόστος περικοπών/ διακανονισμών/ τερματισμού υπηρεσίας	264,857	140,952
Αναλογιστικές ζημιές / (κέρδη)	21,362	(12,754)
Παροχές που εξοφλήθηκαν	(328,694)	(200,645)
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στο τέλος της χρήσης	**1,036,927**	**982,998**

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν έχουν ως εξής:

	2016	2015
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1.80%	2.20%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2.00%	2.00%
Πληθωρισμός	2.00%	2.00%

Ρυθμός θνησιμότητας και νοσηρότητας

Όσον αφορά στις παραδοχές σχετικά με τον ρυθμό θνησιμότητας και νοσηρότητας έχει χρησιμοποιηθεί ο πίνακας θνησιμότητας EVK 2000 για άντρες και γυναίκες, ο οποίος είναι κοινά αποδεκτός ως αμερόληπτος.

Ανάλυση ευαισθησίας αποτελεσμάτων

	Ποσοστιαία Μεταβολή στην Υποχρέωση
Αύξηση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	-8%
Μείωση επιτοκίου προεξόφλησης κατά 0,5%	9%
Αύξηση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	9%
Μείωση αναμενόμενης αύξησης μισθών κατά 0,5%	-8%

17. Αναβαλλόμενη φορολογία

Οι μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις κατά την διάρκεια της χρήσης είναι οι παρακάτω:

Αναβαλλόμενη Φορολογία	Υποχρεώσεις για Παροχές σε Εργαζομένους	Απομείωση απαιτήσεων	Μη αναγνωρίσιμα άυλα στοιχεία	Προβλέψεις	Χρηματοδοτικές μισθώσεις	Κέρδη Εύλογης Αξίας	Αποσβέσεις Ενσώματων Παγίων	Άδειες & Σήματα	Πελατειακές Σχέσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	(238,392)	(1,379,004)	(23,050)	(445,296)	2,266	819,707	3,282,156	4,861,142	1,067,180	7,946,710
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	(27,507)	(159,116)	(2,660)	(51,380)	262	94,582	378,710	560,901	123,136	916,928
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(11,488)	(548,633)	5,126	(112,978)	9,707	140,529	143,275	(313,817)	(597,004)	(1,285,282)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	3,699	0	0	0	0	0	0	0	0	3,699
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα	1,158	0	0	0	0	0	0	0	0	1,158
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**(272,530)**	**(2,086,753)**	**(20,583)**	**(609,653)**	**12,235**	**1,054,818**	**3,804,141**	**5,108,226**	**593,312**	**7,583,213**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016	(272,530)	(2,086,753)	(20,583)	(609,653)	12,235	1,054,818	3,804,141	5,108,226	593,312	7,583,213
Χρέωση / (πίστωση) κατάστασης συνολικού εισοδήματος	(9,445)	(824,058)	5,126	195,357	(12,235)	163,972	(25,692)	(313,817)	(237,325)	(1,058,116)
Χρέωση / (πίστωση) λοιπών συνολικών εισοδημάτων	(6,195)	0	0	0	0	0	0	0	0	(6,195)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**(288,170)**	**(2,910,811)**	**(15,457)**	**(414,296)**	**0**	**1,218,790**	**3,778,449**	**4,794,409**	**355,987**	**6,518,902**

18. Λοιπές προβλέψεις

	Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	Φορολογικές και ασφαλιστικές υποχρεώσεις	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2015	448,500	300,000	748,500
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	15,000	0	15,000
Διαγραφές Χρήσεως	0	(300,000)	(300,000)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	**463,500**	**0**	**463,500**
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2016	463,500	0	463,500
Πρόσθετες προβλέψεις χρήσεως	61,604	0	61,604
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	**525,104**	**0**	**525,104**

(α) Εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις

Το ποσό της πρόβλεψης βασίζεται σε εκτιμήσεις των νομικών συμβούλων της εταιρείας.

Η διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι το ποσό της πρόβλεψης που έχει σχηματισθεί κρίνεται επαρκές και δεν αναμένεται να προκύψουν επιπλέον επιβαρύνσεις πέραν των ποσών που αναφέρονται την 31/12/2016.

Οι πρόσθετες προβλέψεις € 61.604 (2015: € 15.000) έχουν καταχωρηθεί στο κόστος παροχής υπηρεσιών.

(β) Φορολογικές υποχρεώσεις

Η Εταιρεία προχωράει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων λαμβάνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο. Η Διοίκηση θεωρεί ότι τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση, στα αποτελέσματα χρήσης και στις ταμειακές ροές της Εταιρείας.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρείας αναφέρονται αναλυτικά στη Σημείωση 27.

19. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Το ποσό των 110.000€ αφορά σε επιταγές πληρωτέες με ημερομηνία λήξης μετά την 31/12/2017.

20. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

	2016	2015
Προμηθευτές	16,867,232	16,875,315
Αποδοχές προσωπικού πληρωτέες	228,360	81,417
Υποχρεώσεις προς επιστημονικό προσωπικό (ιατροί)	3,654,923	4,063,391
Πιστωτές διάφοροι	2,589,342	2,083,462
Υποχρεώσεις από λοιπούς φόρους και τέλη	1,028,586	512,942
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	755,602	776,232
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	285,399	490,492
Σύνολο Προμηθευτών και Λοιπών Υποχρεώσεων	**25,409,443**	**24,883,251**

Το υπόλοιπο των ανωτέρω λογαριασμών αφορούν άτοκες υποχρεώσεις βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα.

21. Πωλήσεις παροχής υπηρεσιών

	2016	2015
Παροχή Υπηρεσιών σε:		
Ιδιώτες	13,881,196	13,066,202
Ασφαλιστικές εταιρείες	19,358,211	17,663,720
Ασφαλιστικοί Οργανισμοί	9,537,591	10,095,914
Ιδιωτικές εταιρείες	887,981	453,878
Rebate & Clawback	(3,431,521)	(3,420,959)
Σύνολο Παροχής Υπηρεσιών	**40,233,459**	**37,858,756**

22. Λοιπά κέρδη/ (ζημιές) καθαρά

	2016	2015
Κέρδη από πώληση παγίων	1,302	1,627
Σύνολο	**1,302**	**1,627**

23. Λοιπά έσοδα

	2016	2015
Έσοδα ενοικίων	81,104	434,402
Έσοδα παρεπομένων ασχολιών	92,886	23,163
Επιχορηγήσεις	0	39,528
Έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις	0	743,769
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις	0	138,782
Λοιπά έσοδα	300,228	478,414
Σύνολο Λοιπών Εσόδων	**474,219**	**1,858,058**

24. Παροχές σε εργαζομένους

	2016	2015
Μισθοί και ημερομίσθια	10,393,193	10,076,113
Εργοδοτικές εισφορές	2,650,562	2,536,029
Έξοδα Προγραμμάτων Καθορισμένων Παροχών	7,584	12,843
Αποζημιώσεις απολυόμενων	332,051	200,645
Λοιπές παροχές	103,513	64,978
Σύνολο Αμοιβών και Εξόδων Προσωπικού	**13,486,902**	**12,890,608**

Στις 31/12/2016 το σύνολο του απασχολούμενου προσωπικού ανήλθε στα 535 άτομα, ενώ για το 2015 ήταν 564.

25. Έξοδα ανά κατηγορία

	2016		
	Κόστος παροχής υπηρεσιών	**Έξοδα διοικητικής λειτουργίας**	**Σύνολο**
Αναλώσιμα	11,468,613	0	11,468,613
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	10,857,449	2,629,454	13,486,902
Αμοιβές τρίτων	7,316,891	304,870	7,621,762
Παροχές τρίτων	3,344,563	176,030	3,520,593
Φόροι / Τέλη	0	514,734	514,734
Διάφορα έξοδα	1,451,386	940,050	2,391,436
Αποσβέσεις	2,256,138	1,061,712	3,317,850
Απομείωση απαιτήσεων	383,598	0	383,598
Σύνολο Κόστους	**37,078,638**	**5,626,849**	**42,705,487**

	2015		
	Κόστος παροχής υπηρεσιών	**Έξοδα διοικητικής λειτουργίας**	**Σύνολο**
Αναλώσιμα	10,499,598	0	10,499,598
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	10,355,184	2,535,424	12,890,608
Αμοιβές τρίτων	8,204,364	341,849	8,546,213
Παροχές τρίτων	3,310,864	174,256	3,485,120
Φόροι / Τέλη	0	732,586	732,586
Διάφορα έξοδα	1,239,187	684,970	1,924,158
Αποσβέσεις	3,006,326	1,414,742	4,421,067
Απομείωση απαιτήσεων	1,029,647	0	1,029,647
Σύνολο Κόστους	**37,645,170**	**5,883,826**	**43,528,997**

26. Χρηματοοικονομικά έσοδα / (έξοδα) καθαρά

	2016	2015
Τόκοι Δανείων	(1,056,478)	(1,135,732)
Τόκοι Χρηματοδοτικών Μισθώσεων	(2,647)	(12,187)
Τόκοι Συνταξιοδοτικών Προγραμμάτων	(21,626)	(26,772)
Λοιπά έξοδα τραπεζών	(491,658)	(418,354)
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	(586,983)	(558,616)
Κέρδη εύλογης αξίας συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων	565,422	484,582
Σύνολο Χρηματοοικονομικών Εξόδων	**(1,593,970)**	**(1,667,079)**
Τόκοι καταθέσεων	1,233	1,378
Λοιπά έσοδα από τόκους	37	215
Σύνολο Χρηματοοικονομικών Εσόδων	**1,270**	**1,593**
Χρηματοοικονομικά 'Εσοδα/ ('Εξοδα) (Καθαρά)	**(1,592,700)**	**(1,665,485)**

27. Φορολογία

	2016	2015
Φόρος εισοδήματος περιόδου	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος	(1,058,116)	(368,354)
Διαφορές φορολογικού ελέγχου	0	0
	(1,058,116)	**(368,354)**

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της Εταιρείας διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο συντελεστή φόρου, επί των αποτελεσμάτων της Εταιρείας. Η διαφορά έχει ως εξής:

	2016	2015
Ζημίες προ Φόρων	(3,589,208)	(5,476,041)
Φόρος υπολογισμένος με βάση τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές της Εταιρείας (2015: 29%, 2016: 29%)	(1,040,870)	(1,588,052)
Φορολογικές ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν έχει αναγνωρισθεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	(939,030)	0
Διαφορά φορολογικών συντελεστών σε προσωρινές διαφορές	0	916,928
Δαπάνες μη εκπιπτόμενες από τη φορολογία εισοδήματος	921,784	302,770
	(1,058,116)	**(368,354)**

Σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις ελληνικές επιχειρήσεις ορίστηκε στο 29% για το 2015 και έπειτα.

Η Εταιρεία έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και την χρήση 2010. Ο φορολογικός έλεγχος για τις χρήσεις 2009 – 2010 ολοκληρώθηκε εντός του 2015 είχε ως αποτέλεσμα την επιβολή ποσού € 161 χιλ. Η εταιρεία είχε σχηματίσει κατά τις προηγούμενες χρήσεις πρόβλεψη φόρου ανέλεγκτων χρήσεων ποσού € 300 χιλ. και η διαφορά αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα της χρήσης.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2015, η Εταιρεία υπάχθηκε σε ειδικό φορολογικό έλεγχο που διενεργήθηκε από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 2238/1994 και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 και έλαβε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1006/2016 οι εταιρείες που έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια του τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι, σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Για την χρήση 2016, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν αναμένεται κατά την ολοκλήρωσή του να προκύψουν διαφορές με ουσιώδη διαφοροποίηση στις φορολογικές υποχρεώσεις που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών, ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής, σε προαιρετική βάση.

28. Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες

	Σημειώσεις	2016	2015
Ζημίες προ Φόρων		(3,589,208)	(5,476,041)
Προσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	**5**	1,417,362	1,280,306
Αποσβέσεις άϋλων περιουσιακών στοιχείων	**6**	1,900,489	3,140,761
(Κέρδη) / ζημιές από πώληση ενσώματων παγίων (όπως απεικονίζονται κατωτέρω)		1,218	0
(Κέρδος) / Ζημία εύλογης αξίας (συμπεριλαμβανομένων και των κερδών από την πώληση) χρηματοϊκονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	**15**	(565,422)	(484,582)
Έσοδα τόκων	**26**	(1,270)	(1,593)
Έξοδα τόκων	**26**	1,550,783	1,566,273
Απομείωση απαιτήσεων	**9**	383,598	1,029,647
Παροχές σε εργαζομένους	**24**	382,622	240,260
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων			
Λοιπές προβλέψεις (έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις)	**18**	61,604	(123,782)
Απόσβεση εξόδων δανείων			
		1,541,776	**1,171,248**
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης			
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		139,830	38,893
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		900,423	(829,061)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλην τραπεζικων)		636,192	1,430,687
Αύξηση / (μείωση) προβλέψεων		0	0
Αύξηση / (μείωση) υποχρέωσης για παροχές σε εργαζομένους		(350,056)	(200,645)
		1,326,390	**439,874**
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		**2,868,166**	**1,611,122**

Τα κέρδη από την πώληση ενσώματων παγίων περιλαμβάνουν:

	2016	2015
Καθαρή λογιστική αξία	0	0
Κέρδη / (ζημιές) από την πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	1,302	1,627
Έσοδα από την πώληση ενσώματων παγίων	**1,302**	**1,627**

29. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

(α) Εγγυήσεις

Η Εταιρεία έχει παράσχει εγγυήσεις σε τρίτους, στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητάς της, συνολικού ύψους € 99.164 (2015: € 90.061) σχετικά με εξασφάλιση υποχρεώσεων και καλής εκτέλεσης.

(β) Νομικές υποθέσεις

Τρίτοι διεκδικούν δικαστικώς από την Εταιρεία χρηματικά ποσά το ύψος των οποίων ανέρχεται σε € 29,4 εκ. Η έκβαση των υποθέσεων αναμένεται από την Διοίκηση και τους Νομικούς Συμβούλους να είναι θετική για την Εταιρεία και εκτιμάται να μην έχει ουσιώδη επίπτωση στα οικονομικά αποτελέσματά της. Για την πλειοψηφία των υποθέσεων η Εταιρεία διαθέτει κάλυψη επαγγελματικής αστικής ευθύνης βάσει ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ενώ έχει γίνει επαρκής πρόβλεψη για δικαστικές υποθέσεις (σημ. 18). Οι εν λόγω διεκδικήσεις αφορούν κατά κύριο λόγο σε διεκδικήσεις ασθενών.

(γ) Εμπράγματα βάρη

Τα εμπράγματα βάρη υπέρ τραπεζών για τα ενσώματα πάγια και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας αναφέρονται στις σημειώσεις 5 και 6 αντίστοιχα.

(γ) Φορολογικές υποχρεώσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρείας αναφέρονται στη σημείωση 27.

30. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

(α) Κεφαλαιουχικές υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν σημαντικές κεφαλαιουχικές δαπάνες που έχουν αναληφθεί αλλά δεν έχουν εκτελεσθεί κατά την ημερομηνία του Ισολογισμού.

(β) Υποχρεώσεις λειτουργικών μισθώσεων

Ο Εταιρεία μισθώνει μεταφορικά μέσα και κτίρια με λειτουργικές μισθώσεις. Οι μισθώσεις για κτίρια έχουν διάφορους όρους σχετικά με την αναπροσαρμογή του μισθώματος, τα δικαιώματα ανανέωσης και λοιπές ρήτρες και έχουν συνήθως διάρκεια μεταξύ 2 - 5 ετών.

Οι μισθώσεις μεταφορικών μέσων έχουν διάρκεια μεταξύ 1 – 2 ετών. Τα έξοδα λειτουργικών μισθώσεων για μεταφορικά μέσα για το έτος 2016 ανέρχονται σε 73,1 χιλ. Ευρώ (2015: 70,2 χιλ. Ευρώ).

Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα σύμφωνα με τις λειτουργικές μισθώσεις κτιρίων, έχουν ως εξής:

	2016	**2015**
Μέχρι ένα έτος	317,190	112,707
Από 2 έως 5 έτη	1,094,755	344,996
Πάνω από 5 έτη	135,449	102,657
	1,547,394	**560,360**

31. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι μετοχές της Εταιρείας ανήκουν κατά 57.89% στην «Hippokrates Holdings B.V.» με έδρα την Ολλανδία, η οποία ανήκει κατά 100% στην «Gulert Enterprises Limited» με έδρα την Κύπρο και η οποία με την σειρά της ανήκει κατά 100% στην «South Eastern Europe Fund (SEEF)» με έδρα το νησί Τζέρσεϋ. Ποσοστό μετοχών που ανέρχεται σε 42.10% ανήκει στην εταιρεία «AKKADIA HOLDINGS LIMITED» με έδρα την Κύπρο η οποία ανήκει κατά 100% στην «Hippokrates Holdings B.V.». Το υπόλοιπο 0.01% των μετοχών κατέχουν ιατροί.

Οι λοιπές συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη αφορούν σε συναλλαγές με τα μέλη του ΔΣ και τα διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας και σε συναλλαγές με την θυγατρική της και διαμορφώνονται ως ακολούθως:

(α) Συναλλαγές με μέλη του ΔΣ και διευθυντικά στελέχη

	2016	**2015**
Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου	280,600	276,000
Αμοιβές Διευθυντικών Στελεχών	883,643	923,758
	1,164,243	**1,199,758**

(**β) Συναλλαγές με θυγατρική**

Η θυγατρική εταιρεία Ευρωκλινική – Σημείο Δ.Υ.Ο. – Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Ιατρική Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. συστάθηκε την 07/11/2016 με σκοπό τη δραστηριοποίηση στον τομέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Το μετοχικό κεφάλαιο της θυγατρικής εταιρείας ανέρχεται σε €10.000 (10 μετοχές, με ονομαστική αξία 1.000 €/μετοχή) και καταβλήθηκε με μετρητά από την Εταιρεία εντός του 2016. Σημειώνεται ότι εντός της χρήσης 2016, η θυγατρική εταιρεία δεν είχε σημαντική δραστηριότητα και ως εκ τούτου, η Εταιρεία δεν κατάρτισε ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 10, καθώς αυτές δε διαφέρουν ουσιωδώς από τις ατομικές της καταστάσεις.

Οι λοιπές συναλλαγές με τη θυγατρική, αφορούν ενοίκια για την χρήση των κτιριακών εγκαταστάσεων της θυγατρικής και αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

2016	**Έσοδα**	**Απαιτήσεις**
ΕΥΡΩΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΕΙΟ Δ.Υ.Ο. ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΠΟΛΥΪΑΤΡΕΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ Ι.Κ.Ε.	3,934	4,076
	3,934	**4,076**

32. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

(α) Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από τις μεταβολές των μελλοντικών ταμειακών ροών ενός χρηματοοικονομικού εργαλείου λόγω αλλαγών στις τιμές της αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς για την Εταιρεία προκύπτει κυρίως από τις αλλαγές στις τιμές των ιατρικών πράξεων καθώς και των Κ.Ε.Ν. (Κλειστά Ενοποιημένα Νοσήλια) και στις καθυστερημένες πληρωμές των Δημόσιων Ταμείων και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., εξαιτίας της εξαιρετικά αρνητικής συγκυρίας που βρίσκεται η χώρα. Η Εταιρεία δεν κατέχει χρηματοοικονομικά εργαλεία σε ξένο νόμισμα καθώς και επενδύσεις σε ομόλογα ή μετοχές.

Κίνδυνος τιμής

Η Εταιρεία εκτίθενται σε κίνδυνο τιμής σχετικά με τη μεταβολή της αξίας των οικοπέδων και κτιρίων τα οποία αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία.

Κίνδυνος ταμειακών ροών και κίνδυνος μεταβολών εύλογης αξίας λόγω μεταβολής των επιτοκίων

Ο κίνδυνος μεταβολής των επιτοκίων προέρχεται κυρίως από τα μακροπρόθεσμα δάνεια. Δάνεια με μεταβλητό επιτόκιο εκθέτουν την Εταιρεία σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων. Το σύνολο του δανεισμού της Εταιρείας είναι σε Ευρώ και σε κυμαινόμενο επιτόκιο.

Η Εταιρεία διαχειρίζεται εν μέρει την έκθεση της σε κίνδυνο ταμειακών ροών λόγω μεταβολής των επιτοκίων, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίου που αφορά σε ανταλλαγή επιτοκίου από κυμαινόμενο σε σταθερό. Το οικονομικό αποτέλεσμα που προκύπτει σχετίζεται με τη μετατροπή των δανείων από κυμαινόμενο σε σταθερό επιτόκιο. Η Εταιρεία αντλεί δανειακά κεφάλαια σε κυμαινόμενο επιτόκιο και τα μετατρέπει μέσω των swaps σε σταθερό επιτόκιο, swaps τα οποία συνάπτονται συνήθως όταν η καμπύλη των επιτοκίων είναι ευνοϊκή για την Εταιρεία.

(β) Πιστωτικός κίνδυνος

Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται από την Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρείας. Ο εν λόγω κίνδυνος προκύπτει από την πιστωτική διευκόλυνση στους πελάτες (πιστωτικός κίνδυνος πελατών).

Το πελατολόγιο της Εταιρείας αποτελείται από ασφαλιστικά ταμεία και οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και ιδιώτες. Οι πωλήσεις σε ασφαλιστικά ταμεία και ασφαλιστικές εταιρείες συνήθως ενέχουν μικρό κίνδυνο απωλειών. Επιπλέον στην περίπτωση των ασφαλιστικών ταμείων υπάρχουν καθυστερήσεις στις πληρωμές. Ο πιστωτικός κίνδυνος εστιάζεται κυρίως στους ιδιώτες ασθενείς – πελάτες που δεν έχουν κάποιο ασφαλιστικό φορέα αλλά και σε εκείνους των οποίων τα ασφαλιστικά συμβόλαια δεν καλύπτουν το συνολικό κόστος της νοσηλείας τους. Η Εταιρεία έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες για την καλύτερη και αμεσότερη είσπραξη των απαιτήσεων της.

(γ) Κίνδυνος ρευστότητας

Η παρακολούθηση του κινδύνου ρευστότητας επικεντρώνεται στην ικανότητα της Εταιρείας να διατηρεί επαρκή ρευστότητα για την εκπλήρωση των συναλλακτικών της υποχρεώσεων, η οποία εξασφαλίζεται από τη διαχείριση του χρονικού συσχετισμού των ταμειακών εισροών και εκροών και την επάρκεια ταμειακών διαθεσίμων.
Η Διοίκηση αναλύει τα εκάστοτε δεδομένα και χρησιμοποιεί τις πιστωτικές γραμμές που έχει εξασφαλίσει από τις τράπεζες και τους λοιπούς χρηματοδοτικούς οργανισμούς. Ειδικότερα, στις τρέχουσες συνθήκες πιστωτικής ασφυξίας, η εταιρεία καταβάλλει συνεχή προσπάθεια για μείωση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης και μείωση των λειτουργικών εξόδων.
Η Εταιρεία στην προσπάθειά της να μειώσει την έκθεσή της στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. αναπτύσσει περαιτέρω τις συνεργασίες της με ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες μπορούν να παράσχουν την αναγκαία ρευστότητα. Ήδη για το 2016

η αναλογία των εσόδων του Ε.Ο.Π.Υ..Υ μετά από rebate και clawback, στο σύνολο του κύκλου εργασιών της Εταιρείας ανήλθε σε 13,25% και είναι μειωμένη κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με αυτή του 2015.

(δ) Κεφαλαιουχικός κίνδυνος

Ο σκοπός της Εταιρείας όσον αφορά στη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητάς της να συνεχίζει απρόσκοπτα τη δραστηριότητά της ώστε να εξασφαλίζει αποδόσεις για τους μετόχους και οφέλη για τα λοιπά μέρη που έχουν σχέση με την Εταιρεία και να διατηρεί μία βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για τη διατήρηση ή μεταβολή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, η Εταιρεία μπορεί να μεταβάλλει το διανεμόμενο μέρισμα προς τους μετόχους, να επιστρέψει κεφάλαια στους μετόχους, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων, προκειμένου να μειωθούν οι δανειακές υποχρεώσεις.

Συμβαδίζοντας με την κοινή πρακτική του κλάδου, η Εταιρεία παρακολουθεί την κεφαλαιακή διάρθρωση με τον δείκτη μόχλευσης. Το 2016 καταγράφηκε αύξηση του συντελεστή μόχλευσης και ανήλθε σε 94,4%. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι αυξήθηκε ο καθαρός δανεισμός της Εταιρείας, καθώς επίσης και στη μεταβολή των ιδίων κεφαλαίων.

33. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Στις 23 Ιανουαρίου 2017, ανασυγκροτήθηκε το Διοικητικό Συμβούλιο, με θητεία έως τις 30 Ιουνίου 2018. Αντικαταστάθηκαν οι κ.κ. Δαυδίδ Γουάτσον και Ηλίας Τσίγκας (μέλη) από τους κ.κ. Νικόλαο Πλακόπητα και Μιχαήλ Μαδιανό (μέλη).

Στις 13 Φεβρουαρίου 2017, ολοκληρώθηκε η μεταστέγαση και ξεκίνησε η λειτουργία της Ευρωκλινικής Παίδων, στις εγκαταστάσεις της Ευρωκλινικής Αθηνών (Αθανασιάδου 7- 9, Αμπελόκηποι). Η Παιδιατρική Κλινική λειτουργεί σε υπάρχον κτίριο, το οποίο ανακαινίστηκε πλήρως και διαθέτει δυναμικότητα 41 κλινών. Για τον λόγο αυτό, η Διοίκηση της Εταιρείας έλαβε επέκταση της άδειας λειτουργίας της κλινικής Ευρωκλινική Αθηνών, στις 175 κλίνες, ενώ ταυτόχρονα έλαβε έγκριση για παράταση της άδειας λειτουργίας της Ευρωκλινικής Παίδων για το χρονικό διάστημα ενός έτους. Η ενέργεια αυτή εντάσσεται στον ευρύτερο στρατηγικό σχεδιασμό της Διοίκησης της Εταιρείας με στόχο την αύξηση των εσόδων και την περιστολή δαπανών και αναμένεται ότι θα συνεισφέρει θετικά στα οικονομικά αποτελέσματα της χρήσης του 2017.

Τον Ιούλιο 2017 υπέγραψε πρόταση για την αναχρηματοδότηση του από 17/12/2008 κοινού ομολογιακού δανείου με τις πιστώτριες τράπεζες σύμφωνα με την οποία, προτείνεται η παράταση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου και ο επαναπροσδιορισμός των χρηματοοικονομικών δεικτών και λοιπών όρων.

Αθήνα, 21 Ιουλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ	Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΠΡΑΛΟΣ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΟΥΚΛΑΡΗΣ	ΜΑΡΙΝΑ ΜΑΖΑΡΑΚΗ	ΚΥΡΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 597179	Α.Δ.Τ. Φ 000370	Α.Δ.Τ. Χ 547493	Α.Δ.Τ. Χ 614651